

**Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2014**

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3	32. Reklasyfikacja papierów wartościowych.....	106
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	4	33. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.....	107
Skonsolidowane sprawozdanie sytuacji finansowej	5	34. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	108
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.6		35. Wartości niematerialne	110
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8	36. Rzeczowe aktywa trwałe	112
Noty objaśniające	10	37. Nieruchomości inwestycyjne.....	115
1. Informacje ogólne.....	10	38. Inne aktywa.....	116
2. Przejęcie przez Bank Pekao S.A. Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika	10	39. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	117
3. Skład Grupy.....	12	40. Zobowiązania wobec innych banków	118
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	14	41. Zobowiązania wobec klientów	118
5. Istotne zasady rachunkowości	14	42. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	119
6. Zarządzanie ryzykiem	35	43. Rezerwy	120
7. Działalność powiernicza.....	71	44. Pozostałe zobowiązania	121
8. Działalność maklerska.....	71	45. Programy określonych świadczeń	121
9. Informacje dotyczące segmentów działalności	73	46. Płatności na bazie akcji	123
10. Przychody i koszty z tytułu odsetek	76	47. Leasing operacyjny	127
11. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	77	48. Zobowiązania warunkowe	128
12. Przychody z tytułu dywidend	77	49. Kapitał zakładowy	133
13. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	77	50. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego ..	134
14. Zyski (straty) na sprzedaży	78	51. Udziały niedające kontroli.....	135
15. Ogólne koszty administracyjne	78	52. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	136
16. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych.....	79	53. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	136
17. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	79	54. Transakcje repo oraz reverse repo.....	150
18. Utrata wartości	80	55. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”).....	152
19. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych.....	82	56. Zdarzenia po dacie bilansu.....	152
20. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.....	82	Załączniki do sprawozdania finansowego	I
21. Podatek dochodowy	82	Załącznik nr 1	I
22. Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję	86	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku.....	I
23. Dywidendy zaproponowane do wypłaty	87	Załącznik nr 2	III
24. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	87	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.....	III
25. Należności od banków	88	Załącznik nr 3	IV
26. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	89	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską	IV
27. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu).....	90	Załącznik nr 4	VII
28. Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	95	Słowniczek.....	VII
29. Należności z tytułu leasingu finansowego.....	96		
30. Rachunkowość zabezpieczeń	98		
31. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe.....	104		

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. zł)

	NOTA	2014			2013		
		DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM	DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM
Przychody z tytułu odsetek	10	6 225 290	-	6 225 290	6 680 942	93 348	6 774 290
Koszty z tytułu odsetek	10	-1 763 996	-	-1 763 996	-2 237 054	-31 674	-2 268 728
Wynik z tytułu odsetek		4 461 294	-	4 461 294	4 443 888	61 674	4 505 562
Przychody z tytułu prowizji i opłat	11	2 536 281	-	2 536 281	2 635 887	19 175	2 655 062
Koszty z tytułu prowizji i opłat	11	-492 546	-	-492 546	-504 215	-8 003	-512 218
Wynik z tytułu prowizji i opłat		2 043 735	-	2 043 735	2 131 672	11 172	2 142 844
Przychody z tytułu dywidend	12	8 298	-	8 298	6 756	-	6 756
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	13	443 301	-	443 301	467 407	-2 350	465 057
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	30	-17 247	-	-17 247	-17 423	-	-17 423
Zyski (straty) na sprzedaży:	14	272 055	-	272 055	305 139	-	305 139
kredytów i innych należności finansowych		18 579	-	18 579	-67	-	-67
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		253 500	-	253 500	308 355	-	308 355
zobowiązań finansowych		-24	-	-24	-3 149	-	-3 149
Dochody z działalności operacyjnej		7 211 436	-	7 211 436	7 337 439	70 496	7 407 935
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	18	-559 575	-	-559 575	-658 435	-5 215	-663 650
kredytów i innych należności finansowych		-571 830	-	-571 830	-650 899	-5 215	-656 114
zobowiązań pozabilansowych		12 255	-	12 255	-7 536	-	-7 536
Wynik z działalności finansowej		6 651 861	-	6 651 861	6 679 004	65 281	6 744 285
Ogólne koszty administracyjne	15	-3 102 134	-	-3 102 134	-3 100 022	-42 459	-3 142 481
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze		-1 905 070	-	-1 905 070	-1 860 030	-21 145	-1 881 175
pozostałe koszty administracyjne		-1 197 064	-	-1 197 064	-1 239 992	-21 314	-1 261 306
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	16	-326 679	-	-326 679	-343 662	-2 696	-346 358
Wynik z tytułu pozostałych rezerw		-2 702	-	-2 702	13 661	-	13 661
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	17	74 336	-	74 336	102 212	1 210	103 422
Koszty z działalności operacyjnej		-3 357 179	-	-3 357 179	-3 327 811	-43 945	-3 371 756
Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	19	63 210	-	63 210	59 425	-	59 425
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	20	1 797	-	1 797	22 276	-	22 276
Zysk brutto		3 359 689	-	3 359 689	3 432 894	21 336	3 454 230
Podatek dochodowy	21	-634 573	-	-634 573	-655 386	-3 854	-659 240
Zysk netto		2 725 116	-	2 725 116	2 777 508	17 482	2 794 990
1.Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 714 714	-	2 714 714	2 767 297	17 482	2 784 779
2.Przypadający na udziały niedające kontroli	51	10 402	-	10 402	10 211	-	10 211
Zysk na akcję (w złotych na akcję)							
podstawowy za okres	22	10,34	-	10,34	10,54	0,07	10,61
rozwodniony za okres	22	10,34	-	10,34	10,54	0,07	10,61

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Zysk netto		2 725 116	2 794 990
1. Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 714 714	2 784 779
2. Przypadający na udziały niedające kontroli	51	10 402	10 211
Inne składniki całkowitych dochodów			
Pozycje, które są lub mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-69	25 565
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		482 066	-558 622
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	30	168 109	34 832
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	21	-123 534	94 634
Pozycje, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:			
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	45	-44 338	-41 524
Udział w skutkach przeszacowania zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych jednostek stowarzyszonych		-38	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	21	8 424	7 890
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)		490 620	-437 225
Całkowite dochody razem		3 215 736	2 357 765
1. Przypadające na akcjonariuszy Banku		3 205 334	2 347 554
2. Przypadające na udziały niedające kontroli	51	10 402	10 211

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. zł)

	NOTA	31.12.2014	31.12.2013
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	24	9 226 254	4 191 229
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		165	230
Należności od banków	25	7 169 872	7 547 785
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	26	448 453	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	4 447 975	1 996 934
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	28	111 871 948	101 012 515
Należności z tytułu leasingu finansowego	29	3 112 048	2 931 248
Instrumenty zabezpieczające	30	470 822	250 186
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	31	24 712 776	34 995 737
1. Dostępne do sprzedaży		23 111 208	33 033 967
2. Utrzymywane do terminu wymagalności		1 601 568	1 961 770
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	33	37 102	45 864
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	34	184 228	176 002
Wartości niematerialne	35	627 032	626 571
Rzeczowe aktywa trwałe	36	1 544 139	1 589 636
Nieruchomości inwestycyjne	37	35 295	31 131
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		879 991	995 766
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 572	100 446
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	877 419	895 320
Inne aktywa	38	2 856 928	1 942 501
AKTYWA RAZEM		167 625 028	158 521 712
PASYWA			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	24	971	985
Zobowiązania wobec innych banków	40	5 344 702	6 417 657
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	26	591 311	309 742
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	27	4 417 706	2 051 501
Zobowiązania wobec klientów	41	125 609 000	119 796 706
Instrumenty zabezpieczające	30	1 484 428	1 007 884
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczone		-	2 084
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	42	3 857 043	3 063 737
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		70 257	5 016
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		68 164	1 753
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	21	2 093	3 263
Rezerwy	43	442 456	393 537
Pozostałe zobowiązania	44	1 761 422	1 958 692
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		143 579 296	135 007 541
Kapitały			
Kapitał zakładowy	49	262 470	262 470
Pozostałe kapitały	50	20 990 344	20 564 611
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego	50	2 764 875	2 592 802
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Banku)		24 017 689	23 419 883
Udziały niedające kontroli	51	28 043	94 288
KAPITAŁY RAZEM		24 045 732	23 514 171
PASYWA RAZEM		167 625 028	158 521 712

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU											KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY							WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	
Nota	49	50	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE	50		51	
Kapitał na 1.01.2014	262 470	20 564 611	9 137 221	1 937 850	9 070 200	50 117	1 238	367 985	2 592 802	23 419 883	94 288	23 514 171
Opcje menadżerskie	-	-697	-	-	-	-	-	-697	-	-697	-	-697
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-697	-	-	-	-	-	-697	-	-697	-	-697
Całkowite dochody	-	490 620	-	-	-	490 689	-69	-	2 714 714	3 205 334	10 402	3 215 736
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-35 952	-	-	-	-35 952	-	-	-	-35 952	-	-35 952
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	390 473	-	-	-	390 473	-	-	-	390 473	-	390 473
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	136 168	-	-	-	136 168	-	-	-	136 168	-	136 168
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-69	-	-	-	-	-69	-	-	-69	-	-69
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	2 714 714	2 714 714	10 402	2 725 116
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-71 614	-	-	-74 995	-	-	3 381	-2 542 641	-2 614 255	-4 823	-2 619 078
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 614 202	-2 614 202	-4 823	-2 619 025
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	-71 614	-	-	-74 995	-	-	3 381	71 561	-53	-	-53
Pozostałe	-	7 424	-	-	7 424	-	-	-	-	7 424	-71 824	-64 400
Nabycie udziałów niedających kontroli	-	7 424	-	-	7 424	-	-	-	-	7 424	-71 824	-64 400
Kapitał na 31.12.2014	262 470	20 990 344	9 137 221	1 937 850	9 002 629	540 806	1 169	370 669	2 764 875	24 017 689	28 043	24 045 732

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

(w tys. zł)

	POZOSTAŁE KAPITAŁY											
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE	WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPIŚANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
Nota	49	50						50			51	
Kapitał na 1.01.2013	262 470	20 011 970	9 137 221	1 737 850	8 364 152	508 021	-128 768	393 494	2 896 975	23 171 415	92 237	23 263 652
Opcje menadżerskie	-	-9 860	-	-	-	-	-	-9 860	-	-9 860	-33	-9 893
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-9 860	-	-	-	-	-	-9 860	-	-9 860	-33	-9 893
Całkowite dochody	-	-445 164	-	-	-	-457 904	12 740	-	2 792 718	2 347 554	10 211	2 357 765
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-33 634	-	-	-	-33 634	-	-	-	-33 634	-	-33 634
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-452 484	-	-	-	-452 484	-	-	-	-452 484	-	-452 484
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	28 214	-	-	-	28 214	-	-	-	28 214	-	28 214
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	12 740	-	-	-	-	12 740	-	7 939	20 679	-	20 679
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	2 784 779	2 784 779	10 211	2 794 990
Podział wyniku za rok ubiegły	-	707 080	-	200 000	489 405	-	-	17 675	-2 909 204	-2 202 124	-8 127	-2 210 251
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 202 124	-2 202 124	-8 127	-2 210 251
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	707 080	-	200 000	489 405	-	-	17 675	-707 080	-	-	-
Pozostałe	-	300 585	-	-	216 643	-	117 266	-33 324	-187 687	112 898	-	112 898
Sprzedaż aktywów netto spółki zależnej PJSC UniCredit Bank	-	297 757	-	-	213 815	-	117 266	-33 324	-184 356	113 401	-	113 401
Pozostałe korekty konsolidacyjne	-	2 828	-	-	2 828	-	-	-	-3 331	-503	-	-503
Kapitał na 31.12.2013	262 470	20 564 611	9 137 221	1 937 850	9 070 200	50 117	1 238	367 985	2 592 802	23 419 883	94 288	23 514 171

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk netto		2 714 714	2 784 779
Korekty razem:		-7 953 110	4 114 320
Amortyzacja	16	326 679	346 358
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-63 210	-59 425
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		-255 130	-313 359
Wynik z tytułu odsetek	10	-4 461 294	-4 505 562
Wynik z tytułu dywidend	12	-8 298	-6 756
Odsetki otrzymane		6 231 689	6 874 786
Odsetki zapłacone		-1 765 173	-2 493 899
Podatek dochodowy		528 404	713 122
Podatek dochodowy zapłacony		-577 671	-782 587
Zmiana stanu należności od banków		257 414	-685 459
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		-261 239	413 415
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-2 451 041	652 163
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawionych do redyskonta w Banku Centralnym		-10 855 537	-6 201 359
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu finansowego		-180 800	-213 317
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		-1 313 325	-941 681
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-956 834	1 844 002
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-1 071 167	-1 358 790
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		281 569	63 164
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		2 366 205	-569 297
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		5 829 409	11 967 345
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		73 855	17 034
Zmiana stanu rezerw		48 919	34 031
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		323 466	-679 609
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-5 238 396	6 899 099
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		407 980 528	434 021 780
Zbycie działalności zaniechanej po potrąceniu zbytych środków pieniężnych		-	627 248
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		407 198 470	432 511 919
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		9 108	6 371
Dywidendy otrzymane	12	8 298	6 756
Inne wpływy inwestycyjne		764 652	869 486
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-395 889 319	-439 262 333
Nabycie akcji i udziałów w jednostkach zależnych		-64 400	-
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	31	-395 559 593	-438 962 156
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	35, 36	-265 326	-300 177
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		12 091 209	-5 240 553

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych (cd.)

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z działalności finansowej		6 015 875	3 667 197
Emisja dłużnych papierów wartościowych	42	6 015 875	3 667 197
Wydatki z działalności finansowej		-7 928 366	-7 524 671
Wykup dłużnych papierów wartościowych	42	-5 314 164	-5 322 547
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-2 614 202	-2 202 124
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-1 912 491	-3 857 474
Przepływy pieniężne netto razem		4 940 322	-2 198 928
w tym: zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		183 208	4 924
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		4 940 322	-2 198 928
Środki pieniężne na początek okresu		10 615 862	12 814 790
Środki pieniężne na koniec okresu	52	15 556 184	10 615 862

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 154 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Niniejsze noty objaśniające stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Pekao S.A. („Grupa”) jest Bank Pekao S.A. (zwany dalej: „Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57, 00-950 Warszawa. Bank został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Pekao S.A. jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000014843.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000010205.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. stanowi część Grupy Kapitałowej Banku UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy.

Akcje Banku są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie. Papiery wartościowe Banku znajdujące się w obrocie na rynkach regulowanych są klasyfikowane w sektorze bankowym.

Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących „Grupę”, a także dane jednostek stowarzyszonych wycenionych metodą praw własności.

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi działalność maklerską, leasingową, faktoringową oraz świadczy inne usługi finansowe.

2. Przejęcie przez Bank Pekao S.A. Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika

Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) z dnia 5 grudnia 2014 r. Bank (jako przejmujący) przejął Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo – Kredytową im. Mikołaja Kopernika („SKOK Kopernik”) z dniem 22 grudnia 2014 r., a tym samym wszedł we wszystkie jej prawa i obowiązki. Przejęcie SKOK Kopernik nie wiązało się z przekazaniem zapłaty przez Bank. Przedmiotem działalności przejętej Kasy było m.in. gromadzenie środków finansowych i realizacja programu systematycznego oszczędzania, udzielanie pożyczek i kredytów swoim Członkom, przeprowadzenie na ich zlecenie rozliczeń finansowych.

Decyzja KNF miała na celu zapewnienie bezpieczeństwa środków zgromadzonych w przejmowanej SKOK Kopernik i została podjęta zgodnie z art. 74c ust. 4 Ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych („Ustawa o SKOK”). Zgodnie z tym artykułem, w przypadku braku możliwości przejęcia kasy przez inną kasę, KNF uwzględniając potrzebę ochrony stabilności rynku finansowego i bezpieczeństwa środków zgromadzonych na rachunkach kasy może podjąć decyzję o przejęciu kasy albo o przejęciu wybranych praw majątkowych lub zobowiązań kasy przez bank krajowy, za jego zgodą albo decyzję o likwidacji kasy. Proces przejęcia i restrukturyzacji SKOK Kopernik przebiega przy wsparciu finansowym oczekiwanym do otrzymania od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) na podstawie art. 20g Ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Zarząd BFG zadeklarował możliwość udzielenia Bankowi wsparcia w formie dotacji na pokrycie różnicy między wartością przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych na rachunkach deponentów SKOK Kopernik i gwarancji pokrycia strat wynikających z ryzyka związanego z przejmowanymi prawami majątkowymi lub zobowiązaniami SKOK Kopernik.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ujęte wartości godziwe możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań zostały przedstawione w poniższej tabeli.

NAZWA POZYCJI	
Kasa, należności od Banku Centralnego	5 714
Należności od banków	30 425
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	23 898
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	235 503
Wartości niematerialne	5 111
Rzeczowe aktywa trwałe	4 711
Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 892
Inne aktywa	5 937
AKTYWA RAZEM	313 191
Zobowiązania wobec klientów	405 179
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 425
Rezerwy	1 963
Pozostałe zobowiązania	6 510
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	416 077
AKTYWA NETTO RAZEM	-102 886

W wyniku połączenia Bank rozpoznał wartość firmy w wysokości 960 tys. złotych, skalkulowaną jako różnica pomiędzy kwotą netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań (-102 886 tys. złotych), a kwotą oczekiwanej dotacji z BFG (101 926 tys. złotych). Wartość firmy wynika z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii związanych z rozbudowaniem sieci dystrybucji. Jednocześnie rozpoznane zostały aktywa w kwocie 4 700 tys. zł, które spełniają warunki ujęcia jako wartości niematerialne. Aktywa te dotyczą nabytych relacji z klientami byłej SKOK Kopernik.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Bank spełnił szereg warunków uzyskania dotacji z BFG i w związku z tym uważa, iż posiada wystarczającą pewność, która pozwala mu na ujęcie dotacji. Ujęta kwota dotacji ma charakter tymczasowy do czasu otrzymania ostatecznej decyzji BFG.

Wartość firmy nie będzie podlegała odliczeniu podatkowemu.

Informacje na temat nabytych należności zostały przedstawione w poniższej tabeli.

	WARTOŚĆ GODZIWA	WARTOŚĆ BRUTTO	ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI
Należności od banków	30 425	30 425	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	235 503	465 499	-229 996

Biorąc pod uwagę praktykę rynkową stosowaną przez banki kredyty i pożyczki udzielone klientom Bank ujął rozdzielnie wartość brutto kredytów (uwzględniając w niej korektę do wartości godziwej) oraz odpisy. Odpisy zostały skorygowane w celu dostosowania ich do metodologii i zasad obowiązujących w Banku.

Bank poniósł koszty związane z przejęciem SKOK Kopernik w kwocie 759 tys. złotych. Koszty te zostały ujęte w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” w rachunku wyników.

Przychody z tytułu odsetek oraz prowizji SKOK Kopernik ujęte w skonsolidowanym rachunku wyników od dnia 22 grudnia 2014 r. wyniosły 1 829 tys. złotych. Ponadto zysk przejmowanej jednostki za ten sam okres wyniósł 762 tys. złotych.

Gdyby przejęcie SKOK Kopernik miało miejsce w dniu 1 stycznia 2014 roku, skonsolidowany rachunek wyników wykazywałby przychody z tytułu odsetek oraz prowizji w kwocie 8 842 528 tys. złotych oraz zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku w kwocie 2 724 433 tys. złotych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

3. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Bank Pekao S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące spółki zależne:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE/W GŁOSACH	
			31.12.2014	31.12.2013
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	100,00	100,00
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Usługi leasingowe	36,49	36,49
Pekao Leasing Holding S.A., w tym:	Warszawa	Usługi leasingowe	100,00	80,10
<i>Pekao Leasing Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Usługi leasingowe</i>	<i>63,51</i>	<i>50,87</i>
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	100,00	100,00
Pekao Pioneer Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	65,00	65,00
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa pomocnicza	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	100,00	100,00
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call- center	100,00	100,00
Pekao Property S.A., w tym:	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
<i>FPB - Media Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>100,00</i>	<i>-</i>
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/, w tym:	Warszawa	Spółka w likwidacji	-	100,00
<i>FPB - Media Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>-</i>	<i>100,00</i>
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	100,00	100,00
Pekao Telecentrum Sp. z o.o./w likwidacji/	Warszawa	Usługowa	100,00	100,00

(*) Łączny udział Grupy w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. wynosi 100,00% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 63,51%).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wszystkie spółki zależne zostały objęte konsolidacją.

Jednostki stowarzyszone

Grupa Banku Pekao S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE/W GŁOSACH	
			31.12.2014	31.12.2013
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	50,00	50,00
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Zarządzanie aktywami	49,00	49,00
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	34,44	34,44
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradca i biznesowa – spółka nie prowadzi działalności	40,00	40,00
Polish Banking System S.A. /w likwidacji/	Warszawa	Spółka w likwidacji	48,90	48,90
PPU Budpress Sp. z o.o. /w likwidacji/	Żyrardów	Spółka w likwidacji	36,20	36,20

(*) Grupa nie sprawuje kontroli nad tą spółką ze względu na zapisy zawarte w umowie spółki.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiada udziałów w jednostkach wspólnie kontrolowanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiany w strukturze Grupy

Połączenie Pekao Property S.A. z Property Sp. z o.o. w likwidacji

W dniu 26 września 2014 roku nastąpiło połączenie Pekao Property S.A. (spółka przejmująca) z Property Sp. z o.o. w likwidacji (spółka przejmowana). Celem tej transakcji było ograniczenie kosztów działalności łączonych spółek.

W celu połączenia spółka Pekao Property S.A. wyemitowała akcje, które zostały objęte przez Bank, udziałowca spółki Property Sp. z o.o. w likwidacji, w zamian za wniesione przez niego do spółki Pekao Property S.A. aktywa i zobowiązania spółki Property Sp. z o.o. w likwidacji. W wyniku powyższej transakcji kapitał zakładowy spółki Pekao Property S.A. został podwyższony o kwotę 16 046 tys. złotych, w drodze emisji 160 464 akcji o wartości nominalnej 100 złotych każda.

Transakcja połączenia została zakwalifikowana jako transakcja wewnątrzgrupowa i ujęta według wartości księgowej. Pekao Property S.A. jako spółka przejmująca rozpoznała aktywa i zobowiązania przejmowanej spółki według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej spółki. W wyniku tej transakcji nie zostały rozpoznane wartość firmy ani ujemna wartość firmy.

Powyżej przedstawione ujęcie księgowe transakcji połączenia jest zbieżne z polityką Grupy UniCredit, przyjętą przez Grupę i stosowaną dla transakcji nabycia i sprzedaży jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą.

W poniższej tabeli zostały zaprezentowane aktywa i zobowiązania spółki Property Sp. z o.o. w likwidacji, które zostały przeniesione do spółki Pekao Property S.A. na dzień połączenia.

NAZWA POZYCJI	26 WRZEŚNIA 2014
Środki pieniężne	2 905
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 760
Inne aktywa	48
AKTYWA RAZEM	16 713
Pozostałe zobowiązania	1
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1
AKTYWA NETTO RAZEM	16 712

Grupa poniosła koszty związane z transakcją połączenia w kwocie 13 tys. złotych. Koszty te zostały ujęte w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” w skonsolidowanym rachunku wyników.

Nabycie dodatkowych udziałów w spółkach zależnych

W dniu 7 sierpnia 2014 roku Bank nabył pozostałe 19,90% z wyemitowanych akcji spółki Pekao Leasing Holding S.A. Cena nabycia wyniosła 64 400 tys. złotych. Grupa posiada obecnie 100% udział w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Holding S.A. W wyniku tej transakcji Grupa zwiększyła również swój łączny udział w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. do 100% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 63,51%). Wartość bilansowa udziałów niedających kontroli w spółkach Pekao Leasing Holding S.A. i Pekao Leasing Sp. z o.o. na dzień nabycia wynosiła 71 824 tys. złotych. Grupa usunęła z bilansu udziały niedające kontroli o wartości 71 824 tys. złotych i wykazała wzrost kapitału własnego przypisanego akcjonariuszom Banku o 7 424 tys. złotych.

Wpływ zmian w udziale własności spółek Pekao Leasing Holding S.A. i Pekao Leasing Sp. z o.o. na kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku w ciągu okresu sprawozdawczego został przedstawiony w poniższej tabeli.

	2014	2013
Wartość bilansowa nabytych udziałów niedających kontroli	71 824	-
Cena nabycia zapłacona udziałowcom niekontrolującym	-64 400	-
Wzrost w kapitale własnym przypisanym akcjonariuszom Banku	7 424	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 10 lutego 2015 roku.

5. Istotne zasady rachunkowości

5.1 Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe („sprawozdanie finansowe”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r, poz. 330 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

5.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku obejmuje dane finansowe Banku, dane finansowe jednostek zależnych stanowiących „Grupę” oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności.

Sprawozdanie zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji. Zmiany standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień i zmianami struktury prezentacji (Załącznik nr 1 do Sprawozdania).

Sprawozdanie nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym (Załącznik nr 2 oraz Załącznik nr 3 do Sprawozdania).

W ocenie Grupy zmiany standardów i interpretacji nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, za wyjątkiem standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- nowy podział na kategorie aktywów finansowych,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowy model ujmowania utraty wartości - model oczekiwanych strat kredytowych,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych z aktywów finansowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie.

Grupa jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Grupy, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Grupy.

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- aktywa trwale (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych. Zasady te zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

5.3 Konsolidacja

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Banku Pekao S.A. oraz dane finansowe jego jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2014 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są na ten sam dzień sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej oraz według tych samych zasad rachunkowości we wszystkich istotnych aspektach.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że, dostarczają dowodów na trwałą utratę wartości, która powinna zostać ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to wszystkie jednostki, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką wówczas, gdy posiada władzę nad tą jednostką, jest narażona lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę do dnia ustania kontroli.

Grupa ujmuje połączenia jednostek metodą nabycia. Zapłata przekazana za nabycie jednostki zależnej stanowi wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania wycenia się według ich wartości godziwych na dzień nabycia. Grupa wycenia wszelkie udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej według ich wartości godziwej, bądź wartości proporcjonalnego udziału obecnych instrumentów własnościowych w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Koszty związane z przejęciem jednostki gospodarczej są ujmowane jako koszty okresu (w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” rachunku zysków i strat).

W przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami, jednostka przejmująca ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały kapitałowe w jednostce przejmowanej do wartości godziwej na dzień przejęcia (objęcia kontroli) i ujmuje powstały zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Nadwyżka przekazanej zapłaty, wartości wszystkich udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów kapitałowych w jednostce przejmowanej na dzień przejścia nad wartośćią godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jest ujęta jako wartość firmy. Jeżeli całość przekazanej zapłaty, rozpoznanych udziałów niedających kontroli oraz uprzednio posiadanych udziałów jest niższa od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej przejętej w wyniku okazynego nabycia, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Powyższa zasada nie dotyczy transakcji nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą przez jednostkę dominującą kontroli nad tą jednostką zależną, stanowią transakcje kapitałowe (tj. transakcje z właścicielami jednostki dominującej). Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli, a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej, Grupa odnosi bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje do właścicieli jednostki dominującej.

W przypadku, gdy Grupa traci kontrolę nad jednostką zależną, ewentualny zachowany udział w tej jednostce wycenia do wartości godziwej na dzień utraty kontroli, przy czym zmiana wartości bilansowej jest ujmowana w rachunku zysku i strat.

Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy UniCredit, której Bank jest członkiem, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty, jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów niedających kontroli, to nabycie udziałów niedających kontroli ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brakuje wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów niedających kontroli nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów niedających kontroli stosuje parametry określone z poziomu podmiotu dominującego.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jej jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Grupa posiada w jednostce stowarzyszonej od 20% do 50% głosów. Sprawozdania finansowe jednostki stowarzyszonej są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Przy nabyciu inwestycji wszelkie różnice pomiędzy ceną nabycia inwestycji, a udziałem Grupy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ujmuje się w następujący sposób:

- wartość firmy dotyczącą jednostki stowarzyszonej ujmuje się w wartości bilansowej inwestycji,
- wszelkie nadwyżki udziału Grupy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ponad cenę nabycia inwestycji, ujmuje się jako przychód podczas ustalania udziału Grupy w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie inwestycji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Grupa ujmuje inwestycje w jednostkach stowarzyszonych według metody praw własności. Po początkowym ujęciu, inwestycja w jednostkę stowarzyszoną jest wykazywana w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Grupy w aktywach netto tej jednostki, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Udział Grupy w wyniku finansowym jednostki stowarzyszonej po przejściu jest wykazywany w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w pozostałych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej po przejściu jest wykazywany w pozostałych całkowitych dochodach wraz z odpowiednią korektą wartości bilansowej inwestycji. Otrzymane wypłaty z zysku, wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną obniżają wartość bilansową inwestycji.

Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że przyjęła na siebie obowiązek lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

5.4 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na wartość bilansową aktywów i zobowiązań prezentowaną w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie przez Grupę i oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmie w przyszłości, to rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Poniżej przedstawiono informacje o przyjętych założeniach oraz niepewności związanej z dokonywanymi szacunkami, które związane są ze znaczącym ryzykiem wystąpienia istotnych korekt w sprawozdaniu finansowym za kolejny okres sprawozdawczy.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody (zwane „przesłankami”) utraty wartości ekspozycji kredytowych i czy ekspozycja kredytowa utraciła wartość. Utrata wartości ma miejsce wtedy i tylko wtedy gdy zidentyfikowano co najmniej jedną przesłankę a zdarzenie/nia implikujące przesłankę/i mają negatywny wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające z ekspozycji kredytowej. Podczas identyfikacji utraty wartości ekspozycji kredytowych Grupa nie uwzględnia przyszłych zdarzeń, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

W procesie oceny utraty wartości Grupa uwzględnia wszystkie ekspozycje kredytowe, niezależnie od poziomu ryzyka poszczególnych ekspozycji kredytowych lub grup ekspozycji kredytowych.

Grupa dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na ekspozycje indywidualnie znaczące i ekspozycje nieznaczące indywidualnie. Za ekspozycje indywidualnie znaczące Grupa uznaje w szczególności: wszystkie ekspozycje kredytowe wobec kredytobiorcy, dla którego łączne zaangażowanie Grupy na datę bilansową przekracza przyjętą wartość progową, restrukturyzowane ekspozycje kredytowe wobec dłużników będących przedsiębiorcami w rozumieniu art. 43 Kodeksu Cywilnego. Za ekspozycje nieznaczące indywidualnie Grupa uznaje wszystkie ekspozycje kredytowe, które nie zostały zaklasyfikowane do ekspozycji indywidualnie znaczących.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością bilansową ekspozycji kredytowej a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla wszystkich ekspozycji indywidualnie znaczących, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny indywidualnej. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Grupy i polega na indywidualnej weryfikacji wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz prognozie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z przejęcia zabezpieczeń, pomniejszonych o koszty przejęcia i sprzedaży lub z innych źródeł spłat. Grupa przeprowadza regularne przeglądy mające na celu porównanie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wykorzystanych do wyznaczenia indywidualnych odpisów aktualizujących z rzeczywistymi zrealizowanymi przepływami pieniężnymi.

Dla wszystkich ekspozycji nieznaczących indywidualnie, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny grupowej. Każda ekspozycja oceniana grupowo przypisywana jest do jednej z grup o podobnej charakterystyce ryzyka (na podstawie rodzaju kredytobiorcy, rodzaju produktu kredytowego, okresu opóźnienia w spłacie lub innych istotnych czynników wpływających na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy). Przyszłe przepływy pieniężne szacowane są na podstawie danych historycznych o przepływach pieniężnych i ponoszonych stratach dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki ekspozycji, które znajdują się w poszczególnych grupach. Wykorzystywane dane historyczne w przypadkach, dla których jest to konieczne, są odpowiednio korygowane na podstawie najaktualniejszych danych w celu wyeliminowania czynników wpływających w przeszłości na dane historyczne i niewystępujących obecnie. Grupa przeprowadza regularne przeglądy stosowanych wartości stóp odzysku oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania przyszłych przepływów pieniężnych dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, dla których Grupa nie zidentyfikowała utraty wartości tworzony jest odpis na straty poniesione w wyniku zaistniałych ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwany „odpisem IBNR”).

Utrata wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwanej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwanej. Wartość możliwa do odzyskania jest jedną z dwóch następujących wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartość godziwa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszona o koszty zbycia lub wartość użytkowa ustalana dla poszczególnych składników aktywów.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących między innymi przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych oraz innych czynników jak na przykład brak płynności. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

Wycena instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nie kwotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne używane do wyceny obejmują w miarę możliwości dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Grupa przyjmuje również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę instrumentów finansowych. Założenia przyjęte do wyceny do wartości godziwej zostały szczegółowo opisane w nocie 6.7 „Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych”.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Główne założenia aktuarialne, przyjęte do szacowania rezerw na programy określonych świadczeń, jak również analiza wrażliwości zostały przedstawione w Nocie 45.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość firmy

Grupa dokonuje testu na utratę wartości firmy w okresach rocznych lub częściej jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Ocena, czy wartość firmy ulega obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne, których dotyczy dana wartość firmy. Główne założenia przyjęte do testu na utratę wartości firmy zostały przedstawione w Nocie 35.

5.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**
 Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym Oddziału Banku w Paryżu wycenia się w walucie funkcjonalnej, tj. walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich. Złoty jest walutą funkcjonalną i prezentacyjną jednostki dominującej. Grupa jako kurs zamknięcia przyjmuje kurs średni Narodowego Banku Polskiego („NBP”) obowiązujący na dzień bilansowy.
- Transakcje i salda**
 Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.
- Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.**
 Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.
- Spółki wchodzące w skład Grupy**
 Przy konsolidacji aktywa i pasywa jednostek zagranicznych są przeliczane na walutę polską, tj. walutę prezentacji według kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty w rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich okresu obrotowego, za wyjątkiem sytuacji, gdy wahania kursów są bardzo znaczące i kurs średni nie jest akceptowalnym przybliżeniem kursu z dnia transakcji. W takiej sytuacji przychody i koszty są przeliczane w oparciu o kurs z dnia transakcji.

Dane Oddziału Banku w Paryżu ujęte w sprawozdaniu finansowym zostały przeliczone na złoty z waluty funkcjonalnej tej jednostki przy zastosowaniu następujących kursów:

- do przeliczenia pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zastosowano średnie kursy ogłoszone przez NBP odpowiednio na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku, które wyniosły:

	31.12.2014	31.12.2013
1 zł za 1 EUR	4,2623	4,1472

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku zastosowano średnie arytmetyczne średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, które wyniosły:

	2014	2013
1 zł za 1 EUR	4,1893	4,2110

Różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą oraz jakiegokolwiek korekty wartości bilansowej aktywów i pasywów do wartości godziwej, powstałe w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą traktuje się jako aktywa i pasywa jednostki działającej za granicą tj. wyraża się je w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza po kursie zamknięcia, jak opisano wyżej.

5.6 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawniają wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Wyliczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej, papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Przychody i koszty z tytułu prowizji są rozliczane według następujących metod:

- opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów lub kosztów odsetkowych i zostały opisane powyżej,
- opłaty i prowizje dotyczące kredytów i pożyczek o niestalonych terminach płatności rat i niestalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych są rozliczane w czasie metodą liniową przez okres życia produktu, którego dotyczą,
- pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę (wykonanie operacji bankowych na rachunkach, operacje z tytułu obsługi kart płatniczych, działalność maklerska, factoringowa oraz akwizycja) są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Przychody i koszty z tytułu bancassurance

Grupa dokonuje podziału należnego wynagrodzenia z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi na odrębne elementy, tj. dzieląc należne wynagrodzenie w proporcji, odpowiednio, wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa, w stosunku do sumy tych wartości. Ustalając wartość godziwą poszczególnych elementów wynagrodzenia Grupa opiera się w jak największym stopniu na danych rynkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poszczególne elementy wynagrodzenia Grupy za sprzedaż produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi są ujmowane w rachunku zysków i strat według następujących zasad:

- wynagrodzenie z tytułu instrumentu finansowego – jako element efektywnej stopy procentowej, stanowiąc część przychodów z tytułu odsetek,
- wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa – jednorazowo w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, stanowiąc część przychodów z tytułu prowizji.

Dodatkowo Grupa dokonuje szacunku części wynagrodzenia, która będzie zwracana w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego (np. z tytułu rezygnacji przez Klienta z ubezpieczenia, wcześniejszej spłaty kredytu). Szacunek rezerwy na zwroty oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach, co do trendu zwrotów w przyszłości.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2014 roku Grupa ujmowała jako przychód rozpoznawany jednorazowo 12% uzyskanych przychodów z działalności bancassurance związanej z kredytami gotówkowymi oraz 30% przychodów z działalności bancassurance związanej z kredytami hipotecznymi. Pozostała część przychodów z działalności bancassurance rozliczana jest w czasie jako element efektywnej stopy procentowej przez okres życia odpowiednich kredytów.

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu obejmuje:

- Wynik z pozycji wymiany
Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.
Ponadto, wynik z pozycji wymiany zawiera marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Grupy oraz ujmuje punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Grupa zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.
Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.
- Wynik na instrumentach pochodnych oraz papierach wartościowych przeznaczonych do obrotu.
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu.
Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, przychody z leasingu operacyjnego, odzyskane koszty windykacji, zwroty, nadpłaty, przychody uboczne oraz rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości należności spornych. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty reklamacji klientów, zapłacone odszkodowania, koszty uboczne oraz koszty odpisów z tytułu utraty wartości należności spornych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.7 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).

Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Grupę w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W przeciwnym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat.

- Utrzymywane do terminu wymagalności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:
 - a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, oraz
 - c) spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.

- Pożyczki i należności
Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:
 - a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży, lub
 - c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- Dostępne do sprzedaży
Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte wyższe z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych wyższych jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Grupa ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane lub wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, który odpowiada definicji pożyczek i należności, Grupa może przekwalifikować z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności, w przypadku gdy Grupa ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Ponadto Grupa dopuszcza reklasyfikację składnika aktywów finansowych zakwalifikowanego do grupy aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności, tj. zdarzeń, których prawdopodobieństwo wystąpienia w najbliższej przyszłości jest znikome.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Grupa przeprowadza ocenę utraty wartości kredytów, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności i wycenianych w zamortyzowanym koszcie (zwanym „ekspozycjami kredytowymi”), poprzez analizę obiektywnych przesłanek utraty wartości. W procesie oceny utraty wartości Grupa uwzględnia wszystkie ekspozycje kredytowe, niezależnie od poziomu ryzyka poszczególnych ekspozycji kredytowych lub grup ekspozycji kredytowych.

Grupa dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na ekspozycje indywidualnie znaczące i ekspozycje nieznaczące indywidualnie.

Grupa w odniesieniu do ekspozycji ocenianych indywidualnie stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- opóźnienie w spłacie równe lub większe niż 90 dni w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych i większe niż 2 dni robocze w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wobec banków lub w przypadku należności od banków z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu,
- znaczące trudności finansowe dłużnika (w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia w przypadku osób fizycznych). Znaczące trudności finansowe podmiotu gospodarczego oznaczają sytuację ekonomiczno-finansową, która stanowi zagrożenie terminowej spłaty zobowiązań wobec Grupy, a zwłaszcza gdy ponoszone straty na działalności naruszają kapitały własne w 50%, z wyłączeniem projektów, które zakładają występowanie straty lub gdzie występuje zewnętrzne wsparcie finansowe (w formie np. dopłat do kapitału, udzielenia pożyczki, poręczenia/gwarancji przez podmiot powiązany lub inną osobę trzecią, konwersji pożyczki, emisji akcji lub obligacji),
- restrukturyzacja, jeżeli polega na przyznaniu ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta udogodnienia, którego w innym przypadku Grupa by nie udzieliła. Udogodnienia, o których mowa w definicji, w konsekwencji prowadzą do uszczuplenia należności Grupy i w szczególności mogą polegać na: obniżeniu oprocentowania wierzytelności, zaniechaniu naliczania oprocentowania w określonym czasie od całości lub części wierzytelności, na umorzeniu części lub całości wierzytelności, w tym odsetek lub kapitału,
- obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (agencję ratingową) ratingu klienta, ratingu kraju – siedziby klienta, ratingu jakichkolwiek papierów dłużnych emitowanych przez klienta o co najmniej 4 klasy w skali włączając modyfikatory, w ciągu roku. Spadek ratingu kredytowego jednostki nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej. Znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej oznacza spadek ratingu o 4 stopnie w skali i równoczesne przejście do grupy zagrożone w oparciu tylko o kryterium ratingu, z wyłączeniem sytuacji pogorszenia ratingu wynikających z sezonowości działalności i z wyłączeniem wpływu klasyfikacji do wewnętrznych klas ryzyka w systemie wspierającym proces monitorowania (Risk Management Tool – RMT) na rating. Spadek ratingu kredytowego klienta nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- Grupa złożyła wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powzięła wiadomość o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika,
- ekspozycja kredytowa jest kwestionowana przez dłużnika np. poprzez wszczęcie postępowania sądowego,
- wierzytelność stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy kredytowej,
- został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub wniosek o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na daną bilansową ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe. Przesłanka ta może dotyczyć np. ekspozycji w instrumenty finansowe notowane na giełdach, gdy z uwagi na znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitenta (ewentualne bankructwo), płynność obrotu tymi aktywami jest na tyle niska, że wiarygodne ustalenie ceny aktywów nie jest możliwe,
- został ustanowiony zarząd komisaryczny lub dłużnik zawiesił działalność,
- nieznanie miejsca pobytu i nieujawniony majątek dłużnika.

Grupa w odniesieniu do ekspozycji ocenianych grupowo stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- przeterminowanie ekspozycji kredytowej klienta na datę bilansową w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych równe lub większe niż 90 dni,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- znaczące trudności finansowe dłużnika detalicznego, w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia,
- nieznanne miejsce pobytu i nieujawniony majątek dłużnika detalicznego oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Grupa kwalifikuje ekspozycję jako przeterminowaną (past due) w przypadku, gdy kredytobiorca nie dokonał płatności dotyczącej kapitału i/lub odsetek w umownym terminie wymagalności. Grupa prezentuje całą ekspozycję jako przeterminowaną, bez względu na fakt, czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji, czy tylko jej części (raty). Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć, jako okres od daty zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty.

Grupa, w przypadku identyfikacji przesłanki lub przesłanek utraty wartości dla co najmniej jednej ekspozycji wobec danego kredytobiorcy, poddaje ocenie utraty wartości wszystkie ekspozycje kredytowe wobec tego kredytobiorcy.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością bilansową ekspozycji kredytowej a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości. Wartość bilansowa ekspozycji kredytowej obniżana jest poprzez zastosowanie konta odpisu aktualizującego. Kwota straty z tytułu utraty wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszy się, to uprzednio ujęta strata z tytułu utraty wartości jest odwracana poprzez odpowiednie skorygowanie konta odpisu aktualizującego. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Dla wszystkich ekspozycji indywidualnie znaczących, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny indywidualnej. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Grupy i polega na indywidualnej weryfikacji wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz prognozie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z przejęcia zabezpieczeń, pomniejszonych o koszty przejęcia i sprzedaży lub z innych źródeł spłat. Grupa przeprowadza regularne przeglądy mające na celu porównanie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wykorzystanych do wyznaczenia indywidualnych odpisów aktualizujących z rzeczywistymi zrealizowanymi przepływami pieniężnymi.

Dla wszystkich ekspozycji nieznaczających indywidualnie, które na datę bilansową utraciły wartość Grupa wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny grupowej. Każda ekspozycja oceniana grupowo przypisywana jest do jednej z grup o podobnej charakterystyce ryzyka na podstawie rodzaju kredytobiorcy, rodzaju produktu kredytowego, okresu opóźnienia w spłacie lub innych istotnych czynników wpływających na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy. Przyszłe przepływy pieniężne szacowane są na podstawie danych historycznych o przepływach pieniężnych i ponoszonych stratach dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki ekspozycji, które znajdują się w poszczególnych grupach. Wykorzystywane dane historyczne w przypadkach, dla których jest to konieczne, są odpowiednio korygowane na podstawie najaktualniejszych danych w celu wyeliminowania czynników wpływających w przeszłości na dane historyczne i niewystępujących obecnie. Grupa przeprowadza regularne przeglądy stosowanych wartości stóp odzysku (RR) oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania przyszłych przepływów pieniężnych dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, dla których Grupa nie zidentyfikowała utraty wartości tworzony jest odpis na straty poniesione w wyniku zaistniałych ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwany „odpisem IBNR”). W ramach oceny IBNR Grupa szacuje stratę wynikającą ze zdarzeń, które na datę bilansową nie zostały jeszcze zareportowane i nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, ale zdarzenia miały miejsce przed datą bilansową i strata została poniesiona. Podczas szacunku odpisu IBNR zakłada się, że istnieje kilkumiesięczny okres od daty zaistnienia obiektywnej przesłanki utraty wartości do daty jej zareportowania, zwany okresem identyfikacji straty (LIP). Wartości parametru LIP Grupa szacuje na podstawie analiz statystycznych wykorzystujących dane historyczne. Grupa stosuje różne okresy identyfikacji straty dla różnych grup ekspozycji kredytowych biorąc pod uwagę w szczególności segment klienta, rodzaj produktu i sposób zabezpieczenia ekspozycji. Aktualizacja wartości parametrów LIP dokonywana jest przynajmniej raz na rok.

Wartość odpisu IBNR wyznaczana jest jako iloczyn prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie identyfikacji straty (PD_LIP) i straty z tytułu utraty wartości, szacowanej analogicznie jak odpis grupowy dla wartości ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD). Grupa szacuje wartości parametru EAD na podstawie danych historycznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Grupa szacuje wartości parametru PD_LIP wykorzystując wartości PD wyznaczone przez modele bazylejskie i wykonując odpowiednią transformację uwzględniającą skrócenie okresu identyfikacji straty do przyjętych długości LIP i korektę Point-in-Time. W ramach transformacji Grupa przeprowadza raz na miesiąc kalibrację wartości parametru PD do najbardziej aktualnych zrealizowanych wartości PD_LIP. Tak oszacowane wartości PD_LIP jak najlepiej odzwierciedlają aktualne warunki ekonomiczne a model stosowany do ich wyznaczania jest typu „Point-In-Time”.

Grupa przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów LIP, PD_LIP, EAD i RR stosowanych do wyznaczania odpisów IBNR oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyznaczana jest jako różnica pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania na datę identyfikacji utraty wartości. Grupa do wyznaczania oczekiwanej wartości ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego, wykorzystuje współczynnik konwersji kredytowej (CCF), którego wartości szacowane są na podstawie danych historycznych. Grupa przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów CCF stosowanych do wyznaczania odpisów na zobowiązania pozabilansowe oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Grupa szacuje przyszłe przepływy pieniężne w ramach oceny indywidualnej albo oceny grupowej w zależności od klasyfikacji poszczególnych zobowiązań pozabilansowych do ekspozycji indywidualnie znaczących albo ekspozycji nieznaczących indywidualnie.

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP), transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych, wartości indeksów akcji i towarów. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności, który ze sposobów wyceny jest właściwy.

Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych przeznaczone do obrotu” lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie aktywów, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych przeznaczone do obrotu” lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie pasywów. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej. Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge) oraz przepływów pieniężnych (cash flow hedge), pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających odsetkowe pozycje zabezpieczane prezentowany jest w marży odsetkowej.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę), zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń albo Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Korekta z tytułu zabezpieczanego ryzyka na odsetkowej pozycji zabezpieczanej jest amortyzowana do rachunku zysków i strat nie później niż w momencie zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do pozycji rachunku zysków i strat „Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu”, w części stanowiącej nieefektywną część zabezpieczenia.

Kwoty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat i są prezentowane w tych samych liniach, co poszczególne komponenty wyceny pozycji zabezpieczanej, tj. wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest prezentowany w marży odsetkowej, a wynik z tytułu rewaluacji walutowej jest prezentowany w wyniku z pozycji wymiany.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany bądź gdy unieważnia powiązania zabezpieczające. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale, aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa kwalifikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wykazywane w wartości godziwej,
- zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu wykazywane w kwotach wymagających zapłaty, wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do zobowiązań finansowych nie przeznaczonych do obrotu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Grupa spisuje należności w ciężar rezerw, gdy nie oczekuje dalszych przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki a także, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności. W takim przypadku wiąże się to również z udokumentowaniem nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w tym obszarze.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.8 Wycena pozostałych pozycji skonsolidowanego bilansu

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych, a wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek stowarzyszonych lub współkontrolowanych ujmuje się w ramach pozycji „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Grupę zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne początkowo ujmowane są według ceny nabycia. Późniejsza wycena wartości niematerialnych jest według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne o określonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji przez szacowany okres użyteczności tego składnika. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne podlegają okresowym przeglądom w celu weryfikacji czy nie wystąpiły istotne przesłanki utraty wartości, które wymagałyby przeprowadzenia testu na utratę wartości oraz dokonania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nie przyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest raz w roku oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują, w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a) stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych:

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% – 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% – 30,0%
Środki transportu	7% – 20,0%

b) stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych:

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	12,5% – 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	20% - 33,3%

c) stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych:

Budynki i budowle	1,5% – 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, środków trwałych w budowie oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji oraz odpis z tytułu utraty wartości obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych”.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są wyłączane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

Leasing

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przekazuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwale będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujemowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

W pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, włączając te wyceniane metodą aktuarialną oraz rezerwy na koszty restrukturyzacji. Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Grupę w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodczynny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Grupy.

Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, oprócz zysków i strat aktuarialnych związanych z wyceną zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń, odnoszonych na inne całkowite dochody.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnym okresie oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny i świąteczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Dotacje

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie, w którym istnieje wystarczająca pewność, że zostaną spełnione związane z nimi warunki oraz pewność, że Grupa otrzyma dotację. Dotacje rządowe są ujemowane w zysku lub stracie w okresach, w których ujemowane są odnośne koszty, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Do rozliczania dotacji Grupa stosuje metodę dochodową. Dotacje rządowe do aktywów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy jako pomniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami, statutami i umowami spółek. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk / strata z lat ubiegłych. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy, w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

Kapitał własny Grupy stanowią:

- a) kapitał zakładowy – dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- b) „premia emisyjna” – nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów niedających kontroli wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Przyjęta zasada jest zgodna z zasadami rachunkowości stosowanymi w Grupie UniCredit,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- c) fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem Bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
- d) kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku,
- e) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- f) kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych – obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych,
- g) pozostałe kapitały:
 - kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku,
 - składniki kapitałowe:
 - obligacje zamienne na akcje – obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, oraz
 - rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego,
 - fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej przez Bank Pekao S.A.,
 - niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
 - zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli jest to część aktywów netto jednostki zależnej (w tym: część zysku lub straty), która przypada na udziały kapitałowe nie należące, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

Płatności oparte na bazie akcji

W Grupie realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa pierwszeństwa do nabycia akcji Banku, w tym akcji fantomowych oraz akcji podmiotu dominującego Spółki UniCredit S.p.A. (zob. Nota 46).

Transakcje rozliczane w akcjach fantomowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w akcjach fantomowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej zobowiązania z tego tytułu na dzień bilansowy.

Wartość godziwa zobowiązania jest szacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Koszt transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych jest ujmowany jako koszty wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem zobowiązania wobec pracowników prezentowanych w pozycji „Rezerwy”.

Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby akcji – zostaną ostatecznie nabyte.

Opcje na akcje i akcje Spółki UniCredit S.p.A.

Jednostki Grupy Pekao S.A. przystąpiły do programu motywacyjnego Grupy UniCredit. Celem programu motywacyjnego jest zaoferowanie wybranym kluczowym pracownikom spółek Grupy opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A.

W tym przypadku spółki Grupy otrzymały od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych pracownikom Grupy Pekao S.A. praw ustaloną w oparciu o model wyceny opcji Hull and White.

Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w kosztach wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości zobowiązań Grupy w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

W momencie realizacji tych instrumentów Grupa zobowiązana jest do zapłaty wartości godziwej przyznanych instrumentów na rzecz UniCredit S.p.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.9 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe jednostek Grupy odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat. Należności z tytułu podatków są wykazywane, jeśli jednostki Grupy mają wystarczającą pewność, iż istnieją i że zostaną one odzyskane.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub realizacji zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

5.10 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Grupa zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promesy zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Grupy (np. prowadzone sprawy sporne),
- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Wystawca gwarancji finansowej wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa, należności od Banku Centralnego” oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6. Zarządzanie ryzykiem

Polityka zarządzania ryzykiem Grupy ma na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka, które Grupa podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia oraz regularnie raportowane, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

Dalsza część noty opisuje wszystkie istotne ryzyka występujące w działalności Grupy.

6.1 Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Ponadto sprawuje ona nadzór nad zgodnością polityki Grupy w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Grupy.

Zarząd

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie, wdrażanie i funkcjonowanie procesów zarządzania ryzykiem poprzez m.in. wprowadzanie odpowiednich wewnętrznych regulacji z uwzględnieniem wyników kontroli audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu obliczania kapitału wewnętrznego oraz za efektywność przeglądu procesu wyliczania kapitału wewnętrznego i jego monitoring. Ponadto wprowadza niezbędne korekty lub udoskonalenia do tych procesów i systemów, co do których zachodzi taka konieczność. Konieczność ta może być spowodowana zmianami poziomu ryzyka w działalności Grupy, czynnikami otoczenia gospodarczego lub innymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu procesów lub systemów.

Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat typów, skali, istotności ryzyk, na które narażona jest Grupa, jak również metod wykorzystywanych do ich zarządzania.

Zarząd Banku ocenia, czy działalność taka jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrola lub ograniczanie są prowadzone na odpowiednim poziomie w ramach procesu zarządzania ryzykiem. Ponadto sprawdza, czy kierownictwo każdego szczebla efektywnie zarządza ryzykiem w ramach swoich kompetencji.

Komitety

W realizacji powyższych zadań, w zakresie zarządzania ryzykiem, Zarząd jest wspierany przez odpowiednie komitety:

- Komitet Aktywów Pasywów i Ryzyka - w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, płynności oraz adekwatnością kapitałową,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego - w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- Komitet Kredytowy – w zakresie podejmowania decyzji kredytowych w ramach uprawnień oraz w przypadku największych transakcji przygotowania rekomendacji dla Zarządu,
- Komitet Zarządzania Zmianami – w obszarze wdrażania nowych lub modyfikacji istniejących produktów oraz procesów biznesowych i pozabiznesowych,
- Komitet Bezpieczeństwa - w dziedzinie bezpieczeństwa i zarządzania ciągłością działania.

6.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Grupy. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Grupy powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Grupy. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Funkcje te są realizowane zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Banku pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów.

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Bank ustalił następujące limity portfelowe:

- udział znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku – akceptowany przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku,
- limity na segmenty klientów – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- limity na produkty (kredyty hipoteczne udzielane klientom indywidualnym, finansowanie nieruchomości komercyjnych) – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- ograniczenia sektorowe i koncentracji sektorowej – akceptowane przez Komitet Kredytowy Banku.

Z uwagi na fakt, że kluczowe limity ustalane są przez organy decyzyjne, które jednocześnie otrzymują i analizują raporty na temat ryzyka kredytowego (prezentujące również bazylejskie parametry ryzyka kredytowego), decyzje o limitach w znacznym stopniu uwzględniają ocenę ryzyka kredytowego wspartą wewnętrznymi systemami ratingowymi. Ponadto, Bank limituje transakcje kredytowe charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem poprzez zastrzeżenie decyzyjności w tych przypadkach dla szczebli decyzyjnych z wyższym limitem uprawnień.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Modele ratingowe wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank korzysta z wewnętrznych modeli ratingowych w zależności od segmentu klienta i/lub rodzaju ekspozycji.

Proces nadawania ratingu stanowi istotny element oceny ryzyka kredytowego klienta i transakcji, stanowiąc wstępny etap w procesie podejmowania decyzji kredytowej zarówno o udzieleniu jak i zmianie warunków kredytu oraz w procesie monitorowania jakości portfela kredytowego.

Pomiar ryzyka kredytowego odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów – PD, LGD oraz EAD. Parametr PD odnosi się do prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (ang. default) czyli z niedotrzymaniem warunków umownych przez Kredytobiorcę, w horyzoncie jednego roku i może mieć charakter podmiotowy lub produktowy. Parametr LGD wskazuje na szacowaną wysokość straty, która zostanie poniesiona dla każdej transakcji o charakterze kredytowym od daty wystąpienia takiego niewykonania zobowiązania. Parametr EAD odzwierciedla szacowaną wysokość ekspozycji kredytowej na tę datę.

Parametry ryzyka wykorzystywane w modelach ratingowych służą do wyliczenia oczekiwanej straty z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość oczekiwanej straty jest jednym z istotnych kryteriów oceny branym pod uwagę przez czynniki decyzyjne w procesie kredytowania. W szczególności ta wartość jest porównywana z wnioskowanym poziomem marży.

Poziom marż minimalnych dla danego produktu lub segmentu klienta jest określany na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej wartość szacowanych parametrów ryzyka i stanowiącej fragment systemu ratingów wewnętrznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zarówno rating klienta jak i transakcji, a także parametry ryzyka kredytowego odgrywają znaczącą rolę w systemie informacji o ryzyku kredytowym. Dla każdego modelu ratingowego raporty ryzyka kredytowego zawierają informacje dotyczące porównania zrealizowanych parametrów z teoretycznymi wartościami dla każdej klasy ratingowej.

Raporty ryzyka kredytowego są generowane miesięcznie, a ich zakres jest różny w zależności od odbiorcy raportu (im wyższy szczebel zarządzania, tym prezentowane raporty są bardziej zagregowane). W ten sposób raporty są efektywnie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Modele ratingowe zostały zbudowane w oparciu o segment klienta i rodzaj transakcji.

- Dla segmentu klienta indywidualnego Bank zbudował trzy odrębne modele przeznaczone dla:
 - kredytów hipotecznych,
 - kredytów konsumenckich,
 - kredytów nie-ratalnych (limity).
- Dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) Bank stosuje modele uzależnione od zakresu dostępnej informacji. Tak więc w tej grupie klientów funkcjonują modele przeznaczone dla:
 - klientów stosujących pełną rachunkowość,
 - klientów rozliczających się według karty podatkowej,
 - osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz samozatrudnionych.
- Dla segmentu klienta korporacyjnego (z wyłączeniem instytucji finansowych, jednostek sektora publicznego i kredytowania specjalistycznego), Bank stosuje modele dzieląc klientów na dwie grupy:
 - klientów z przychodami nieprzekraczającymi 30 mln złotych,
 - klientów z przychodami przekraczającymi 30 mln złotych.

Skala ratingowa

Skala ratingowa jest zróżnicowana w zależności od segmentu klienta i rodzaju transakcji.

Przyporządkowanie klienta lub transakcji do danej klasy ratingowej uzależnione jest od przypisanego prawdopodobieństwa niewywiązania się ze spłaty zobowiązania (parametr PD).

W poniższych tabelach przedstawiono jakość portfela kredytowego w oparciu o rozkład procentowy klas ratingowych dla ekspozycji objętych wewnętrznymi modelami ratingowymi.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	KREDYTY HIPOTECZNE				KREDYTY KONSUMENCKIE				KREDYTY NIE RATALNE			
	ZAKRES PD	NOMINAL		ZAKRES PD	NOMINAL		ZAKRES PD	NOMINAL				
		31.12.2014	31.12.2013		31.12.2014	31.12.2013		31.12.2014	31.12.2013			
1	0,00% <= PD < 0,19%	3,5%	4,9%	0,00% <= PD < 0,30%	4,4%	4,8%	0,00% <= PD < 0,01%	0,8%	0,7%			
2	0,19% <= PD < 0,24%	9,5%	10,6%	0,30% <= PD < 0,50%	6,4%	6,8%	0,01% <= PD < 0,03%	10,2%	10,2%			
3	0,24% <= PD < 0,31%	28,2%	29,5%	0,50% <= PD < 0,60%	4,0%	4,8%	0,03% <= PD < 0,04%	2,8%	2,8%			
4	0,31% <= PD < 0,40%	45,4%	41,9%	0,60% <= PD < 0,80%	10,5%	12,1%	0,04% <= PD < 0,07%	6,9%	7,1%			
5	0,40% <= PD < 0,61%	5,0%	5,0%	0,80% <= PD < 1,30%	15,7%	17,0%	0,07% <= PD < 0,15%	17,0%	17,3%			
6	0,61% <= PD < 1,02%	2,0%	1,1%	1,30% <= PD < 2,10%	21,4%	20,3%	0,15% <= PD < 0,25%	17,5%	18,0%			
7	1,02% <= PD < 2,20%	1,7%	1,9%	2,10% <= PD < 3,70%	19,1%	16,7%	0,25% <= PD < 0,59%	9,0%	9,6%			
8	2,20% <= PD < 6,81%	1,7%	1,9%	3,70% <= PD < 7,20%	8,9%	7,2%	0,59% <= PD < 1,20%	8,6%	10,3%			
9	6,81% <= PD < 14,10%	0,9%	1,0%	7,20% <= PD < 15,40%	3,4%	3,2%	1,20% <= PD < 2,58%	5,3%	5,1%			
10	14,10% <= PD < 100,00%	2,1%	2,2%	15,40% <= PD < 100,00%	6,2%	7,1%	2,58% <= PD < 100,00%	21,9%	18,9%			
Razem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%			

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2014	31.12.2013
1	0,00% <= PD < 0,11%	2,0%	1,4%
2	0,11% <= PD < 0,22%	4,4%	4,1%
3	0,22% <= PD < 0,45%	9,3%	9,7%
4	0,45% <= PD < 1,00%	17,3%	16,5%
5	1,00% <= PD < 2,10%	18,1%	19,3%
6	2,10% <= PD < 4,00%	15,6%	15,8%
7	4,00% <= PD < 7,00%	12,5%	12,8%
8	7,00% <= PD < 12,00%	8,6%	8,4%
9	12,00% <= PD < 22,00%	6,3%	6,8%
10	22,00% <= PD < 100,00%	5,9%	5,2%
Razem		100,0%	100,0%

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta korporacyjnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2014	31.12.2013
1	0,00% <= PD < 0,15%	10,1%	8,7%
2	0,15% <= PD < 0,27%	10,5%	10,8%
3	0,27% <= PD < 0,45%	14,9%	17,9%
4	0,45% <= PD < 0,75%	14,6%	12,9%
5	0,75% <= PD < 1,27%	12,8%	11,9%
6	1,27% <= PD < 2,25%	11,0%	9,0%
7	2,25% <= PD < 4,00%	3,9%	8,5%
8	4,00% <= PD < 8,50%	20,6%	16,7%
9	8,50% <= PD < 100,00%	1,6%	3,6%
Razem		100,0%	100,0%

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Bank stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład procentowy dla portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	NOMINAŁ	
	31.12.2014	31.12.2013
Wysoka	33,3%	16,2%
Dobra	46,0%	76,4%
Zadawalająca	20,5%	4,2%
Słaba	0,2%	3,2%
Razem	100,0%	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rating klienta/transakcji a szczebel podejmowania decyzji kredytowej

Szczebel decyzyjny związany z zatwierdzeniem transakcji jest w bezpośredni sposób uzależniony od ratingu klienta.

Limity uprawnień są związane z zajmowanym stanowiskiem, określonym zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku. Limity są określone biorąc pod uwagę:

- kwotę łącznego zaangażowania Banku wobec klienta łącznie z kwotą wnioskowanej transakcji,
- rodzaj klienta,
- zaangażowanie osób i podmiotów powiązanych z klientem.

Walidacja modeli ratingowych

Wewnętrzna walidacja modeli i oszacowań parametrów ryzyka koncentruje się na ocenie jakości modeli ryzyka oraz dokładności i stabilności oszacowań parametrów stosowanych przez Bank. Walidacja obejmuje modele i parametry ryzyka szacowane lokalnie – walidacja modeli centralnych prowadzona jest w ramach Grupy UniCredit. Walidacja przeprowadzana jest na poziomie każdego modelu ryzyka, przy czym dla każdej z klas ekspozycji Bank może stosować kilka modeli.

Ponadto komórka audytu wewnętrznego ma obowiązek, co najmniej raz w roku, dokonać przeglądu systemów ratingowych Banku i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania jednostki kontroli ryzyka i oszacowań wartości parametrów ryzyka. Przegląd obejmuje zgodność systemów ratingowych i ich funkcjonowania w Banku ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja kredytowa

Poniższa tabela przedstawia maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla pozycji bilansowych i pozabilansowych na datę sprawozdawczą.

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od Banku Centralnego	5 826 907	2 086 608
Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	119 041 985	108 560 530
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 112 048	2 931 248
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	448 453	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	4 447 975	1 996 934
Instrumenty zabezpieczające	470 822	250 186
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	24 712 776	34 995 737
Pozostałe aktywa (**)	2 917 662	2 001 186
Ekspozycja bilansowa (***)	160 978 628	153 010 806
Zobowiązania do udzielenia kredytu	27 281 560	26 718 217
Pozostałe zobowiązania warunkowe	14 338 636	11 725 220
Ekspozycja pozabilansowa	41 620 196	38 443 437
Razem	202 598 824	191 454 243

(*) Kwoty należności kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

(**) Obejmuje następujące pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej: „Inwestycje w jednostki stowarzyszone” oraz część pozycji „Inne aktywa” (dochody do otrzymania, rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe, należności od dłużników różnych oraz rozrachunki kartowe).

(***) Ekspozycja bilansowa jest równa wartości bilansowej prezentowanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Metody ograniczania ryzyka kredytowego

Grupa Pekao S.A. wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Bank dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Banku, odnoszących się do reguł nadzorczych, zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Grupy Pekao w tym zakresie, są następujące:

ZABEZPIECZENIA	ZASADY SZACOWANIA WARTOŚCI ZABEZPIECZEŃ
HIPOTEKI	
– komercyjne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny, np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
– mieszkalne	
ZASTAW REJESTROWY / PRZEWŁASZCZENIE:	
– zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartość kwotowana na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wycenami komornika lub syndyka.
– maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
– samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisane w polisie ubezpieczeniowej.
– inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
– papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
CESJA WIERZYTELNOŚCI	
– od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
GWARANCJE/ PORĘCZENIA (W TYM WEKSŁOWE) / PRZYSTĄPIENIE DO DŁUGU	
– od banków i Skarbu Państwa	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
– od innych kontrahentów mających dobrą sytuację finansową w szczególności potwierdzoną ratingiem inwestycyjnym przyznanym przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrznym ratingiem Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Efekt finansowy ustanowionych zabezpieczeń dla portfela ekspozycji ocenianych indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości wynosi 1 585 989 tys. złotych na datę 31 grudnia 2014 roku (1 532 423 tys. złotych na datę 31 grudnia 2013 roku). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości dla tego portfela byłby wyższy, gdyby przy ich szacowaniu nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Ujawnienia wymienione w tabelach poniżej obejmują aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, niezależnie od tego, czy są one kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Grupę to:

- umowy ramowe ISDA oraz inne umowy ramowe dotyczące instrumentów pochodnych,
- globalne umowy ramowe (GMRA) dotyczące transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Grupę nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zapisy takich porozumień dają bowiem prawo do kompensaty ujętych kwot, które jest wykonalne tylko w przypadkach niewywiązania się z płatności, niewypłacalności lub upadłości jednego z kontrahentów. Dodatkowo Grupa i jej kontrahenci nie mają intencji do rozliczenia transakcji na bazie kwoty netto lub do jednoczesnej realizacji aktywów i wykonania zobowiązań. W związku z tym nie wystąpiły przypadki kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych na dzień bilansowy.

Grupa otrzymała i złożyła zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających i płynnych papierów wartościowych w odniesieniu do następujących transakcji:

- instrumentów pochodnych,
- transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Zabezpieczenia te ustanowione są na standardowych warunkach branżowych. Zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających wynikają m.in. z tzw. Credit Support Annex (CSA) – stanowiących załącznik do umów ramowych ISDA.

Papiery wartościowe otrzymane/złożone jako zabezpieczenie w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu mogą być zastawione lub sprzedane na czas trwania transakcji, ale muszą być oddane w dacie zapadalności transakcji. Warunki umów również dają prawo każdej ze stron transakcji do rozwiązania powiązanych transakcji w przypadku braku możliwości zwrotu zabezpieczenia.

Aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania i które mogą potencjalnie podlegać kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
AKTYWA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	4 918 797	-3 860 033	-239 865	818 899
	Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	531 315	-530 528	-385	402
	RAZEM	5 450 112	-4 390 561	-240 250	819 301

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO	
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE		
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
	Instrumenty pochodne	5 902 134	-3 860 033	-1 140 883	901 218
	Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 391	-2 391	-	-
	RAZEM	5 904 525	-3 862 424	-1 140 883	901 218

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
AKTYWA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	2 247 120	-1 697 696	-145 840	403 584
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 130 711	-2 128 726	-723	1 262
RAZEM	4 377 831	-3 826 422	-146 563	404 846

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	3 059 385	-1 697 696	-831 035	530 654
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	450 113	-442 179	-	7 934
RAZEM	3 509 498	-2 139 875	-831 035	538 588

Ujawnione powyżej wartości aktywów i zobowiązań finansowych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych – na bazie wartości godziwej,
- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu – na bazie wartości według zamortyzowanego kosztu.

Rekoncyliacja wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, z wartościami prezentowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	4 274 548	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	4 447 975	173 427	27
	470 822	Instrumenty zabezpieczające	470 822	-	30
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	531 315	Należności od banków	7 169 872	6 638 557	25
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	4 323 991	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	4 417 706	93 715	27
	1 484 428	Instrumenty zabezpieczające	1 484 428	-	30
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 391	Zobowiązania wobec innych banków	5 344 702	5 342 311	40

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 926 337	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 996 934	70 597	27
	165 954	Instrumenty zabezpieczające	250 186	84 232	30
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 130 711	Należności od banków	7 547 785	5 417 074	25
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 921 502	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	2 051 501	129 999	27
	1 007 884	Instrumenty zabezpieczające	1 007 884	-	30
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	450 113	Zobowiązania wobec innych banków	6 417 657	5 967 544	40

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Proces monitorowania nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u klienta, podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości portfela kredytowego w celu maksymalizacji prawdopodobieństwa odzyskania udostępnionych klientowi środków.

Monitorowanie ryzyka kredytowego obejmuje, w szczególności, kontrolę terminowości obsługi zadłużenia, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, sprawdzanie realizacji warunków umowy kredytowej oraz przyjętych i ustanowionych zabezpieczeń.

Monitoring dużych klientów korporacyjnych dokonywany jest z wykorzystaniem systemu ratingowego oraz danych z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji. W przypadku średniego i małego klienta proces monitorowania prowadzony jest przy wykorzystaniu wewnętrznego narzędzia zbudowanego na bazie statystycznego modelu behawioralnego. Efektywność procesu wzmocniona jest dzięki cyklicznym przeglądom portfela kredytowego dokonywanym przez przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykami i Pionów Biznesowych mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości poszczególnych ekspozycji oraz całego portfela kredytowego.

Monitorowanie klienta indywidualnego ma charakter systemowy i jest przeprowadzane na podstawie wyników scoringu behawioralnego.

Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych

W Grupie odpisy aktualizacyjne tworzone są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych oznaczającą, iż Grupa nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z warunkami umowy. Utrata wartości ekspozycji kredytowych wyceniana jest metodą indywidualną i grupową.

Proces identyfikacji ekspozycji z utratą wartości objętych wyceną indywidualną dokonywany jest z wykorzystaniem wewnętrznego narzędzia i obejmuje następujące etapy:

- określenie czy przesłanka utraty wartości na danej ekspozycji kredytowej została rozpoznana, a przy jej zidentyfikowaniu określenie rodzaju przesłanki i nadanie ekspozycji statusu default,
- oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, pochodzących zarówno z zabezpieczeń jak i działalności klienta,
- wyliczenie odpisu aktualizacyjnego i zaewidencjonowanie go w systemie.

Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w przypadku gdy zaległość w spłacie przekracza 90 dni. Odpis z tytułu utraty wartości dla tych ekspozycji jest wyliczany w oparciu o modele statystyczne.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych przesłanka utraty wartości nie została rozpoznana wyliczany jest odpis na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowane modele statystyczne bazują na obserwacjach historycznych, w ramach grup ekspozycji charakteryzujących się zbliżonymi parametrami ryzyka kredytowego.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa aktywów finansowych Grupy

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ INDYWIDUALNIE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	606 657	1 198 456
- do 1 miesiąca	-	-	49 537	106 104
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	115 710	465 519
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	773 426	480 219
- powyżej 1 roku do 5 lat	9 160	18 089	2 690 334	2 185 912
- powyżej 5 lat	-	-	1 146 735	891 043
Razem brutto	9 160	18 089	5 382 399	5 327 253
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-197 636	-353 300
- do 1 miesiąca	-	-	-8 787	-50 808
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-60 488	-134 547
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-317 684	-187 465
- powyżej 1 roku do 5 lat	-9 160	-9 788	-1 462 240	-1 215 406
- powyżej 5 lat	-	-	-925 460	-764 625
Razem odpis	-9 160	-9 788	-2 972 295	-2 706 151
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	-	8 301	2 410 104	2 621 102
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ GRUPOWO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	74 332	79 187
- do 1 miesiąca	-	-	34 439	34 588
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	51 263	31 796
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	366 923	419 020
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	1 511 446	1 499 976
- powyżej 5 lat	9 800	15 662	816 260	554 932
Razem brutto	9 800	15 662	2 854 663	2 619 499
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-44 747	-47 205
- do 1 miesiąca	-	-	-17 188	-17 655
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-26 512	-16 259
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-212 986	-243 582
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	-1 217 252	-1 164 615
- powyżej 5 lat	-9 800	-15 662	-777 124	-534 163
Razem odpis	-9 800	-15 662	-2 295 809	-2 023 479
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	-	-	558 854	596 020

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek bez rozpoznanej utraty wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)			
			PRZEDSIĘBIORSTWA		LUDNOŚĆ	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI						
- nieprzeterminowane	7 176 334	7 546 525	64 973 743	57 931 568	45 042 713	40 549 982
- do 30 dni	-	-	438 304	558 198	1 300 910	1 349 761
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	108 516	141 798	198 014	187 471
- powyżej 60 dni	-	-	146 870	171 797	302 346	303 184
Razem brutto	7 176 334	7 546 525	65 667 433	58 803 361	46 843 983	42 390 398
ODPIS IBNR						
- nieprzeterminowane	-442	-300	-253 479	-216 141	-128 724	-124 897
- do 30 dni	-	-	-4 326	-5 031	-74 108	-86 629
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	-2 122	-1 989	-22 575	-22 280
- powyżej 60 dni	-	-	-1 227	-1 219	-15 672	-15 443
Razem odpis IBNR	-442	-300	-261 154	-224 380	-241 079	-249 249
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	7 175 892	7 546 225	65 406 279	58 578 981	46 602 904	42 141 149

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego oraz weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek według kryterium wystąpienia przesłanek utraty wartości

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
EKSPOZYCJE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	18 960	33 751	8 237 062	7 946 752
odpis	- 18 960	-25 450	-5 268 104	-4 729 630
Razem netto	-	8 301	2 968 958	3 217 122
EKSPOZYCJE Z PRZESŁANKAMI UTRATY WARTOŚCI, DLA KTÓRYCH NIE STWIERDZONO UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto, w tym:	-	-	64 755	154 064
<i>ekspozycje, w przypadku których w zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych uwzględniono wartość zabezpieczeń w tym:</i>	-	-	64 755	154 064
<i>ekspozycje przeterminowane</i>	-	-	25 804	42 524
odpis IBNR	-	-	-1 820	-3 588
Razem netto	-	-	62 935	150 476
EKSPOZYCJE BEZ PRZESŁANEK UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	7 176 334	7 546 525	112 446 661	101 039 695
odpis IBNR	-442	-300	-500 413	-470 041
Razem netto	7 175 892	7 546 225	111 946 248	100 569 654

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego oraz weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2014 roku

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATING	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	RAZEM
AA+ do AA-	-	1 048 585	-	-	1 048 585
A+ do A-	310 653	14 891 849	750 123	7 716 100	23 668 725
BBB+ do BBB-	-	248 985	-	-	248 985
bez ratingu	137 800	6 850 034(*)	851 445(**)	-	7 839 279
Razem	448 453	23 039 453	1 601 568	7 716 100	32 805 574

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 6 147 781 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 851 445 tys. zł.

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2013 roku

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATING	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	RAZEM
AA+ do AA-	-	262 534	-	-	262 534
A+ do A-	188 377	17 667 014	1 124 015	5 694 771	24 674 177
BBB+ do BBB-	-	248 865	-	-	248 865
bez ratingu	-	14 836 974(*)	837 755(**)	-	15 674 729
Razem	188 377	33 015 387	1 961 770	5 694 771	40 860 305

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 14 159 186 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 837 755 tys. zł.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2014 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	155	-	-	-	-	-	155
AA+ do AA-	165 233	-	-	7 996	-	-	173 229
A+ do A-	2 672 019	275 856	-	415 222	-	-	3 363 097
BBB+ do BBB-	490 530	-	1 129	20 649	-	-	512 308
BB+ do BB-	26 026	-	2 623	-	-	-	28 649
B+ do B-	-	-	103	-	-	-	103
bez ratingu	304 009	201 825	308 467	21 383	5 572	-	841 256
Razem	3 657 972	477 681	312 322	465 250	5 572	-	4 918 797

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2013 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	8	-	-	-	-	-	8
AA+ do AA-	88 394	-	-	11 492	-	-	99 886
A+ do A-	1 290 956	31 507	-	116 674	-	-	1 439 137
BBB+ do BBB-	193 747	-	1 446	23 945	-	-	219 138
BB+ do BB-	31 553	-	2 861	-	-	-	34 414
B+ do B-	-	-	1 141	-	-	-	1 141
bez ratingu	123 624	18 558	213 141	9 527	4 316	84 232	453 398
Razem	1 728 282	50 065	218 589	161 638	4 316	84 232	2 247 122

Praktyki „forbearance”

W nawiązaniu do dokumentu 2012/853 wydanego przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz instrukcji wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w zakresie ujawnień dotyczących ekspozycji forborne, Grupa, we współpracy z podmiotem dominującym, wdrożyła proces klasyfikacji tego rodzaju ekspozycji.

Ekspozycje forborne są to umowy kredytowe, co do których zastosowano praktyki „forbearance”. Praktyki „forbearance” występują w sytuacjach, w których uznaje się, że kredytobiorca z powodu trudności finansowych, nie jest w stanie wykonać warunków umowy. W związku z tymi trudnościami, Grupa zmienia warunki umowy w sposób, umożliwiający kredytobiorcy całkowitą lub częściową obsługę zadłużenia lub jego refinansowanie. Zmiana warunków umowy może obejmować m.in. obniżenie oprocentowania, rat kapitałowych, naliczonych odsetek, bądź zmianę harmonogramu spłat kapitału i/lub odsetek.

W szczególności Grupa uznaje za praktyki „forbearance” następujące przypadki:

- renegotjowana umowa była sklasyfikowana jako ekspozycja z rozpoznaną utratą wartości, a zmiany zostały dokonane w ramach procesów restrukturyzacyjnych;
- renegotjowana umowa była w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni (bez stwierdzonej utraty wartości) przynajmniej raz w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed datą renegotjacji lub byłaby w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni, gdyby nie dokonano renegotjacji;
- w tym samym lub bliskim terminie udzielenia dodatkowego finansowania przez Grupę, kredytobiorca dokonał spłaty kapitału lub odsetek z tytułu innej umowy w Grupie, która była w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed datą refinansowania.

Klasyfikacji ekspozycji forborne zaprzestaje się w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- umowa jest uznawana jako ekspozycja bez przesłanki utraty wartości;
- upłynął co najmniej 2 letni okres próbny od daty uznania ekspozycji forborne jako ekspozycji bez przesłanki utraty wartości;
- miały miejsce regularne spłaty istotnych kwot kapitału i/lub odsetek;
- żadna z ekspozycji dłużnika nie była przeterminowana powyżej 30 dni w okresie próbnym ekspozycji forborne.

Praktyki „forbearance” nie mają zastosowania w przypadku, gdy trudności finansowe kredytobiorcy nie są czynnikiem determinującym modyfikowanie warunków umownych lub refinansowanie.

Umowy „forbearance” objęte są procesem monitorowania pod kątem wywiązywania się ze zobowiązań zawartych w umowie. Zarządzanie umowami w których wystąpił przypadek praktyk „forbearance” i bieżący monitoring tych umów należy do dedykowanych jednostek Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na moment klasyfikacji ekspozycji jako forborne i na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości ekspozycji. Zasady rachunkowości w odniesieniu do oceny i procesu ustalenia rezerw dla ekspozycji forborne zasadniczo pokrywają się z zasadami ustalania rezerw według MSR 39, tj. jeśli istnieją obiektywne przesłanki wystąpienia straty z tytułu utraty wartości kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty jest wyliczana jako różnica pomiędzy wartością bilansową kredytu, a wartością bieżącą przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych (za wyjątkiem przyszłych strat, które jeszcze nie zostały rozpoznane) zdyskontowaną za pomocą pierwotnej efektywnej stopy procentowej kredytu.

Gdy praktyki „forbearance” prowadzą do wyłączenia z bilansu pierwotnego kredytu, Grupa rozpoznaje nowy kredyt w jego wartości godziwej. Różnica pomiędzy wartością księgową pierwotnego kredytu, a wartością godziwą nowego kredytu jest księgowana w rachunku zysków i strat.

Grupa dokonuje też szczegółowej analizy charakterystyki ryzyka kredytowego aktywów, dla których zastosowano praktyki „forbearance”, pod kątem indywidualnej lub portfelowej oceny utraty wartości.

Udział ekspozycji forborne w portfelu kredytowym Grupy

	31.12.2014	31.12.2013
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM		
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	112 009 181	100 720 130
ekspozycje forborne	450 050	377 681
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	2 968 958	3 217 122
ekspozycje forborne	1 718 075	1 554 655
Razem netto, w tym:	114 978 139	103 937 252
ekspozycje forborne	2 168 125	1 932 336

Analiza jakościowa ekspozycji forborne

	31.12.2014	31.12.2013
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości		
Wartość bilansowa brutto	490 667	408 582
Odpisy IBNR	-40 617	-30 901
Wartość bilansowa netto	450 050	377 681
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości		
Wartość bilansowa brutto, w tym:	2 866 373	2 440 750
ekspozycje oceniane indywidualnie	2 725 502	2 439 955
ekspozycje oceniane grupowo	140 871	795
Odpisy aktualizujące, w tym:	-1 148 298	-886 095
ekspozycje oceniane indywidualnie	-1 066 135	-885 672
ekspozycje oceniane grupowo	-82 163	-423
Wartość bilansowa netto	1 718 075	1 554 655
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Grupa posiada zabezpieczenia dla ekspozycji forborne w kwocie 1 255 658 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku (987 047 tys. zł na 31 grudnia 2013 roku).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa ekspozycji forborne według okresów przeterminowania

	31.12.2014	31.12.2013
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	490 667	408 582
- nieprzeterminowane	353 409	288 727
- do 30 dni	98 513	91 646
- powyżej 30 dni do 60 dni	22 848	17 875
- powyżej 60 dni	15 897	10 334
Odpisy IBNR dla ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	-40 617	-30 901
- nieprzeterminowane	-21 727	-13 879
- do 30 dni	-12 099	-12 024
- powyżej 30 dni do 60 dni	-3 793	-2 952
- powyżej 60 dni	-2 998	-2 046
Wartość bilansowa brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	2 866 373	2 440 750
- nieprzeterminowane	614 634	1 101 692
- do 1 miesiąca	47 492	41 995
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	110 956	209 585
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	651 006	356 285
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 434 933	729 621
- powyżej 5 lat	7 352	1 572
Odpisy aktualizujące dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-1 148 298	-886 095
- nieprzeterminowane	-199 283	-308 090
- do 1 miesiąca	-12 309	-6 121
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-63 454	-106 455
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-225 414	-121 250
- powyżej 1 roku do 5 lat	-641 220	-343 031
- powyżej 5 lat	-6 618	-1 148
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Zmiany wartości bilansowej netto ekspozycji forborne

	2014	2013
Wartość netto na początek okresu	1 932 336	1 718 376
Wartość ekspozycji ujętych w okresie	749 272	672 165
Wartość ekspozycji wyłączonych w okresie	-155 873	-197 814
Zmiana odpisów aktualizujących w okresie	-162 465	-195 484
Inne zmiany	-195 145	-64 907
Wartość netto na koniec okresu	2 168 125	1 932 336
Przychody odsetkowe	198 910	190 916

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje forborne według typu działania

	31.12.2014	31.12.2013
Zmiana warunków umowy	3 165 429	2 664 960
Refinansowanie	191 611	184 372
Wartość bilansowa brutto	3 357 040	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 915	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Ekspozycje forborne według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty na nieruchomości	471 910	270 514
Kredyty w rachunku bieżącym	332 691	310 180
Kredyty operacyjne	583 040	738 724
Kredyty na inwestycje	1 467 691	1 387 785
Skupione wierzytelności	266 330	1 497
Pozostałe kredyty i pożyczki	235 378	140 632
Wartość bilansowa brutto	3 357 040	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 915	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Ekspozycje forborne według struktury branżowej

	31.12.2014	31.12.2013
Przedsiębiorstwa	2 846 155	2 538 263
Przetwórstwo przemysłowe	670 068	431 703
Budownictwo	654 406	770 692
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	493 325	542 885
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	475 414	367 642
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	217 619	186 292
Handel hurtowy i detaliczny	151 153	120 132
Górnictwo i wydobywanie	71 658	66 556
Transport i gospodarka magazynowa	51 361	45 383
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	45 055	2 196
Pozostałe branże	16 096	4 782
Osoby fizyczne	510 885	311 069
Wartość bilansowa brutto	3 357 040	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 915	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje forborne według struktury geograficznej

	31.12.2014	31.12.2013
Polska	3 091 289	2 849 225
Ukraina	254 098	-
Cypr	10 880	-
Pozostałe kraje	773	107
Wartość bilansowa brutto	3 357 040	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 915	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 168 125	1 932 336

Koncentracja ryzyka kredytowego

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe zaangażowanie Grupy wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% funduszy własnych Grupy. W 2014 roku limity maksymalnego zaangażowania określone w ustawie Prawo Bankowe nie zostały przekroczone.

a) Według poszczególnych podmiotów:

Według stanu na 31.12.2014

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 10 NAJWIĘKSZYCH KLIENTÓW GRUPY	UDZIAŁ % W PORTFELU
Klient 1	1,9%
Klient 2	1,1%
Klient 3	0,9%
Klient 4	0,9%
Klient 5	0,9%
Klient 6	0,8%
Klient 7	0,8%
Klient 8	0,7%
Klient 9	0,7%
Klient 10	0,7%
Razem	9,4%

b) Według grup kapitałowych:

Według stanu na 31.12.2014

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 5 NAJWIĘKSZYCH GRUP KAPITAŁOWYCH BĘDĄCYCH KLIENTAMI GRUPY	UDZIAŁ % W PORTFELU
Grupa 1	2,2%
Grupa 2	2,1%
Grupa 3	1,9%
Grupa 4	1,4%
Grupa 5	1,1%
Razem	8,7%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

c) Według branż:

Ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową służy system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz procedury wymiany informacji. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Wskaźniki koncentracji ustalone są w oparciu o obecny poziom zaangażowania Grupy w dany sektor oraz ocenę ryzyka danego sektora. Okresowe porównywanie zaangażowania Grupy z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, dokonywana jest analiza obejmująca ocenę kondycji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak i prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Grupy ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące jej dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Strukturę zaangażowania według sektorów prezentuje poniższa tabela:

SEGMENT BRANŻOWY	31.12.2014	31.12.2013
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	14,2%	12,9%
Administracja publiczna i obrona narodowa	11,9%	13,0%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10,4%	12,6%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9,6%	5,9%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	9,0%	8,8%
Transport i gospodarka magazynowa	6,8%	6,3%
Budownictwo	5,1%	5,8%
Informacja i komunikacja	5,0%	4,3%
Górnictwo i wydobywanie	3,9%	3,0%
Produkcja metali, wyrobów metalowych oraz maszyn i urządzeń	3,8%	3,8%
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	3,1%	3,4%
Produkcja wyrobów chemicznych, farmaceutycznych oraz rafinacji ropy naftowej	2,8%	3,8%
Produkcja wyrobów z gumy, tworzyw sztucznych oraz surowców niemetalicznych	1,9%	2,3%
Pozostała produkcja	4,5%	5,4%
Pozostałe sektory	8,0%	8,7%
Razem	100,0%	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje kredytowe wobec Ukrainy

Na dzień 31 grudnia 2014 r. bilansowa ekspozycja netto Grupy wobec Ukrainy wynosiła 962 milionów złotych (co stanowi 0,6% całkowitej ekspozycji Grupy).

Większość ekspozycji Grupy wobec Ukrainy stanowią ekspozycje wewnątrzgrupowe w formie lokat międzybankowych, z których 50% zostanie spłacone najpóźniej w 2015 roku, a kolejne 50% - najpóźniej w 2017 roku. Pozostała część ekspozycji dotyczy dwóch międzynarodowych klientów korporacyjnych.

Grupa ściśle monitoruje rozwój sytuacji na Ukrainie, a charakter posiadanego zaangażowania nie zagraża jakości jej aktywów.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycje Grupy wobec Ukrainy.

	31.12.2014	31.12.2013
Ekspozycje bilansowe		
Należności od banków	713 178	611 436
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	269 487	244 195
Wartość brutto	982 665	855 631
IBNR / Odpis z tytułu utraty wartości	-20 505	-15 825
Wartość netto	962 160	839 806
Ekspozycje pozabilansowe		
Udzielone linie kredytowe	4 028	3 895
Wartość brutto	4 028	3 895
IBNR	-14	-11
Wartość netto	4 014	3 884

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6.3 Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe, którego źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Ryzyko rynkowe to ryzyko obniżenia wyniku finansowego lub kapitału Grupy na skutek zmian rynkowych. Podstawowymi czynnikami ryzyka rynkowego są:

- stopy procentowe,
- kursy walutowe,
- ceny kapitałowych papierów wartościowych,
- ceny towarów.

W Grupie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem rynkowym, stanowiący strukturalno-organizacyjne i metodologiczne ramy proceduralne mające na celu utrzymanie struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w zgodzie z zakładanymi celami strategicznymi.

Głównym celem strategii zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie wyników finansowych w taki sposób by realizowane były cele Grupy przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko rynkowe w ramach apetytu na ryzyko określonego przez limity zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym bazuje na trójstopniowym systemie kontroli zgodnym z międzynarodowymi najlepszymi praktykami bankowymi i rekomendacjami nadzoru bankowego. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym oraz procedury go regulujące uwzględniają podział na księgę handlową i bankową.

Ryzyko rynkowe księgi handlowej

Zarządzając ryzykiem rynkowym księgi handlowej Grupa dąży do optymalizowania wyników finansowych oraz zapewnienia maksymalnie wysokiej jakości obsługi klientów Grupy w zakresie dostępu do rynku (market making) pozostając w ramach limitów zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego księgi handlowej jest model wartości zagrożonej (VaR). Wartość ta odzwierciedla poziom jednodniowej straty która może się zrealizować z prawdopodobieństwem nie większym niż 1%. Wartość miary VaR wyznaczana jest metodą symulacji historycznej na podstawie 2-letniej historii obserwacji dynamiki czynników ryzyka rynkowego. Zbiór czynników walutowanych przy wyliczaniu VaR obejmuje wszystkie istotne czynniki rynkowe brane pod uwagę przy wycenie instrumentów finansowych za wyjątkiem specyficznego ryzyka kredytowego emitenta i kontrahenta. Szacowanie wpływu zmian czynników rynkowych na bieżącą wartość danego portfela odbywa się z wykorzystaniem pełnej rewaluacji (jako różnica między wartością portfela po zmianie poziomów parametrów rynkowych o historycznie zaobserwowane zmiany czynników a bieżącą wartością portfela). Dla tak wyznaczonego zbioru prawdopodobnych zmian wartości portfela (dystrybuanty) wyznaczany jest VaR jako 1% - kwantyl.

Model poddawany jest bieżącej statystycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych i rewaluacyjnych wyników. Analizy za rok 2014, jak również za 2013 rok, potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Kształtowanie się w latach 2014 i 2013 ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk przedstawiają poniższe tabele:

	31.12.2014	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	44	11	413	2 183
ryzyko stopy procentowej	1 365	936	1 792	3 710
Portfel handlowy	1 282	872	1 819	3 772

	31.12.2013	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	34	11	493	2 676
ryzyko stopy procentowej	1 361	802	1 383	2 997
Portfel handlowy	1 022	831	1 457	3 236

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej Grupa kieruje się celem zabezpieczenia wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Grupy w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy wrażliwości, symulacje szokowe (stress testing) oraz VaR.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się poziomu wrażliwości dochodu odsetkowego (NII) na zmianę stóp procentowych o 100 p.b. oraz wartości ekonomicznej kapitału Grupy (EVE) na zmianę stóp procentowych o 200 p.b. według stanu na koniec grudnia 2014 i 2013 roku przy założeniu pełnej elastyczności stóp administrowanych przez Grupę w odniesieniu do zmiany stóp rynkowych (z wyjątkiem depozytów bieżących w PLN, dla których stosowany jest model urealnijający profil przeszacowania tych produktów) oraz równoległej zmiany stóp Banku centralnego. Wzrost wrażliwości dochodu odsetkowego wynika z obniżonego poziomu stopy lombardowej na koniec 2014 roku oraz potencjalnego wpływu dalszego jej obniżenia na wynik odsetkowy Banku.

WRAŻLIWOŚĆ W %	31.12.2014	31.12.2013
NII	-12,17	-7,41
EVE	-0,32	-1,81

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest zarządzane łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach wewnętrznych limitów.

Kształtowanie się ryzyka walutowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk przedstawia poniższa tabela:

WALUTA	31.12.2014	31.12.2013
Waluty razem (*)	490	229

(*) VaR zaprezentowany w pozycji „Waluty razem” stanowi obliczenie wielkości VaR dla całego portfela, a więc uwzględnia zależności korelacyjne pomiędzy walutami.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6.4 Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i z przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej, oraz
- określenie rozwiązań na przetrwanie sytuacji kryzysowej, w przypadku jej ewentualnego wystąpienia.

Grupa inwestuje wolne środki głównie w papiery wartościowe emitowane przez polski rząd, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Udział papierów rządowych (wraz z papierami NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wyniósł na koniec 2014 r. 64%, a w aktywach ogółem 13%. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży lub postawienia w zastaw tych instrumentów, stanowią one również regularnie monitorowany zapas płynności Grupy, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

W Grupie monitorowana jest w trybie dziennym płynność krótkoterminowa (operacyjna), obejmująca operacje na rynkach finansowych oraz wielkość dostępnego zapasu płynnych, rynkowych lub zastawialnych w Bankach Centralnych papierów wartościowych. Ponadto miesięcznie monitorowana jest płynność strukturalna obejmująca całe spektrum czasowe bilansu Grupy, w tym płynność długoterminowa.

W ramach zarządzania płynnością finansową procesowi monitorowania, limitowania, kontrolowania i sprawozdawania kierownictwu Grupy podlega szereg wskaźników płynności w podziale na PLN oraz główne waluty obce, jak również dla wielkości zagregowanych. Grupa wprowadziła między innymi wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów do urealnionych wymagalnych pasywów w terminie do 1 miesiąca i do 1 roku, jak również wskaźniki pokrycia określające relację urealnionych zapadalnych pasywów do urealnionych wymagalnych aktywów w terminie powyżej 1, 2, 3, 4, 5 lat.

Grupa posiada zatwierdzoną przez Zarząd Banku „Politykę zarządzania płynnością w sytuacji awaryjnej”, która określa procedury awaryjnego postępowania zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności rynku, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy.

Polityka ta, odnosząc się do sytuacji pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy uwzględnia codzienne monitorowanie systemowych i specyficznych dla Grupy wskaźników ostrzegawczych oraz cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od poziomu wskaźników ostrzegawczych, sytuacji Grupy i rynkowej. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Grupy. W dokumencie tym określone zostały również procedury monitorowania stanów płynności, procedury działań awaryjnych, struktury organizacyjne zespołów zadaniowych przywracających płynność oraz zakres odpowiedzialności kierownictwa Grupy za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej Grupy. Zarówno w/w Polityka, jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie, podlegają okresowej weryfikacji.

Integralną częścią procesu monitorowania płynności Grupy w warunkach kryzysu na rynkach finansowych oraz kryzysu wywołanego przez czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Grupy, jest scenariuszowa analiza stresowa przeprowadzana w trybie tygodniowym i miesięcznym.

Monitorując płynność, Grupa szczególną uwagę zwraca na płynność w walutach obcych, co znajduje odzwierciedlenie w monitorowaniu, limitowaniu i kontrolowaniu płynności osobno dla poszczególnych istotnych walut (zgodnie z opisem powyżej), monitorowaniu zapotrzebowania na bieżącą i przyszłą płynność walutową i w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby jej zabezpieczeniu z wykorzystaniem swapów walutowych. Grupa monitoruje także potencjalny wpływ na płynność konieczności wnoszenia depozytów zabezpieczających transakcje pochodne.

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają między innymi urealnienia dotyczące rdzenności depozytów i ich zapadalności, urealnienia przepływów z udzielonych zobowiązań pozabilansowych z tytułu finansowania i gwarancji oraz z tytułu aktywów bez kontraktowych harmonogramów spłat. Uwzględnia się także urealnione przepływy z posiadanego przez Grupę portfela papierów wartościowych oraz przepływy wynikające z wcześniejszych spłat portfela kredytów hipotecznych. Są to główne przyczyny odróżniające lukę urealnioną od nieurealnioną. Przedstawione zostały również tabele zapadalności zobowiązań finansowych według terminów umownych (kontraktowych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należy ponadto dodać, że luki mają charakter statyczny, tj. nie uwzględniają wpływu na profil płynności zmian w wolumenie (np. nowych depozytów) bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, a także pozakapitałowych przepływów gotówkowych.

Urealniona luka płynności

31.12.2014	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Luka okresowa	7 394 324	-3 313 804	8 223 344	22 264 541	-35 543 283	-974 878
Luka skumulowana		4 080 520	12 303 864	34 568 405	-974 878	

31.12.2013	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Luka okresowa	2 399 257	-3 274 548	11 145 607	22 422 083	-33 405 685	-713 286
Luka skumulowana		-875 291	10 270 316	32 692 399	-713 286	

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków (*)	2 007 821	233 470	360 834	1 030 528	1 941 187	5 573 840
Zobowiązania wobec klientów	99 800 692	14 198 585	11 196 512	712 407	50 317	125 958 513
Emisje własne	79 083	1 211 065	1 453 224	560 727	755 557	4 059 656
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	362 582	173 090	55 639	591 311
Razem	101 887 596	15 643 120	13 373 152	2 476 752	2 802 700	136 183 320
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	27 376 548	-	-	-	-	27 376 548
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	14 208 684	-	-	-	-	14 208 684
Razem	41 585 232	-	-	-	-	41 585 232

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym.

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wypływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wypływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków(*)	1 995 036	1 514 087	240 399	910 209	2 119 511	6 779 242
Zobowiązania wobec klientów	96 230 388	12 882 381	10 407 193	590 427	56 339	120 166 728
Emisje własne	1 403 210	616 232	259 491	341 839	727 072	3 347 844
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	163 892	93 692	52 158	309 742
Razem	99 628 634	15 012 700	11 070 975	1 936 167	2 955 080	130 603 556
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	27 097 699	-	-	-	-	27 097 699
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	11 077 303	-	-	-	-	11 077 303
Razem	38 175 002	-	-	-	-	38 175 002

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym.

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wypływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wypływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto Grupa zalicza:

- Swapy stopy procentowej (IRS),
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje walutowe i opcje na złoto,
- Opcje na stopę procentową (Cap / Floor),
- Opcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych,
- Swapy towarowe

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto Grupa zalicza:

- Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS),
- Forwardy walutowe,
- Swapy walutowe (fx-swap),
- Forwardy na papiery wartościowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania z tytułu pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2014	109 831	66 827	157 420	2 488 681	1 594 385	4 417 144
31.12.2013	37 843	82 418	170 401	1 221 091	505 495	2 017 248

Przepływy dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2014						
wpływy	20 372 845	11 645 192	5 339 427	8 072 682	3 000 995	48 431 141
wypływy	20 369 706	11 635 627	5 451 489	8 811 935	3 084 889	49 353 646
31.12.2013						
wpływy	9 764 808	6 875 868	6 488 004	4 182 888	4 639 247	31 950 815
wypływy	9 740 758	6 880 310	6 361 312	4 606 934	4 966 904	32 556 218

6.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne. Ryzyko strategiczne, ryzyko biznesowe i ryzyko reputacji są odrębnymi kategoriami ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na procedurach wewnętrznych, które są zgodne z wymogami prawa, uchwałami, rekomendacjami i wytycznymi nadzorcy, a także standardami Grupy UniCredit. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje: identyfikację, ocenę, monitorowanie, przeciwdziałanie oraz raportowanie. Identyfikacja i ocena ryzyka operacyjnego polega na analizie czynników wewnętrznych, jak również czynników zewnętrznych mogących mieć istotny wpływ na osiągnięcie celów Grupy. Głównymi narzędziami stosowanymi w identyfikacji i ocenie ryzyka operacyjnego są: wewnętrzne zdarzenia operacyjne, zewnętrzne zdarzenia operacyjne, kluczowe wskaźniki ryzyka, analiza scenariuszy oraz samoocena ryzyka operacyjnego. Działania monitorujące prowadzone są na trzech poziomach kontroli: kontrola operacyjna (wszyscy pracownicy), kontrola zarządzania ryzykiem (Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym) i audyt wewnętrzny (Departament Audytu Wewnętrznego). Przeciwdziałanie ryzyku operacyjnemu obejmuje m.in. definiowanie limitów ryzyka operacyjnego, oraz obowiązek inicjowania działań zabezpieczających w przypadku ich przekroczenia, system kontroli wewnętrznej, plany utrzymania ciągłości działania oraz ochronę ubezpieczeniową. System raportowania ryzyka operacyjnego umożliwi ocenę narażenia Grupy na ryzyko operacyjne oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem, a także odgrywa fundamentalną rolę w procesie informowania Rady Nadzorczej, Zarządu i kadry kierowniczej o ekspozycji Grupy na ryzyko operacyjne. Oparty jest w szczególności na kwartalnych raportach z kontroli ryzyka operacyjnego, które zawierają m.in.: profil ryzyka operacyjnego, wykorzystanie limitów strat, analizy trendów w istotnych kategoriach ryzyka operacyjnego, straty potencjalne, informacje o kluczowych wskaźnikach ryzyka operacyjnego oraz o wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego.

W zarządzanie ryzykiem operacyjnym zaangażowane są Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym koordynowany jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym. Ze względu na zróżnicowany charakter ryzyka wymagający specjalistycznej wiedzy za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach odpowiadają wszyscy pracownicy Banku, a także wybrane jednostki specjalistyczne.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest dla Banku za pomocą metody zaawansowanej AMA (Advanced Measurement Approach) zgodnie z modelem wewnętrznym Grupy UniCredit, który bazuje na danych dotyczących strat wewnętrznych, zewnętrznych i analizy scenariuszy, a także kluczowych wskaźnikach ryzyka. Całkowity wymóg kapitałowy obliczony metodą zaawansowaną alokowany jest na poszczególne podmioty Grupy UniCredit za pomocą mechanizmu alokacji, który odzwierciedla profil ryzyka każdego podmiotu. Alokowany na Bank wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego podlega ocenie adekwatności według stanu na koniec czerwca oraz grudnia.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego dla spółek zależnych Banku wyliczany jest metodą standardową.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym poddawany jest co najmniej raz w roku wewnętrznej walidacji, która ma na celu zbadanie zgodności z wymogami regulacyjnymi oraz standardami Grupy UniCredit.

Poniższa tabela przedstawia zdarzenia operacyjne w podziale na kategorie zdefiniowane przez Nową Umowę Kapitałową i określone w Uchwale 76/2010 wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego:

- oszustwa wewnętrzne – straty spowodowane działaniem polegającym na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą co najmniej jednej strony wewnętrznej,
- oszustwa zewnętrzne – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
- zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy – straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
- klienci, produkty i praktyki operacyjne – straty wynikające z niewywiązania się z obowiązków zawodowych względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
- szkody związane z aktywami rzeczowymi – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
- zakłócenia działalności Banku i awarie systemów – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności Banku lub awarii systemów,
- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.

ZDARZENIA OPERACYJNE W PODZIALE NA KATEGORIE	2014	2013
Oszustwa wewnętrzne	36,32%	20,76%
Oszustwa zewnętrzne	24,51%	18,38%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	14,78%	15,12%
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	10,29%	19,72%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	8,88%	14,42%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	4,62%	10,20%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0,60%	1,40%
Razem	100,00%	100,00%

W 2014 roku straty operacyjne zostały zdominowane przez oszustwa wewnętrzne oraz zewnętrzne. Największy udział miały straty z kategorii oszustw wewnętrznych, które stanowiły 36,32% wszystkich strat (w 2013 roku – 20,76%). Drugą kategorią, w której zostały odnotowane największe straty były oszustwa zewnętrzne, stanowiące 24,51% wszystkich strat (w 2013 roku – 18,38%), natomiast trzecią kategorią – klienci, produkty i praktyki operacyjne, które stanowiły 14,78% wszystkich odnotowanych strat (w 2013 roku – 15,12%).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6.6 Zarządzanie kapitałem własnym

Proces zarządzania kapitałem w Grupie Pekao S.A. ma za zadanie zrealizować m. in. następujące cele:

- zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania – poprzez zachowanie równowagi pomiędzy zdolnością do podejmowania ryzyka (limitowaną posiadanymi funduszami własnymi) oraz poziomem generowanego ryzyka,
- utrzymywanie kapitału na pokrycie ryzyka powyżej poziomu określonego jako minimalny, aby umożliwić dalszy rozwój działalności, uwzględnienie ewentualnych przyszłych zmian w wymogach kapitałowych i zabezpieczenie interesów akcjonariuszy,
- utrzymywanie preferowanej struktury kapitału w celu utrzymania pożądanej jakości kapitału na pokrycie ryzyka,
- kreowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez optymalne wykorzystanie funduszy Grupy.

W Banku istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału, który powstał w ramach procedury ICAAP. Za jego funkcjonowanie jest odpowiedzialny Pion Finansowy, pod kierownictwem CFO (Chief Financial Officer). Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, który zatwierdza proces zarządzania kapitałem. W Banku istnieje także polityka kapitałowych planów awaryjnych której celem jest ustanowienie zasad i obowiązków w przypadku wystąpienia lub rozwoju kryzysu, który miałby wpływ na znaczące ograniczenie poziomu kapitalizacji Banku oraz Grupy. Polityka określa nadzór wraz z obowiązkami, w celu wczesnego i spójnego zarządzania sytuacją kryzysową.

Strategia zarządzania kapitałem określa cele oraz główne zasady zarządzania i monitorowania adekwatności kapitałowej Grupy, takie jak wytyczne dotyczące źródeł pokrywania ryzyka, preferowanej struktury kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka, długoterminowych celów kapitałowych, systemu limitów kapitałowych, źródeł dodatkowego kapitału w sytuacjach awaryjnych oraz struktury zarządzania kapitałem.

Adekwatność kapitałową Grupy kontroluje Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka Banku oraz Zarząd Banku. Dla Zarządu Banku oraz Komitetu Aktywów, Pasywów i Ryzyka sporządzane są okresowe raporty na temat skali i kierunków zmian współczynników kapitałowych wraz ze wskazaniem potencjalnych zagrożeń. Monitorowany jest poziom podstawowych rodzajów ryzyka w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Grupy. Przeprowadzane są analizy i oceny kierunków rozwoju działalności biznesowej z punktu widzenia zgodności z wymogami kapitałowymi. Prognozowanie i monitoring poziomu aktywów ważonych ryzykiem, funduszy własnych oraz współczynników kapitałowych stanowi integralną część procesu planowania i budżetowania, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych.

W Grupie funkcjonuje proces alokacji kapitału, którego celem jest gwarancja bezpiecznego i optymalnego zwrotu dla akcjonariuszy. Wymaga to z jednej strony alokowania kapitału na produkty/klientów/linie biznesowe, gwarantującego adekwatne do ryzyka dochody, a z drugiej strony uwzględniania w podejmowanych decyzjach biznesowych kosztu kapitału. Na potrzeby analizy osiąganych dochodów w stosunku do podejmowanego ryzyka oraz optymalizacji wykorzystania kapitału różnych rodzajów działalności stosowane są miary efektywności uwzględniające podejmowane ryzyko.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Regulacyjne wymogi kapitałowe

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej instytucji są współczynniki kapitałowe. Minimalna wartość łącznego współczynnika kapitałowego wymagana przez prawo nie może być niższa, niż 8%, natomiast zgodnie z rekomendacją Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego łączny współczynnik kapitałowy powinien pozostawać na poziomie nie mniejszym, niż 12%, a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie nie mniejszym, niż 9%.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na obie daty raportowe dokonano w oparciu o zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy wyniósł 17,3% (na dzień 31 grudnia 2013 roku – 18,3%).

	31.12.2014	31.12.2013
WYMOGI KAPITAŁOWE		
Ryzyko kredytowe oraz kontrahenta	8 379 811	7 473 852
Ryzyko rynkowe	192 563	127 683
Ryzyko operacyjne	705 781	1 054 131
Całkowity wymóg kapitałowy	9 278 155	8 655 666
FUNDUSZE WŁASNE		
Fundusze podstawowe Tier 1	20 063 716	19 836 692
Fundusze własne do wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	20 063 716	19 836 692
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	17,3%	18,3%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,3%	18,3%

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2014 roku w porównaniu do grudnia 2013 roku jest niższy o 1 p.p. Całkowity wymóg kapitałowy wzrósł w tym okresie o 7,2%, a fundusze własne o 1,1%. Na wzrost całkowitego wymogu kapitałowego na koniec grudnia 2014 roku miały wpływ wzrosty wymogów z tytułu: ryzyka kredytowego (spowodowany wzrostem portfela kredytowego Banku), ryzyka kontrahenta oraz ryzyka rynkowego, przy jednoczesnym spadku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego spowodowanym zmianą modelu metody zaawansowanej AMA.

Wzmocnienie bazy kapitałowej Grupy w 2014 roku jest głównie efektem decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Pekao S.A. o przeznaczeniu 185,8 mln złotych zysku netto Banku za 2013 rok na zwiększenie kapitałów własnych a także niższych niezrealizowanych strat z portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży.

W kalkulacji wymogów kapitałowych Grupa stosuje:

- metodę standardową do kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych do ograniczania ryzyka kredytowego,
- zaawansowaną metodę pomiaru ryzyka operacyjnego dla Banku oraz metodę standardową dla spółek zależnych,
- metodę standardową na ryzyko walutowe,
- metodę uproszczoną na ryzyko cen towarów,
- metodę standardową na ryzyko korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych,
- metodę standardową na ryzyko szczególne pozycji oraz metodę terminów zapadalności na ryzyko ogólne.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Fundusze własne

Grupa definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia 575/2013 i ustawy Prawo Bankowe.

Fundusze własne Grupy składają się wyłącznie z funduszy podstawowych Tier 1. W Grupie nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier 1 oraz kapitału Tier 2.

	31.12.2014	31.12.2013 (*)
FUNDUSZE WŁASNE		
Kapitały	24 045 732	23 514 171
Inny zakres konsolidacji	14 052	-
Składniki kapitału nie zaliczone do funduszy własnych, w tym:	-2 714 714	-2 784 779
Zysk netto za rok bieżący	-2 714 714	-2 784 779
Korekty regulacyjne, w tym:	-1 281 354	-892 700
Wartości niematerialne i prawne	-560 804	-559 406
Kapitały z aktualizacji wyceny	-112 283	68 690
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 279	37 513
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-525 676	-306 372
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności	-22 856	-
Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny	-34 972	-38 837
Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych	-28 042	-94 288
Fundusze podstawowe Tier 1	20 063 716	19 836 692
Fundusze własne do wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	20 063 716	19 836 692

(*) Dane przeliczone zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013.

Składniki kapitału nie zaliczone do funduszy własnych:

- Zysk netto za rok bieżący - zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego zweryfikowany przez biegłego rewidenta odpowiedzialnego za badanie sprawozdania finansowego Grupy, pomniejszony o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia i dywidendy, może być ujęty w kapitale podstawowym Tier 1 po uzyskaniu zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w kapitale podstawowym Tier 1 nie została uwzględniona żadna część bieżącego zysku Grupy.

Korekty regulacyjne:

- Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego), pomniejszają kapitał podstawowy Tier 1, zgodnie z art. 36 Rozporządzenia 575/2013.
- Kapitał z aktualizacji wyceny odzwierciedlający wartość godziwą instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne pomniejsza kapitał podstawowy Tier 1, zgodnie z art. 33 Rozporządzenia 575/2013.
- Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z art. 467 Rozporządzenia 575/2013 oraz decyzją KNF, pomniejszają w 80% kapitał podstawowy Tier 1.
- Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z art. 468 Rozporządzenia nr 575/2013 są w 100% usuwane z pozycji kapitału podstawowego Tier 1.
- Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności pomniejszają kapitał podstawowy Tier 1, zgodnie z art. 36 Rozporządzenia 575/2013.
- Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny tworzone są dla wszystkich aktywów wycenianych według wartości godziwej, zgodnie z art. 34 Rozporządzenia 575/2013.
- Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych jest wyłączany z kapitałów Grupy zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Grupy stosowane są metody opracowane przez Bank. Bank bierze pod uwagę w tej ocenie następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko rynkowe w księdze bankowej i handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko nieruchomości własnych,
- ryzyko zmian warunków makroekonomicznych,
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne),
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko modeli,
- ryzyko dźwigni finansowej,
- ryzyko działalności bancassurance,
- ryzyko inwestycji finansowych.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Grupa opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. W Grupie stosowane są następujące sposoby oceny ryzyka:

- ocena jakościowa – stosowana w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko braku zgodności, ryzyko reputacji oraz ryzyko działalności bancassurance),
- ocena poprzez oszacowanie bufora kapitałowego – stosowana w przypadku ryzyk, których nie można w łatwy sposób określić ilościowo, jednak możliwa jest łączna ocena ich wpływu (ryzyko modeli, ryzyko zmian warunków makroekonomicznych),
- ocena ilościowa – stosowana w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka oprócz ryzyka płynności i ryzyka dźwigni finansowej), bądź w oparciu o miary dla niego właściwe (ryzyko płynności i ryzyko dźwigni finansowej).

Preferowanym sposobem pomiaru ryzyk ocenianych ilościowo oraz określania wynikających z nich potrzeb kapitałowych są modele wartości zagrożonej (VaR) oparte na założeniach wynikających z apetytu Grupy na ryzyko (poziom ufności 99,93% przy jednorocznym horyzoncie czasowym). Modele opracowywane są zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi z uwzględnieniem wymogów regulacyjnych i uzupełnione o testy warunków skrajnych lub analizy scenariuszowe. Dla rodzajów ryzyka, dla których taka metodyka nie została ostatecznie opracowana i wdrożona, Grupa stosuje zmodyfikowane modele regulacyjne uzupełnione o testy warunków skrajnych, bądź uproszczone metody pomiaru. Opracowana została spójna metodyka szacowania bufora na ryzyko makroekonomiczne oraz ryzyko modeli. Wyznaczanie bufora kapitałowego na pokrycie ryzyka makroekonomicznego dokonywane jest na podstawie analizy wpływu scenariusza spowolnienia gospodarczego na kapitał ekonomiczny w horyzoncie prognozy.

Ryzyko modelu oceniane jest jakościowo na podstawie analizy wykorzystywanych danych, założeń, metodologii itp. Dodatkowym elementem oceny ryzyka modelu są analizy scenariuszowe pozwalające na ocenę wpływu potencjalnych nieprawidłowości w modelu na jego wyniki. Na podstawie zagregowanych wyników wyznaczany jest bufor kapitałowy na pokrycie ryzyka modelu.

Przy wyznaczaniu potrzeb kapitałowych w pierwszej kolejności wylicza się kapitał ekonomiczny oddzielnie dla każdego istotnego ryzyka zidentyfikowanego w Grupie, które można mierzyć ilościowo. W następnej kolejności wielkości kapitału ekonomicznego ustalone dla poszczególnych rodzajów ryzyka zostają zagregowane w jedną łączną kwotę kapitału ekonomicznego z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Kwota ta jest następnie powiększana o bufor kapitałowy na ryzyko modeli oraz makroekonomiczne. Suma kapitału ekonomicznego (uwzględniającego efekt dywersyfikacji) i bufora kapitałowego stanowi kapitał wewnętrzny Grupy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6.7 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na rynkowych kwotowaniach danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagieldowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj. dla których wartości kwotowań rynkowych są nieosiągalne regularnie) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Grupa dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie według ich poziomu wyceny:

- Poziom 1: wycena mark-to-market. Dotyczy wyłącznie kwotowanych papierów wartościowych,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy niepłynnych papierów skarbowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego, liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynków stopy procentowej (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe), kapitałowych, towarowych oraz wymiany walut, za wyjątkiem tych przypadków które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy ona korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych oraz liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynku stopy procentowej i wymiany walut, dla których nieobserwowalne parametry (np. czynniki ryzyka kredytowego) są uznawane za istotne.

Wycena do wartości godziwej wykonywana jest bezpośrednio przez jednostkę w ramach Pionu Zarządzania Ryzykami niezależną od jednostek zawierających transakcje. Metodologia wyceny do wartości godziwej, w tym zmiany jej parametryzacji podlegają akceptacji przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka (ALCO). Adekwatność metod wyceny podlega bieżącej analizie oraz przeglądom cyklicznym w ramach zarządzania ryzykiem modeli. W ramach tej samej jednostki wykonywana jest ocena adekwatności oraz istotności czynników ryzyka w wycenie, w tym przypisania modeli wycen do odpowiedniej klasy metod zgodnie z ustalonymi zasadami klasyfikacji. Zasady klasyfikacji są uregulowane wewnętrznymi procedurami i podlegają akceptacji przez Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansowy.

31.12.2014	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	16 308 012	11 803 880	366 566	28 478 458
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	310 653	38 016	99 784	448 453
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	4 445 008	2 967	4 447 975
- Banki	-	3 654 969	2 967	3 657 936
- Klienci	-	790 039	-	790 039
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	470 822	-	470 822
- Banki	-	465 249	-	465 249
- Klienci	-	5 573	-	5 573
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15 997 359	6 850 034	263 815	23 111 208
Zobowiązania:	591 311	5 902 134	-	6 493 445
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	591 311	-	-	591 311
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	4 417 706	-	4 417 706
- Banki	-	3 687 513	-	3 687 513
- Klienci	-	730 193	-	730 193
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 484 428	-	1 484 428
- Banki	-	1 484 428	-	1 484 428
- Klienci	-	-	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2013	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	18 121 702	17 081 469	266 293	35 469 464
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	188 377	-	-	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	1 994 309	2 625	1 996 934
- Banki	-	1 728 274	-	1 728 274
- Klienci	-	266 035	2 625	268 660
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	250 186	-	250 186
- Banki	-	161 638	-	161 638
- Klienci	-	88 548	-	88 548
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	17 933 325	14 836 974	263 668	33 033 967
Zobowiązania:	309 742	3 059 385	-	3 369 127
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	309 742	-	-	309 742
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 051 501	-	2 051 501
- Banki	-	1 741 216	-	1 741 216
- Klienci	-	310 285	-	310 285
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 007 884	-	1 007 884
- Banki	-	1 007 884	-	1 007 884
- Klienci	-	-	-	-

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3

2014	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	-	2 625	263 668	-
Zwiększenia, w tym:	13 997 309	4 541	9 979	-
Zakup	13 996 268	-	-	-
Transakcje pochodne zawarte w 2014 r.	-	1 488	-	-
Przychód z instrumentów finansowych	1 041	3 053	9 979	-
ujęty w rachunku zysków i strat	1 041	3 053	9 979	-
Zmniejszenia, w tym:	-13 897 525	-4 199	-9 832	-
Reklasyfikacja	-	-	-	-
Rozliczenie / wykup	-1 432 830	-4 199	-9 832	-
Sprzedaż	-12 464 143	-	-	-
Strata z instrumentów finansowych	-552	-	-	-
ujęta w rachunku zysków i strat	-552	-	-	-
Stan na koniec okresu	99 784	2 967	263 815	-
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w :	-343	1 479	470	-
Rachunku zysków i strat w pozycji:	117	1 479	292	-
wynik z tytułu odsetek	117	-	292	-
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	-	1 479	-	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-460	-	178	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3

2013	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	306 977	24 360	962 867	24 360
Zwiększenia, w tym:	17 652 369	12 905	11 541	-
Reklasyfikacja	-	12 905	-	-
Zakup	17 652 369	-	-	-
Przychód z instrumentów finansowych	-	-	11 541	-
ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	11 540	-
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	1	-
Zmniejszenia, w tym:	-17 959 346	-34 640	-710 740	-24 360
Reklasyfikacja	-	-24 360	-699 084	-24 360
Rozliczenie / wykup	-970 080	-7 621	-11 656	-
Sprzedaż	-16 989 266	-	-	-
Strata z instrumentów finansowych	-	-2 659	-	-
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-2 659	-	-
Stan na koniec okresu	-	2 625	263 668	-
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w :	-	-528	351	-
Rachunku zysków i strat w pozycji:	-	-528	350	-
wynik z tytułu odsetek	-	-	350	-
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-528	-	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-	-	1	-

Przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 występują na podstawie dostępności kwotowania z aktywnego rynku w/g stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Przeniesienie z Poziomu 2 do Poziomu 3 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika obserwowalnego na nieobserwowalny lub gdy nieobserwowalny czynnik ryzyka, skutkuje istotnym wpływem na wycenę instrumentu. Przeniesienie z Poziomu 3 do Poziomu 2 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika nieobserwowalnego na obserwowalny lub gdy wpływ czynnika nieobserwowalnego na wycenę instrumentu przestaje być istotny. Przeniesienia pomiędzy poziomami wyceny następują w dacie i według stanu na koniec okresu sprawozdawczego

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 wyceny do wartości godziwej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 2 a Poziomem 3 wyceny do wartości godziwej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3 na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku jest następujący:

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2014	TECHNIKA WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZYNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2014	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Instrumenty pochodne rynku kapitałowego	2 967	Model Black Scholes	korelacja	0-1	263	-581
Korporacyjne papiery wartościowe	348 069	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0.53% - 0.95%	4 530	-1 264

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2013	TECHNIKA WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZYNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2013	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Instrumenty pochodne stopy procentowej	3 624	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	PD	18%-32%	158	-30
		Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	LGD	39%-49%	36	-36
Korporacyjne papiery wartościowe	252 225	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,5%-1,3%	4 620	-

Instrumenty finansowe nie wyceniane w wartości godziwej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi cenę, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Grupa dokonała klasyfikacji szacunków wartości godziwej dla instrumentów nie wycenianych w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na następujących poziomach:

- Poziom 1: wycena mark-to-market. Dotyczy skarbowych papierów wartościowych kwotowanych na płynnym rynku,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy lokat międzybankowych, dłużnych papierów wartościowych własnej emisji, niepłynnych skarbowych papierów wartościowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy ona korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych, oraz kredytów i depozytów, dla których ujęty w modelu wyceny czynnik ryzyka kredytowego (parametr nieobserwowalny) jest na poziomie istotnym.

W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności środków pieniężnych oraz pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko kredytowe oraz bieżącą marżę ze sprzedaży (z uwzględnieniem dochodów z prowizji) dla danej grupy produktowej kredytu. Marża wyznaczana jest na podstawie kredytów udzielonych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. Dla celów szacowania wartości godziwej kredytów walutowych wykorzystywana jest marża dla kredytów w PLN skorygowana o kwotowania transakcji basis-swap. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej jako, iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat (kredyty w rachunku bieżącym, overdrafty oraz karty kredytowe) przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest wartości bilansowej.

Dla zaangażowań kapitałowych Grupy, dla których nie są dostępne ceny pochodzące z aktywnego rynku, a wartości rynkowe są nieosiągalne, Grupa nie szacuje wartości godziwej. W skład takich zaangażowań wchodzi spółki związane z sektorem finansowym, gdzie uczestnictwo kapitałowe jest związane z korzystaniem z infrastruktury finansowo-bankowej, obsługą kart płatniczych oraz spółki objęte w ramach restrukturyzacji długów.

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. Marża wyznaczana jest na podstawie depozytów przyjętych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. W przypadku depozytów krótkoterminowych (depozytów bieżących, overnight oraz w rachunku oszczędnościowym) za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.

Wartość godziwa depozytów i kredytów, za wyjątkiem kredytów hipotecznych udzielonych w walutach PLN i CHF objętych modelem przedpłat, została wyznaczona w oparciu o ich kontraktowe przepływy.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych własnej emisji opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od specyfikacji emisji). Do dyskontowania przepływów pieniężnych, zarówno ustalonych jak i implikowanych wykorzystywane są stawki międzybankowego rynku pieniężnego.

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 226 254	9 226 254	3 399 335	5 826 919	-
Należności od banków	7 169 872	7 197 178	-	5 340 515	1 856 663
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	111 872 113	110 749 476	-	7 513 821	103 235 655
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 112 048	3 165 120	-	-	3 165 120
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 601 568	1 616 035	764 589	851 446	-
Aktywa razem	132 981 855	131 954 063	4 163 924	19 532 701	108 257 438
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	971	997	-	-	997
Zobowiązania wobec innych banków	5 344 702	5 408 323	-	1 126 766	4 281 557
Zobowiązania wobec klientów	125 609 000	125 249 984	-	5 257 218	119 992 766
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 857 043	3 921 735	-	3 921 735	-
Zobowiązania razem	134 811 716	134 581 039	-	10 305 719	124 275 320

(*)w tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 191 229	4 191 229	2 104 621	2 086 608	-
Należności od banków	7 547 785	7 548 960	-	4 466 311	3 082 649
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	101 012 745	100 116 126	-	7 914 160	92 201 966
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 931 248	3 031 583	-	-	3 031 583
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 961 770	1 984 030	1 146 271	837 759	-
Aktywa razem	117 644 777	116 871 928	3 250 892	15 304 838	98 316 198
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	985	985	-	-	985
Zobowiązania wobec innych banków	6 417 657	6 471 531	-	2 761 626	3 709 905
Zobowiązania wobec klientów	119 796 706	119 429 152	-	3 667 699	115 761 453
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 063 737	3 070 638	-	3 070 638	-
Zobowiązania razem	129 279 085	128 972 306	-	9 499 963	119 472 343

(*)w tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

7. Działalność powiernicza

Usługi powiernicze świadczone są na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek oraz pełni funkcję depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

W 2014 roku Bank pozyskał nowych klientów z segmentu funduszy inwestycyjnych, firm ubezpieczeniowych oraz zagranicznych banków. W szczególności, Bank zwiększył wartość przechowywanych aktywów dzięki pozyskaniu jednego z największych globalnych banków powierniczych. Bank utrzymał pozycję lidera obsługując ponad 50% programów w zakresie obsługi kwitów depozytowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank prowadził 8 812 rachunków papierów wartościowych (na dzień 31 grudnia 2013 roku 4 865 rachunków).

8. Działalność maklerska

Grupa Banku Pekao S.A. zapewnia szeroki dostęp do usług i produktów rynku kapitałowego w ramach oferty świadczonej przez wydzieloną jednostkę organizacyjną Banku - Dom Maklerski Pekao (DM) oraz za pośrednictwem Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A. (CDM), będącego spółką zależną Banku Pekao S.A.

Dom Maklerski Pekao jest specjalistyczną jednostką organizacyjną Banku, dedykowaną do sprzedaży produktów rynku kapitałowego. Zadaniem jednostki jest dostarczanie najwyższej jakości usług maklerskich. Kompleksowa oferta gwarantuje inwestorom, w szczególności z grona klientów indywidualnych Banku Pekao S.A. możliwość inwestowania na rynku akcji, derywatów (finansowe kontrakty terminowe i opcje), obligacji, a także rynku niepublicznym. Podmiot pośredniczy także w obsłudze sprzedaży Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych emitowanych przez Bank Pekao S.A., zapewnia możliwość inwestycji w instrumenty oferowane w ramach ofert publicznych, a także dostęp do rynków zagranicznych. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem ponad 621 Punktów Usług Maklerskich zlokalizowanych w oddziałach Banku na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałach obsługi Pekao24Makler (Internet, Serwis mobilny, Telefon) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. jest jednym z największych i najdłużej działającym domem maklerskim na polskim rynku kapitałowym. Zadaniem CDM jest kompleksowa obsługa rachunków inwestycyjnych oraz rachunków instrumentów finansowych. Oferta umożliwia inwestowanie w wiele produktów finansowych w tym m.in. akcje, obligacje skarbowe i korporacyjne, certyfikaty, fundusze (w tym fundusze ETF) oraz produkty strukturyzowane. CDM oferuje także możliwość inwestowania na rynku instrumentów pochodnych a także na rynkach zagranicznych oraz rynku niepublicznym. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem 61 Punktów Obsługi Klienta CDM zlokalizowanych głównie w oddziałach Banku Pekao S.A. na terenie całego kraju, Biurach Bankowości Prywatnej Banku Pekao S.A. oraz zdalnych kanałów obsługi CDM24 (CDMInternet, TeleCDM, CDM Mobile) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Ścisła współpraca pomiędzy Domem Maklerskim Pekao i CDM przy realizacji przedsięwzięć przeprowadzanych na rynku pierwotnym oraz na innych płaszczyznach aktywności rynkowej obu podmiotów zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę maklerską.

Zarówno CDM jak i Dom Maklerski Pekao są członkami Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz bezpośrednimi uczestnikami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Obydwa podmioty maklerskie przestrzegają zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich gwarantując kompleksową obsługę z zachowaniem najwyższych standardów i norm etycznych.

Członkowie kierownictwa obydwu jednostek zasiadają w Radzie Izby Domów Maklerskich, a Dyrektor DM Pekao jest jej wiceprzewodniczącym. Obie jednostki DM i CDM biorą czynny udział w pracach nad rozwojem rynku kapitałowego w Polsce.

Informacja o instrumentach finansowych klientów, zapisanych na rachunkach maklerskich bądź przechowywanych w formie dokumentu

	31.12.2014		31.12.2013	
	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
INSTRUMENTY FINANSOWE KLIENTÓW				
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych	3 707 046 151	20 495 143	6 176 866 746	23 970 699
Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	3 699 876 483	18 868 524	6 157 981 756	22 330 882
Instrumenty dłużne i prawa do nich	7 169 668	1 626 619	18 884 990	1 639 817
Przechowywane w formie dokumentu	1 917 485 196	16 334 391	1 836 411	16 441 579
Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	1 917 485 196	16 334 391	1 836 411	16 441 579

Informacja o środkach pieniężnych klientów na rachunkach maklerskich

	31.12.2014	31.12.2013
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	857 732	814 281
Pozostałe środki pieniężne klientów	41 558	41 944
Razem	899 290	856 225

Rozrachunki z tytułu nierozliczonych transakcji

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu zawartych transakcji	28	2 747
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji	2 519	1 159

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych (KDPW), KDPW_CCP i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z funduszu rozliczeniowego	1 826	2 304
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających	21 518	20 069
Pozostałe należności	161	184
Razem należności	23 505	22 557
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	4
Zobowiązania z tytułu depozytów zabezpieczających	-	-
Pozostałe zobowiązania	315	506
Razem zobowiązania	315	510

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW)

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z funduszu rekompensat	9 286	8 578
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	1 192	951
Rozliczenia międzyokresowe – pożytki z systemu	-10 478	-9 529
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Rozrachunki z podmiotami prowadzącymi regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	187	620
Razem zobowiązania	187	620

9. Informacje dotyczące segmentów działalności

Prezentacja informacji według segmentów branżowych oparta jest o stosowany model zarządczy, w którym głównym kryterium podziału sprawozdawczości Grupy na segmenty jest klasyfikacja klienta w zależności od jego profilu i modelu obsługi.

Model zarządczy w obszarze budżetowania i monitorowania wyników segmentów obejmuje wszystkie składowe rachunku zysków i strat do poziomu zysku brutto. Oznacza to, że poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością (zarówno koszty bezpośrednie, jak i koszty alokowane, zgodnie z przyjętym modelem alokacji), a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych. Przepływy środków pomiędzy segmentami Banku zajmującymi się obsługą klientów detalicznych, klientów bankowości prywatnej, bankowością korporacyjną i inwestycyjną a obszarem Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe, wyceniane są w oparciu o ceny rynkowe dla danej waluty oraz termin wymagalności / zapadalności z uwzględnieniem marż płynnościowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Segmenty branżowe

Segmentacja Grupy obejmuje następujące obszary:

- Bankowość Detaliczną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów z obszaru Bankowości Prywatnej), małych i mikro firm o obrotach rocznych do 20 mln złotych oraz wyniki spółek Grupy, konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek konsolidowanych metodą praw własności przypisanych do działalności detalicznej,
- Bankowość Prywatną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi najbardziej zamożnych klientów indywidualnych,
- Bankowość Korporacyjną i Inwestycyjną - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm średnich i dużych, zaangażowanie Banku na rynku międzybankowym, w dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty a także wyniki spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności korporacyjnej i inwestycyjnej,
- Zarządzanie Aktywami i Pasywami i pozostałe – obejmuje nadzór i monitoring przepływów środków finansowych, pozostałe obszary zarządzane centralnie, wyniki spółek konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek wycenianych metodą praw własności, które nie są przypisane innym segmentom.

Sprawozdawczość według segmentów branżowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Wynik z tytułu odsetek	2 581 237	39 084	1 487 563	-	424 918	4 532 802
Wynik pozaodsetkowy	1 642 311	29 712	1 062 910	-	77 995	2 812 928
Dochody z działalności operacyjnej	4 223 548	68 796	2 550 473	-	502 913	7 345 730
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-1 148 820	-23 158	-257 301	-	-475 791	-1 905 070
Pozostałe koszty administracyjne	-1 371 724	-26 687	-414 797	-	619 396	-1 193 812
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-161 164	-1 139	-20 602	-	-143 774	-326 679
Koszty działalności operacyjnej	-2 681 708	-50 984	-692 700	-	-169	-3 425 561
Zysk operacyjny	1 541 840	17 812	1 857 773	-	502 744	3 920 169
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	62	329	-2 457	-	-636	-2 702
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-221 502	515	-339 198	-	610	-559 575
Zysk z działalności inwestycyjnej	59	-	248	-	1 490	1 797
Zysk brutto	1 320 459	18 656	1 516 366	-	504 208	3 359 689
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-634 573
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-		-
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 725 116
Zysk netto (działalność zaniechana)				-		-
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 714 714
Przypadający na udziały niedające kontroli						10 402
Aktywa alokowane	54 171 667	246 530	97 717 747	-	1 517 301	153 653 245
Aktywa niealokowane						13 971 783
Aktywa ogółem						167 625 028
Pasywa alokowane	63 726 590	6 760 983	69 271 939	-	-3 856 684	135 902 828
Pasywa niealokowane						31 722 200
Pasywa ogółem						167 625 028

(*) z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów branżowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Wynik z tytułu odsetek	2 515 129	35 081	1 542 768	61 674	417 091	4 571 743
Wynik pozaodsetkowy	1 779 541	35 800	1 104 477	10 032	63 748	2 993 598
Dochody z działalności operacyjnej	4 294 670	70 881	2 647 245	71 706	480 839	7 565 341
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-1 103 907	-17 565	-270 525	-21 145	-468 033	-1 881 175
Pozostałe koszty administracyjne	-1 431 952	-26 240	-400 175	-21 314	623 816	-1 255 865
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-159 695	-1 188	-23 450	-2 696	-159 329	-346 358
Koszty działalności operacyjnej	-2 695 554	-44 993	-694 150	-45 155	-3 546	-3 483 398
Zysk operacyjny	1 599 116	25 888	1 953 095	26 551	477 293	4 081 943
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	-500	-1 608	14 586	-	1 183	13 661
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-233 601	1 971	-401 261	-5 215	-25 544	-663 650
Zysk z działalności inwestycyjnej	2 116	-	-452	-	20 612	22 276
Zysk brutto	1 367 131	26 251	1 565 968	21 336	473 544	3 454 230
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-655 386
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-3 854		-3 854
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 777 508
Zysk netto (działalność zaniechana)				17 482		17 482
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 784 779
Przypadający na udziały niedające kontroli						10 211
Aktywa alokowane	49 255 118	355 978	101 926 774	-	-2 359 809	149 178 061
Aktywa niealokowane						9 343 651
Aktywa ogółem						158 521 712
Pasywa alokowane	58 275 387	6 758 459	69 903 254	-	-4 169 831	130 767 269
Pasywa niealokowane						27 754 443
Pasywa ogółem						158 521 712

(*) z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

Uzgodnienie dochodów działalności operacyjnej segmentów sprawozdawczych

	2014	2013
Dochody działalności operacyjnej segmentów sprawozdawczych ogółem	7 345 730	7 565 341
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych ujmowanych metodą praw własności	-63 210	-59 425
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	-74 336	-103 422
Refundacja kosztów administracyjnych	3 252	5 441
Dochody działalności operacyjnej	7 211 436	7 407 935

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Segmenty geograficzne

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. koncentruje swoją działalność na rynku krajowym.

Poniższa tabela prezentuje informacje o działalności operacyjnej Grupy według segmentów geograficznych:

	POLSKA	UKRAINA (DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA)	RAZEM
2014			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	2 714 714	-	2 714 714
Aktywa segmentu	167 625 028	-	167 625 028
2013			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	2 767 297	17 482	2 784 779
Aktywa segmentu	158 521 712	-	158 521 712

10. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	2014	2013
Z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	4 997 044	5 287 947
Z tytułu lokat w innych bankach	144 405	185 116
Z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	97 559	93 832
Z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	838 554	1 038 306
Z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	137 056	157 139
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	10 672	11 950
Razem	6 225 290	6 774 290

Przychody odsetkowe za 2014 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości, w wysokości 322 458 tys. złotych (w 2013 roku 351 885 tys. złotych).

Całkowita kwota przychodów odsetkowych za 2014 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 4 096 079 tys. złotych (w 2013 roku 4 161 426 tys. złotych).

Koszty z tytułu odsetek

	2014	2013
Z tytułu depozytów klientów	-1 516 221	-1 917 343
Z tytułu depozytów innych banków	-24 730	-42 284
Z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-80 005	-102 411
Z tytułu zaciągniętych kredytów	-48 899	-56 756
Z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-94 141	-149 934
Razem	-1 763 996	-2 268 728

Kwota kosztów odsetkowych za 2014 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 1 479 896 tys. złotych (w 2013 roku 1 939 446 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

11. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	2014	2013
Z tytułu obsługi rachunków bankowych, zleceń płatniczych oraz operacji gotówkowych	677 182	711 471
Z tytułu kart płatniczych	827 438	895 197
Z tytułu kredytów i pożyczek	394 338	377 706
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów inwestycyjnych	281 267	296 950
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	114 885	115 666
Z działalności powierniczej	63 867	55 913
Z tytułu obsługi funduszy emerytalnych i inwestycyjnych	53 025	65 508
Z tytułu gwarancji, akredytyw i podobnych operacji	49 940	51 926
Pozostałe	74 339	84 725
Razem	2 536 281	2 655 062

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	2014	2013
Z tytułu kart płatniczych	-423 821	-441 720
Z tytułu przelewów i przekazów	-20 798	-21 064
Z tytułu operacji papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami finansowymi	-17 356	-17 843
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-3 346	-4 838
Z działalności powierniczej	-10 710	-8 790
Z tytułu zarządzania funduszami emerytalnymi	-1 876	-2 149
Z tytułu usług pośrednictwa	-2 833	-2 117
Pozostałe	-11 806	-13 697
Razem	-492 546	-512 218

12. Przychody z tytułu dywidend

	2014	2013
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	8 298	6 756
Razem	8 298	6 756

13. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

	2014	2013
Wynik z wymiany	363 435	402 864
Wynik z instrumentów pochodnych	72 376	50 488
Wynik z papierów wartościowych	7 490	11 705
Razem	443 301	465 057

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w 2014 roku wyniosła 76 199 tys. złotych (odpowiednio w 2013 roku 58 113 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

14. Zyski (straty) na sprzedaży

Zrealizowane zyski

	2014	2013
Kredyty i inne należności finansowe	18 579	63
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	244 478	308 019
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty kapitałowe	9 100	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-	899
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	6	444
Razem	272 163	309 425

Zrealizowane straty

	2014	2013
Kredyty i inne należności finansowe	-	-130
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	-78	-563
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-30	-3 593
Razem	-108	-4 286

Zrealizowany zysk netto	272 055	305 139
--------------------------------	----------------	----------------

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesiona w 2014 roku bezpośrednio na kapitał własny wyniosła 726 466 tys. złotych (zwyżka), w 2013 roku 251 166 tys. złotych (zniżka).

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych odniesiona w 2014 roku z kapitałów własnych na wynik finansowy wyniosła 244 400 tys. złotych (zysk), w 2013 roku 307 456 tys. złotych (zysk).

15. Ogólne koszty administracyjne

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	2014	2013
Wynagrodzenia	-1 603 460	-1 582 356
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-288 542	-293 502
Koszty płatności w formie akcji	-13 068	-5 317
Razem	-1 905 070	-1 881 175

Pozostałe koszty administracyjne

	2014	2013
Koszty rzeczowe	-998 148	-1 098 678
Podatki i opłaty	-44 854	-40 060
Składki i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-137 742	-106 962
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-16 320	-15 606
Razem	-1 197 064	-1 261 306

Razem ogólne koszty administracyjne	-3 102 134	-3 142 481
--	-------------------	-------------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

16. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych

	2014	2013
Rzeczowe aktywa trwałe	-194 011	-200 241
Nieruchomości inwestycyjne	-2 940	-2 141
Wartości niematerialne	-129 728	-143 976
Razem	-326 679	-346 358

17. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto

Pozostałe przychody operacyjne

	2014	2013
Czynsze i wynajem	23 727	26 683
Przychody uboczne	18 537	34 774
Oplaty związane z ubezpieczeniem kredytów	21 643	29 715
Odzyskane koszty windykacji	17 533	25 222
Zwroty, nadpłaty	23 617	16 927
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny (w tym odszkodowania z tytułu zniszczenia/utruty rzeczowych aktywów trwałych)	40 140	13 464
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i usług	7 277	11 638
Przychody operacyjne związane z działalnością leasingową	1 285	4 916
Refundacja kosztów administracyjnych	3 252	5 441
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	690	3 099
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	1 042	1 093
Zysk na sprzedaży środków leasingowych na rzecz osób trzecich oraz na sprzedaży pozostałych aktywów	630	222
Pozostałe	7 027	9 433
Razem	166 400	182 627

Pozostałe koszty operacyjne

	2014	2013
Koszty operacyjne związane z działalnością leasingową	-9 833	-5 728
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-26 138	-27 817
Koszty z tytułu zwrotów i niedoborów	-5 527	-10 052
Koszty uboczne	-17 617	-9 920
Koszty ze sprzedaży produktów, towarów i usług	-2 822	-4 271
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-2 594	-3 016
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	-12 030	-3 096
Koszty związane z dochodzeniem należności i roszczeń spornych	-1 898	-2 994
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-415	-1 601
Strata na sprzedaży środków leasingowych na rzecz osób trzecich oraz na sprzedaży pozostałych aktywów	-	-83
Pozostałe	-13 190	-10 627
Razem	-92 064	-79 205

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	74 336	103 422
--	---------------	----------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

18. Utrata wartości

2014	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA			ZMNIJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPLYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych									
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	25 721	-	610	1 176	-	- 7 937	-210	19 360	7 327
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	5 028 177	229 996	1 159 782	41 212	-207 144	-586 612	-82 933	5 582 478	-573 170
Należności z tytułu leasingu finansowego	175 111	-	30 304	50	-4	-17 560	-	187 901	-12 744
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	123	-	-	-	-	-	-1	122	-
Zobowiązania pozabilansowe	113 932	-	67 469	709	-	-79 724	-	102 386	12 255
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	5 343 064	229 996	1 258 165	43 147	-207 148	-691 833	-83 144	5 892 247	-566 332
Utrata wartości pozostałych aktywów									
Inwestycji w jednostki stowarzyszone	60	-	-	-	-	-	-	60	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	6 830	-	-	-	-163	-	-	6 667	-
Nieruchomości inwestycyjnych	3 080	-	-	6 152	-	-	-550	8 682	-
Pozostałych	65 544	-	12 030	-	-	-1 042	-	76 532	-10 988
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	86 475	-	12 030	6 152	-163	-1 042	-550	102 902	-10 988
Razem	5 429 539	229 996	1 270 195	49 299	-207 311	-692 875	-83 694	5 995 149	-577 320

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**) Pozycja rachunku zysków i strat "Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe" zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -566 332 tys. zł oraz przychody z odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 6 757 tys. zł co stanowi łączną kwotę -559 575 zł.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2013	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	70 132	3	750	-	-44 245	-919	25 721	44 242
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 665 033	1 393 832	93 467	-325 479	-702 937	-95 739	5 028 177	-690 895
Należności z tytułu leasingu finansowego	192 685	35 480	-	-28 719	-23 533	-802	175 111	-11 947
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	123	-	-	-	-	-	123	-
Zobowiązania pozabilansowe	106 406	74 688	-	-	-67 152	-10	113 932	-7 536
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	5 034 379	1 504 003	94 217	-354 198	-837 867	-97 470	5 343 064	-666 136
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycji w jednostki stowarzyszone	60	-	-	-	-	-	60	-
Wartości niematerialnych	11 399	-	-	-438	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	7 638	1 583	-	-2 388	-3	-	6 830	-1 580
Nieruchomości inwestycyjnych	2 154	926	-	-	-	-	3 080	-926
Pozostałych	73 897	3 096	887	-652	-271	-11 413	65 544	-2 825
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	95 148	5 605	887	-3 478	-274	-11 413	86 475	-5 331
Razem	5 129 527	1 509 608	95 104	-357 676	-838 141	-108 883	5 429 539	-671 467

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**) Pozycja rachunku zysków i strat "Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe" zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -666 136 tys. zł, odpis netto z tytułu utraty wartości dotyczący działalności zaniechanej w wysokości -5 215 tys. zł oraz przychody z odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 7 701 tys. zł co stanowi łączną kwotę -663 650 tys. zł.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

19. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych

Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych

NAZWA JEDNOSTKI	2014	2013
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.	1 452	1 069
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	51 795	48 324
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	9 963	10 032
Razem udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	63 210	59 425
Zysk (strata) ze sprzedaży udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	-	-
Razem zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	63 210	59 425

20. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych

	2014	2013
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	561	22 895
Zysk (strata) z tytułu zaprzestania ujmowania składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych innych niż przeznaczonych do sprzedaży	1 236	-619
Razem zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	1 797	22 276

21. Podatek dochodowy

Poniższe noty objaśniające prezentują rozbięcie składników obciążenia wyniku brutto Grupy zarówno dla działalności kontynuowanej jak i zaniechanej.

Uzgodnienie pomiędzy podatkiem obliczonym jako iloczyn wyniku finansowego brutto i obowiązującej stawki podatkowej a rzeczywistym obciążeniem podatkowym wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

	2014	2013
Wynik finansowy brutto	3 359 689	3 454 230
Obciążenie podatkowe wg zastosowanej stawki podatkowej	638 341	656 304
Różnice trwałe:	-3 768	2 936
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	-30 829	-20 230
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	29 400	19 309
Wpływ stawek podatkowych stosowanych zgodnie z jurysdykcją innych państw	-	1 412
Wpływ rozliczonych strat podatkowych	-	-
Ulgi podatkowe nieujęte w rachunku zysków i strat	111	293
Pozostałe	-2 450	2 152
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	634 573	659 240

Zastosowana stawka podatkowa 19% jest obowiązującą w Polsce stawką podatku dochodowego od osób prawnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

	2014	2013
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	-735 376	-625 386
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	-739 302	-621 209
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	7 433	899
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła, podatek dochodowy oddziałów zagranicznych)	-3 507	-5 076
Odroczony podatek dochodowy	100 803	-33 854
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	100 803	-33 854
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	-634 573	-659 240
KAPITAŁY WŁASNE		
Odroczony podatek dochodowy	-115 110	102 524
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w innych składnikach całkowitych dochodów:		
przeszacowanie instrumentów finansowych traktowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-31 941	-6 618
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – papiery dłużne	-92 952	106 183
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – z prawem do kapitału	1 359	-45
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-4 886
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	-123 534	94 634
Obciążenie podatkowe dotyczące pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	8 424	7 890
przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń	8 424	7 890
Razem obciążenie	-749 683	-556 716

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2014 ROKU										
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA		ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE			STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROZONNY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODROZONNY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	
REZERWA NA PODATEK ODROZONNY											
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	79 723	79 723	-	24 279	-	483	-	104 485	104 485	-	
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	70 017	47 751	22 266	65 258	123 534	66	-	258 875	113 075	145 800	
Amortyzacja przyśpieszona	129 630	129 630	-	-4 458	-	319	-	125 491	125 491	-	
Ulga inwestycyjna	6 867	6 867	-	-408	-	-	-	6 459	6 459	-	
Inne	72 837	72 837	-	10 368	-	7 146	-	90 351	90 351	-	
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	359 074	336 808	22 266	95 039	123 534	8 014	-	585 661	439 861	145 800	
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONNEGO											
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	21 676	21 676	-	76 024	-	-	-	97 700	97 700	-	
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	40 449	40 449	-	-720	-	753	-	40 482	40 482	-	
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	195 156	195 156	-	103 198	-	-	-	298 354	298 354	-	
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	129 979	129 979	-	23 227	-	3 433	-	156 639	156 639	-	
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	533 732	533 732	-	-8 796	-	-	-	524 936	524 936	-	
Rezerwy na koszty osobowe	92 651	82 141	10 510	3 650	8 424	414	-	105 139	86 205	18 934	
Rezerwy na koszty rzeczowe	18 045	18 045	-	7 231	-	55	-	25 331	25 331	-	
Strata z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Inne	219 443	219 443	-	-7 972	-	935	-	212 406	212 406	-	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 251 079	1 240 621	10 510	195 842	8 424	5 590	-	1 460 987	1 442 053	18 934	
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	100 803	-115 110	-2 424	X	x	x	X	
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	895 320	907 076	-11 756	X	X	X	X	877 419	1 004 285	-126 866	
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	3 263	3 263	X	X	X	X	X	2 093	2 093	X	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2013 ROKU											
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA			ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE			STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROZONNY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODROZONNY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH		
REZERWA NA PODATEK ODROZONNY												
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	74 188	74 188	-	4 917	-	618	-	79 723	79 723	-		
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	154 983	62 769	92 214	-15 018	-94 677	-	24 729	70 017	47 751	22 266		
Amortyzacja przyśpieszona	128 977	128 977	-	-230	-	883	-	129 630	129 630	-		
Ulga inwestycyjna	7 273	7 273	-	-406	-	-	-	6 867	6 867	-		
Inne	60 874	60 874	-	32 628	-	-20 665	-	72 837	72 837	-		
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	426 295	334 081	92 214	21 891	-94 677	-19 164	24 729	359 074	336 808	22 266		
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONNEGO												
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	78 773	78 773	-	-57 004	-	-93	-	21 676	21 676	-		
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	75 716	75 716	-	-35 267	-	-	-	40 449	40 449	-		
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	225 036	224 993	43	-26 320	-43	-3 517	-	195 156	195 156	-		
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	120 667	120 667	-	9 928	-	-616	-	129 979	129 979	-		
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	443 411	443 411	-	90 321	-	-	-	533 732	533 732	-		
Rezerwy na koszty osobowe	80 591	77 971	2 620	4 871	7 890	-701	-	92 651	82 141	10 510		
Rezerwy na koszty rzeczowe	10 967	10 967	-	8 251	-	-1 173	-	18 045	18 045	-		
Strata z lat ubiegłych	3 284	3 284	-	-3 284	-	-	-	-	-	-		
Inne	222 900	222 900	-	-3 459	-	2	-	219 443	219 443	-		
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 261 345	1 258 682	2 663	-11 963	7 847	-6 098	-	1 251 079	1 240 621	10 510		
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	-33 854	102 524	13 066	-24 729	X	X	X		
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	865 856	955 450	-89 594	X	X	X	X	895 320	907 076	-11 756		
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	30 806	30 849	-43	X	X	X	X	3 263	3 263	X		

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W ocenie Grupy aktywo z tytułu podatku odroczonego w kwocie 877 419 tys. złotych wykazane na 31 grudnia 2014 jest możliwe w całości do zrealizowania. Analiza została przeprowadzona w oparciu o dotychczasowe wyniki spółek Grupy oraz zakładane wyniki w przyszłych okresach. W analizie tej przyjęto pięcioletni horyzont czasowy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wystąpiły różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku ze spełnieniem warunków kontrolowania terminów odwracania się różnic przejściowych i występowaniem prawdopodobieństwa, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i z udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z kontrolą terminów odwracania się tych różnic wynosiła 29 085 tys. złotych.

Kwota ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz data wygaśnięcia poniższych różnic przejściowych przedstawione są w tabeli poniżej.

ROK WYGAŚNIĘCIA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2014	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2013
2014	-	26
2015	602	-
2016	-	-
2017	49	49
2018	1 959	-
2019	-	-
Bezterminowo	26 448	33 111
Razem	29 058	33 186

22. Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk przypadający na jedną akcję

	2014	2013
Zysk netto	2 714 714	2 784 779
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	10,34	10,61

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w Grupie nie występują instrumenty rozwodniające w postaci obligacji zamiennych na akcje.

	2014	2013
Zysk netto	2 714 714	2 784 779
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 470 034	262 470 034
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	10,34	10,61

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

23. Dywidendy zaproponowane do wypłaty

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A. postanowił przedłożyć Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję wypłaty dywidendy za 2014 rok w wysokości 10,00 zł na 1 akcję. Łączna wartość proponowanej dywidendy do wypłaty wynosi 2 624 700 tys. złotych. Proponowana dywidenda nie została ujęta w sprawozdaniu finansowym jako zobowiązanie, a jej wypłata nie będzie miała żadnych skutków podatkowych dla Banku.

Ostateczna decyzja o podziale zysku i jego przeznaczeniu na wypłatę dywidendy zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

24. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

KASA I NALEŻNOŚCI OD BANKU CENTRALNEGO	31.12.2014	31.12.2013
Gotówka	3 399 335	2 104 608
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	5 826 907	2 086 608
Inne środki	12	13
Razem	9 226 254	4 191 229

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	31.12.2014	31.12.2013
Depozyty terminowe	971	985
Razem	971	985

Kasa i operacje z Bankiem Centralnym według walut

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	7 719 529	971
EUR	834 006	-
USD	246 688	-
CHF	72 104	-
Pozostałe waluty	353 927	-
Razem	9 226 254	971

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	3 637 608	985
EUR	271 158	-
USD	162 712	-
CHF	33 382	-
Pozostałe waluty	86 369	-
Razem	4 191 229	985

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 1,8 % (0,9 stopy referencyjnej NBP). Na dzień 31 grudnia 2013 roku oprocentowanie wynosiło 2,475 % (0,9 stopy dyskonta weksli).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

25. Należności od banków

Należności od banków według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące i lokaty overnight	2 361 001	1 566 990
Lokaty międzybankowe	1 024 821	1 356 616
Kredyty i pożyczki	156 224	122 357
Zabezpieczenia pieniężne	1 675 036	1 094 355
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 930 808	3 119 010
Środki pieniężne w drodze	41 342	314 178
Razem brutto	7 189 232	7 573 506
Odpisy aktualizujące wartość należności	-19 360	-25 721
Razem netto	7 169 872	7 547 785

Należności od banków według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	7 170 272	7 539 755
należności brutto z utratą wartości	18 960	33 751
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-9 160	-9 788
odpisy aktualizujące utworzone grupowo(*)	-10 200	-15 933
Razem	7 169 872	7 547 785

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności od banków według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków, w tym:		
do 1 miesiąca	6 185 886	6 554 525
od 1 do 3 miesięcy	194 601	185 922
od 3 miesięcy do 1 roku	408 533	392 700
od 1 do 5 lat	367 091	352 332
powyżej 5 lat	-	54 105
dla których termin zapadalności upłynął	33 121	33 922
Razem brutto	7 189 232	7 573 506
Odpisy aktualizujące wartość należności	-19 360	-25 721
Razem netto	7 169 872	7 547 785

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności od banków według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	2 709 014	3 884 267
CHF	3 457	23 506
EUR	2 739 042	2 254 636
USD	1 553 787	1 199 699
Pozostałe waluty	164 572	185 677
Razem	7 169 872	7 547 785

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku prezentowane są w Nocie 18.

26. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według struktury produktowej

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	310 653	591 311
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	310 653	591 311
Papiery wartościowe emitowane przez banki	54 688	-
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	83 112	-
Razem	448 453	591 311

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	188 377	309 742
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	188 377	309 742
Papiery wartościowe emitowane przez banki	-	-
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	-	-
Razem	188 377	309 742

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	26 201	-
od 1 do 3 miesięcy	13 214	-
od 3 miesięcy do 1 roku	65 729	362 582
od 1 do 5 lat	163 072	173 090
powyżej 5 lat	180 237	55 639
Razem	448 453	591 311

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	76 898	-
od 1 do 3 miesięcy	1 993	-
od 3 miesięcy do 1 roku	-	163 892
od 1 do 5 lat	55 544	93 692
powyżej 5 lat	53 942	52 158
Razem	188 377	309 742

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według walut

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	403 194	591 311
EUR	41 876	-
USD	3 383	-
Razem	448 453	591 311

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	141 482	309 742
EUR	8 349	-
USD	38 546	-
Razem	188 377	309 742

27. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)

Instrumenty pochodne stosowane przez Grupę

W ramach swojej działalności Grupa wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Większość instrumentów pochodnych stosowanych przez Grupę stanowią kontrakty pozagiełdowe (tzw. over-the-counter). Nieznaczną część instrumentów pochodnych stanowią kontrakty zawierane na regulowanych rynkach giełdowych (głównie kontrakty futures).

Pochodne transakcje walutowe wymiany stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskutowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Transakcje swap walutowy są kombinacją wymiany określonych walut na datę spot oraz transakcji odwrotnej na datę forward, przy czym odpowiednie kursy wymiany są ustalone z góry w momencie zawarcia kontraktu. Przy rozliczaniu tych transakcji następuje przepływ środków. Transakcje swap walutowy są zawierane głównie w procesie zarządzania płynnością walutową Grupy. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskutowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Opcje walutowe z dostawą są kontraktami, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do nabycia (przy opcji call) bądź sprzedaży (przy opcji put) w określonym momencie w przyszłości, lub w określonym przedziale czasu, przewidzianej kontraktem sumy walut po określonym w momencie zawarcia opcji kursie.

W przypadku opcji rozliczanych netto, nabywca w ramach rozliczenia otrzymuje kwotę w wysokości iloczynu kwoty waluty i różnicy między bieżącym kursem rynkowym a kursem ustalonym przy zawarciu transakcji.

Opcje barierowe z jedną barierą to opcje, w których nabywane prawo jest prawem warunkowym zależnym od zdarzenia w określonym z góry przedziale czasowym polegającego na wzroście kursu powyżej ustalonego w dniu transakcji poziomu bariery (zdarzenie UP) lub zdarzenia spadku kursu poniżej bariery (zdarzenie DOWN). Dla bariery typu „wejście” (IN) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo warunkowe staje się prawem bezwarunkowym natomiast dla bariery typu „wyjścia” (OUT) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo wygasa.

Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji plain vanilla at-the-money oraz spreadów dla opcji out-of-the money i in-the-money (volatility smile) na standardowe terminy.

Instrumenty pochodne dotyczące stóp procentowych pozwalają Grupie i jej klientom przenosić, modyfikować lub ograniczać ryzyko stóp procentowych.

Transakcje swap stóp procentowych (IRS) to kontrakty, w których kontrahenci wymieniają między sobą strumienie płatności odsetkowych, naliczane od określonej w kontrakcie nominalnej kwoty waluty instrumentu bazowego. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie odpowiednich stawek transakcji IRS. Do dyskontowania ustalonych w warunkach transakcji jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są odpowiednie krzywe zerokuponowe.

Forward Rate Agreement (FRA) to transakcje, w których strony zobowiązują się do zapłaty odsetek od ustalonej kwoty nominalnej, za określony okres rozpoczynający się w przyszłości i naliczonych według ustalonej w dniu zawarcia kontraktu stopy procentowej. Strony rozliczają się w dacie waluty zdyskontowaną stopą referencyjną różnicą odsetkową pomiędzy stawką FRA (stopą terminową w dniu zawarcia transakcji), a stopą referencyjną. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Swapy procentowo-walutowe (Cross currency IRS) to transakcje, w których strony wymieniają kapitał i strumienie odsetkowe w różnych walutach w określonym przedziale czasu. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wycenie transakcji Basis Swap (swapy procentowo-walutowe o zmiennych kuponach) uwzględniane są również rynkowe kwotowania spreadu bazowego (tzw. Basis Swap spread).

Transakcje terminowe na papierach wartościowych to transakcje, w których strony zobowiązują się do zakupu lub sprzedaży papieru wartościowego w określonym terminie w przyszłości za określoną w dniu zawarcia transakcji płatność. Transakcje tego typu wyceniane są poprzez wycenę papieru wartościowego (mark-to-market lub mark-to-model) oraz wycenę przyszłej płatności za papier (metodą zdyskontowania przepływu pieniężnego według stopy rynku pieniężnego).

Opcje na stopę procentową (cap/floor) to kontrakty, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do pożyczania (cap) bądź ulokowania (floor) na określone okresy (każdy z osobna) określonej kwoty po ustalonej w momencie zawarcia transakcji stawce oprocentowania. Rozliczenie kontraktu następuje netto (bez lokowania środków) w ustalonych terminach. Transakcje tego typu wyceniane są w oparciu o model Blacka. Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji at-the-money na standardowo kwotowane terminy.

Transakcje futures na stopę procentową dotyczą wystandaryzowanych kontraktów terminowych nabywanych na rynkach giełdowych. Kontrakty futures wyceniane są w oparciu o kwotowania dostępne bezpośrednio z giełd.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty

W Grupie występują instrumenty pochodne będące składnikami złożonych instrumentów finansowych, tj. takich które zawierają zarówno instrument pochodny, jak i umowę zasadniczą, co sprawia, iż część przepływów pieniężnych połączonego instrumentu zmienia się w sposób zbliżony do przepływów wynikających z niezależnego instrumentu pochodnego. Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp procentowych.

Instrumentami pochodnymi wbudowanymi w bilansowe instrumenty finansowe są między innymi opcje wcześniejszego wykupu w niektórych obligacjach korporacyjnych lub komunalnych lub też emisjach własnych. W tym przypadku wbudowane instrumenty pochodne są ściśle powiązane z kontraktem głównym, zatem wbudowany instrument pochodny nie wymaga wydzielenia, odrębnego ujęcia i wyceny.

Grupa posiada w swojej ofercie depozyty oraz certyfikaty depozytowe, których składnikiem jest wbudowany instrument pochodny. Ponieważ charakter tego instrumentu nie jest ściśle powiązany z charakterem umowy depozytowej instrument wbudowany został wydzielony i zaklasyfikowany do portfela przeznaczonego do obrotu. Wycena tego instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat. Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy, towary oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszyki.

Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym.

Opcje walutowe wbudowane w umowy depozytowe wyceniane są opisaną powyżej metodą wyceny dla opcji walutowych. Pozostałe opcje proste oraz opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka. Parametry modelu ustalane są w pierwszej kolejności na podstawie kwotowań opcji oraz kontraktów terminowych a przy ich braku na podstawie miar statystycznych dynamiki instrumentu bazowego.

Grupa przeanalizowała portfel umów kredytowych i zwykłych pod kątem konieczności wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych i stwierdziła, że nie wymagają one wydzielenia i odrębnego ujęcia instrumentów wbudowanych.

Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe.

W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Grupa wykorzystuje takie same metody jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Grupa dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Poniższe tabele prezentują nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych oraz wartości godziwe instrumentów. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	3 772 307	3 768 010
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	4 558	6 956
opcje	13 263	13 076
pozostałe	110	84
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	37 844	70 612
forwardy walutowe	149 724	82 594
swapy walutowe (fx-swap)	143 469	146 153
opcje walutowe i na złoto	46 657	52 016
Transakcje oparte na towarach i na kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	5 428	5 431
swapy	274 615	272 774
Razem	4 447 975	4 417 706

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 694 485	1 738 511
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	12 574	10 365
opcje	16 742	16 359
pozostałe	724	863
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	14 258	34 061
forwardy walutowe	56 872	100 451
swapy walutowe (fx-swap)	122 157	72 206
opcje walutowe i na złoto	58 259	58 287
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	5 817	5 818
swapy	15 046	14 580
Razem	1 996 934	2 051 501

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2014	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	1 147 611	6 245 573	13 828 726	73 737 584	22 134 988	117 094 482
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 000 000	3 250 000	14 850 000	-	-	19 100 000
opcje	-	-	60 849	3 831 712	175 094	4 067 655
pozostałe	280 688	-	-	-	-	280 688
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	-	1 147 838	663 859	1 811 697
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	-	1 166 047	663 859	1 829 906
forwardy walutowe - waluta zakupiona	4 813 416	4 020 619	2 985 569	1 027 281	-	12 846 885
forwardy walutowe - waluta sprzedana	4 811 056	3 966 133	2 986 073	1 046 140	-	12 809 402
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	12 471 749	5 122 372	881 967	-	-	18 476 088
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	12 456 157	5 131 739	877 453	-	-	18 465 349
opcje kupione	279 014	329 465	248 512	1 848 245	-	2 705 236
opcje sprzedane	273 929	332 571	248 814	1 848 245	-	2 703 559
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	-	200 058	180 496	-	380 554
swapy	435 895	-	-	869 387	-	1 305 282
Razem	37 969 515	28 398 472	37 168 021	86 702 975	23 637 800	213 876 783

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2013	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	2 173 596	4 125 633	13 639 298	50 222 424	10 386 886	80 547 837
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 075 000	14 750 000	12 850 000	-	-	28 675 000
opcje	-	233 753	352 550	2 638 436	195 996	3 420 735
pozostałe	762 979	-	-	-	-	762 979
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	1 070 560	786 610	-	1 857 170
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	1 079 424	786 622	-	1 866 046
forwardy walutowe - waluta zakupiona	3 962 295	2 804 293	1 536 061	483 306	-	8 785 955
forwardy walutowe - waluta sprzedana	3 955 527	2 851 408	1 541 763	510 350	-	8 859 048
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	4 623 300	1 942 043	1 108 129	-	-	7 673 472
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	4 630 185	1 935 766	1 049 208	-	-	7 615 159
opcje kupione	565 212	767 503	1 583 012	-	-	2 915 727
opcje sprzedane	566 726	762 267	1 577 828	-	-	2 906 821
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	176 615	55 877	82 020	-	314 512
swapy	-	-	-	748 698	-	748 698
Razem	22 314 820	30 349 281	37 443 710	56 258 466	10 582 882	156 949 159

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty na nieruchomości	40 799 856	37 094 691
Kredyty w rachunku bieżącym	10 892 636	10 868 100
Kredyty operacyjne	15 253 042	13 364 851
Kredyty na inwestycje	20 177 440	19 233 353
Należności z tytułu kart płatniczych	805 590	778 736
Skupione wierzytelności	3 135 495	2 892 760
Pozostałe kredyty i pożyczki	10 101 570	9 682 090
Dłużne papiery wartościowe	10 442 561	9 473 835
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	5 789 064	2 581 676
Środki pieniężne w drodze	57 172	70 600
Razem brutto	117 454 426	106 040 692
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 582 478	-5 028 177
Razem netto	111 871 948	101 012 515

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od przedsiębiorstw	56 324 459	49 865 877
Należności od ludności	49 309 571	44 592 881
Należności od jednostek budżetowych	11 820 396	11 581 934
Razem brutto	117 454 426	106 040 692
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 582 478	-5 028 177
Razem netto	111 871 948	101 012 515

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	109 456 509	98 334 335
należności brutto z utratą wartości	7 997 917	7 706 357
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-2 965 669	-2 677 820
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-2 616 809	-2 350 357
Razem	111 871 948	101 012 515

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
do 1 miesiąca	18 925 405	14 620 744
od 1 do 3 miesięcy	3 199 478	2 902 893
od 3 miesięcy do 1 roku	10 576 253	10 315 304
od 1 do 5 lat	36 359 689	33 406 176
powyżej 5 lat	42 303 745	39 629 626
dla których termin zapadalności upłynął	6 089 856	5 165 949
Razem brutto	117 454 426	106 040 692
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 582 478	-5 028 177
Razem netto	111 871 948	101 012 515

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	92 504 616	82 906 418
CHF	4 934 512	5 208 473
EUR	11 122 123	10 861 533
USD	3 187 087	1 986 642
Pozostałe waluty	123 610	49 449
Razem	111 871 948	101 012 515

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku prezentowane są w Nocie 18.

29. Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Pekao Leasing Sp. z o.o.

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła:

31.12.2014	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 400 757	1 270 838
Od roku do 5 lat	1 938 819	1 789 065
Powyżej 5 lat	276 817	240 046
Razem	3 616 393	3 299 949
Niezrealizowane przychody finansowe	-316 444	
Inwestycja leasingowa netto	3 299 949	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 299 949	
Wartość rezerw	-187 901	
Wartość bilansowa	3 112 048	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2013	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 311 189	1 179 567
Od roku do 5 lat	1 861 633	1 704 660
Powyżej 5 lat	284 419	222 132
Razem	3 457 241	3 106 359
Niezrealizowane przychody finansowe	-350 882	
Inwestycja leasingowa netto	3 106 359	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 106 359	
Wartość rezerw	-175 111	
Wartość bilansowa	2 931 248	

Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Ponadto, gdy Grupa Kapitałowa jest leasingobiorcą, jeśli leasing finansowy odbywa się między spółkami Grupy, wzajemne transakcje z tytułu leasingu finansowego podlegają eliminacji.

Należności z tytułu leasingu finansowego od banków według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	6 062	6 770
należności brutto z utratą wartości	-	-
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-41	-28
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-1	-1
Razem	6 020	6 741

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności z tytułu leasingu finansowego od klientów według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od klientów, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	3 054 742	2 859 194
należności brutto z utratą wartości	239 145	240 395
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-40 506	-40 991
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-147 353	-134 091
Razem	3 106 028	2 924 507

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności z tytułu leasingu finansowego według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	2 007 147	1 995 032
CHF	3 483	5 752
EUR	1 096 026	922 159
USD	5 392	8 305
Razem	3 112 048	2 931 248

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2014 i 2013 prezentowane są w Nocie 18.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa na dzień 31 grudnia 2014 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) oraz przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku Grupa kontynuowała następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnego do sprzedaży zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 30.1,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych o zmiennym oprocentowaniu, zabezpieczonych instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 30.2,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 30.3,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych kredytów w EUR i USD zabezpieczonych instrumentami typu fx-swap – opis w punkcie 30.4.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku Grupa:

- desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń powiązanie zabezpieczające i zakończyła jego stosowanie – rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla wysoce prawdopodobnego przepływu środków pieniężnych w EUR (pozycja krótka w EUR dla Grupy) zabezpieczonego instrumentami typu fx-forward – opis w punkcie 30.5. Zakończenie powiązania wynikało z rozliczenia transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego. Ostatnie przepływy pieniężne dla tej rachunkowości zabezpieczeń zostały wygenerowane przez instrument zabezpieczający w dniu 31 grudnia 2014 roku,
- zakończyła stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych depozytów w EUR zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 30.6. Zakończenie wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego. Ostatnie przepływy pieniężne dla tej rachunkowości zabezpieczeń zostały wygenerowane przez instrument zabezpieczający w dniu 5 grudnia 2014 roku,
- zakończyła stosowanie rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów w EUR, zabezpieczonego instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 30.7. Zakończenie wynikało z zapadalności transakcji zabezpieczających.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	298 881
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	425 946	-
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	29 120	1 097 779
swapy walutowe (fx-swap)	15 756	87 768
Razem	470 822	1 484 428

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 460	158 856
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	84 232	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	51 928	14 472
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	24 183	834 556
swapy walutowe (fx-swap)	88 383	-
Razem	250 186	1 007 884

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2014	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	-	-	1 027 033	1 214 295	2 241 328
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	-	-	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	50 000	80 000	100 000	1 990 000	2 000 000	4 220 000
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	1 441 928	12 497 315	4 758 167	18 697 410
swapy walutowe (fx-swap)	5 909 479	5 039 957	1 617 926	-	-	12 567 362
Razem	5 959 479	5 119 957	3 159 854	15 514 348	7 972 462	37 726 100

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2013	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	466 860	-	-	633 400	1 183 635	2 283 895
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	1 510 424	-	-	1 510 424
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	90 000	371 659	620 000	-	1 081 659
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	419 560	323 880	1 343 052	6 222 935	9 606 150	17 915 577
swapy walutowe (fx-swap)	1 151 720	3 898 788	2 610 695	-	-	7 661 203
Razem	2 038 140	4 312 668	5 835 830	7 476 335	10 789 785	30 452 758

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2014	2013
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	138 622	-29 487
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	179 276	207 273
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	527	673

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2014	2013
Stan na początek okresu	-29 487	-64 318
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	168 057	34 779
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	52	52
Stan na koniec okresu	138 622	-29 487

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*).

RODZAJ WYNIKU	2014	2013
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-146 149	45 259
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej związanej z zabezpieczanym ryzykiem	128 902	-62 682
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-17 247	-17 423
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-42 220	-50 134

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30.1 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającą ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych swapowych stóp procentowych poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią stałokuponowe dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży (AFS), denominowane w PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycje zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne IRS w walutach PLN, EUR i USD (krótka pozycja w stałej stopie procentowej), w których Grupa otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej (wynikająca ze spreadu pomiędzy krzywą swapową a krzywą obligacji) księgowana jest zgodnie z ogólnymi zasadami dla instrumentów AFS (tj. w kapitale z aktualizacji wyceny). Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

30.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów i depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikające ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach i zobowiązaniach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje CIRS (basis swap).

Pozycja zabezpieczana

Pozycja zabezpieczana składa się z dwóch odrębnych komponentów, które stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów oraz portfela zobowiązań o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji CIRS (basis swap), w których Grupa płaci zmiennoprocentowe przepływy walutowe, a otrzymuje zmiennoprocentowe przepływy złotowe/walutowe. Transakcje CIRS podlegają dekompozycji na składnik zabezpieczający portfel aktywów oraz składnik zabezpieczający portfel zobowiązań.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji CIRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 15 maja 2029 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30.3 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS (krótka pozycja w zmiennej stopie – Grupa otrzymuje stałe przepływy, a płaci zmienne).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 29 kwietnia 2020 roku.

30.4 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) zmiennoprocentowych aktywów walutowych zabezpieczonych transakcjami fx-swap z tytułu ryzyka walutowego i stopy procentowej

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych stanowiących zmiennoprocentowe aktywa finansowe (udzielone kredyty w EUR i USD) poprzez transakcje fx-swap. Zabezpieczane jest ryzyko walutowe i stopy procentowej.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią udzielone kredyty o zmiennym oprocentowaniu denominowane w EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji fx-swap.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

Rozliczona część punktów swap na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w przychodach odsetkowych. Rewaluacja walutowa dotycząca pierwszej wymiany kapitału na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w wyniku z pozycji wymiany.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 7 maja 2015 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30.5 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu oczekiwanego przyszłego wypływu w walucie obcej – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpieczała zmienność przepływów pieniężnych w EUR stanowiących prognozowane wypływy środków pieniężnych z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji kupna poprzez transakcje fx-forward. Zabezpieczane było ryzyko walutowe. Zakończenie powiązania wynikało z rozliczenia transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowiły prognozowane wypływy środków pieniężnych z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji kupna uzależnione od kursu EUR/PLN.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowił portfel transakcji fx-forward (złożonych z transakcji fx-spot oraz serii transakcji fx-swap), w których Grupa kupiła EUR w zamian za PLN z terminem realizacji 31 grudnia 2014 roku po ustalonym kursie.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Kwota rozliczenia transakcji zabezpieczających skorygowała rozliczenie pozycji zabezpieczanej.

30.6 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) depozytów zmiennoprocentowych – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpieczała część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych z depozytów o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS. Zakończenie powiązania wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w jego skład.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowiły przepływy pieniężne z tytułu depozytów o zmiennej stopie procentowej w EUR.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowił portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w stałej stopie - Grupa otrzymywała zmienne przepływy, a płaćła stałe).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających była księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających była prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych były ujmowane w wyniku odsetkowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30.7 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Grupa zabezpieczała ryzyko stopy procentowej wynikające ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych poprzez transakcje CIRS. Zakończenie powiązania wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w jego skład.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowił portfel depozytów w EUR o oprocentowaniu niewrażliwym na zmiany stóp procentowych.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowiły transakcje pochodne CIRS, w których Grupa otrzymywała stałą stopę w EUR, a płaćła zmienną w złotych.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony był do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej i jako osobny tytuł w pozycji zobowiązań. Odsetki od depozytów ujmowane były w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej prezentowana była w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane były w wyniku odsetkowym.

31. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	23 039 453	33 015 387
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	71 755	18 580
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)	1 601 568	1 961 770
Razem	24 712 776	34 995 737

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	15 940 434	17 929 548
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	15 940 434	17 929 548
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	6 147 781	14 159 186
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	248 985	248 865
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	702 253	677 788
Razem	23 039 453	33 015 387
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2014	31.12.2013
Akcje	71 755	18 580
Razem	71 755	18 580
w tym utrata wartości aktywów	-122	-123

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)

	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	750 123	1 124 015
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	750 123	1 124 015
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	851 445	837 755
Razem	1 601 568	1 961 770
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	6 999 226	15 476 130
od 1 do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	590 517	461 915
od 1 do 5 lat	13 506 159	12 787 788
powyżej 5 lat	3 545 119	6 251 324
Razem	24 641 021	34 977 157

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	20 673 366	31 932 448
EUR	2 027 262	1 725 017
USD	1 940 393	1 319 692
Razem	24 641 021	34 977 157

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych

	2014	2013
PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY (AFS)		
Stan na początek okresu	33 033 967	25 887 288
Zwiększenia (zakup)	351 556 577	400 589 361
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-362 969 923	-393 529 727
Zmiany wartości godziwej	609 034	-651 263
Różnice kursowe	301 923	-37 279
Odsetki naliczone	661 684	744 997
Inne zmiany	-82 054	30 590
Stan na koniec okresu	23 111 208	33 033 967
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI (HTM)		
Stan na początek okresu	1 961 770	2 847 783
Zwiększenia (zakup)	44 003 016	38 373 163
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-44 409 321	-39 342 141
Odsetki naliczone	29 188	43 369
Inne zmiany	16 915	39 596
Stan na koniec okresu	1 601 568	1 961 770
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	24 712 776	34 995 737

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

32. Reklasyfikacja papierów wartościowych

MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwia pod pewnymi warunkami przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W 2014 i 2013 roku Grupa nie dokonała przekwalifikowania instrumentów finansowych do innych kategorii.

Natomiast 1 października 2008 roku Grupa skorzystała z możliwości reklasyfikacji, ze względu na wyjątkową sytuację związaną z występującym w tym okresie kryzysem na rynkach finansowych.

Wartości bilansowe i wartości godziwe wszystkich składników aktywów finansowych, które zostały reklasyfikowane

	KWOTA REKLASYFIKACJI	31.12.2014		31.12.2013	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 331 580	73 987	69 820	78 527	73 941
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	602 507	672 495	686 090	675 946	695 183
Razem	1 934 087	746 482	755 910	754 473	769 124

W przypadku gdyby Grupa nie dokonała reklasyfikacji, wynik oraz kapitał z aktualizacji wyceny zmieniłyby się następująco:

31.12.2014	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	154
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	-5 641	-
Razem	-5 641	154

31.12.2013	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	-39
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	-23 296	-
Razem	-23 296	-39

Wynik odsetkowy reklasyfikowanych składników aktywów finansowych

	2014	2013
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 511	7 376
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	15 922	20 996
Razem	18 433	28 372

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

33. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Grupa wyodrębniła w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwale spełniające odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej zakwalifikowano zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży:

- nieruchomości, oraz
- pozostałe aktywa rzeczowe będące własnością Grupy.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży:

	31.12.2014	31.12.2013
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY		
Rzeczowe aktywa trwale	14 587	23 349
Inne aktywa	22 515	22 515
Razem aktywa	37 102	45 864

W stosunku do 31 grudnia 2013 roku Grupa zaprzestała klasyfikacji nieruchomości inwestycyjnej jako aktywa przeznaczonego do sprzedaży, w związku z faktem, iż kryteria jej klasyfikacji nie są dłużej spełniane.

W 2013 roku Bank sprzedał na rzecz UniCredit S.p.A. (podmiot dominujący Banku) wszystkie udziały w spółce zależnej PJSC UniCredit Bank. Szczegóły transakcji zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013.

Rozliczenie sprzedaży aktywów netto PJSC UniCredit Bank ujęte w kapitałach Grupy:

	2014	2013
Przychody ze sprzedaży	-	671 287
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	-	-531 286
Wynik brutto na sprzedaży	-	140 001
Podatek dochodowy	-	-26 600
Wynik netto na sprzedaży	-	113 401

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiany stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	2014	2013
Stan na początek okresu	45 864	2 374 173
Zwiększenia, w tym:	5 247	8 553
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	5 150	1 581
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	-	3 254
inne zmiany	97	3 718
Zmniejszenia, w tym:	-14 009	-2 336 862
aktywa PJSC UniCredit Bank	-	-2 265 490
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-13 277	-
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-	-2 681
zbycie aktywów	-732	-64 044
inne zmiany	-	-4 647
Stan na koniec okresu	37 102	45 864
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY		
Stan na początek okresu	-	891 007
Zmniejszenia, w tym:	-	-891 007
zobowiązania PJSC UniCredit Bank	-	-891 007
Stan na koniec okresu	-	-

Rozliczenie sprzedaży innych aktywów przedstawia się następująco:

	2014	2013
Przychody ze sprzedaży	1 293	90 827
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	732	67 932
Zysk/strata brutto na sprzedaży	561	22 895

34. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Poniższa tabela zawiera informacje o jednostkach stowarzyszonych, które są istotne dla Grupy.

NAZWA JEDNOSTKI STOWARZYSZONEJ	KRAJ ZAŁOŻENIA ORAZ MIEJSCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE / W GŁOSACH		METODA WYCENY	RODZAJ POWIĄZANIA
		31.12.2014	31.12.2013		
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	Polska	50,00	50,00	Metoda praw własności	Strategiczna Spółka świadcząca usługi zarządzania aktywami zamożnych klientów.
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Polska	49,00	49,00	Metoda praw własności	Spółka zajmuje się zarządzaniem aktywami funduszy inwestycyjnych i ma strategiczne znaczenie dla Grupy, która zajmuje się dystrybucją tych produktów oraz ich obsługą.
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Polska	34,44	34,44	Metoda praw własności	Spółka świadczy usługi w zakresie rozliczeń międzybankowych i pełni kluczową rolę dla Grupy, zapewniając dostęp do tego typu usług.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Skrócone informacje finansowe jednostek stowarzyszonych zostały przedstawione poniżej. W przypadku Pioneer Pekao Investment Management S.A. i Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., informacje te pochodzą ze sprawozdań finansowych, będących z trakcie badania przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych. Opinie na temat tych sprawozdań zostaną wyrażone po dacie publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Banku Pekao S.A.

	DOM INWESTYCYJNY XELION SP. Z O.O.		PIONEER PEKAO INVESTMENT MANAGEMENT S.A.		KRAJOWA IZBA ROZLICZENIOWA S.A.	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa obrotowe	42 537	42 016	333 727	319 301	48 991	51 732
Aktywa trwałe	4 119	4 898	9 247	9 995	73 171	62 836
AKTYWA RAZEM	46 656	46 914	342 974	329 296	122 162	114 568
Zobowiązania krótkoterminowe	25 818	28 897	46 038	47 687	22 287	16 217
Zobowiązania długoterminowe	3 683	3 767	7 171	4 775	2 121	1 869
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	29 501	32 664	53 209	52 462	24 408	18 086
AKTYWA NETTO	17 155	14 250	289 765	276 834	97 754	96 482

	DOM INWESTYCYJNY XELION SP. Z O.O.		PIONEER PEKAO INVESTMENT MANAGEMENT S.A.		KRAJOWA IZBA ROZLICZENIOWA S.A.	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Przychody	51 818	52 088	389 431	402 877	124 131	113 276
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	2 905	2 138	106 006	98 781	30 792	29 527
Inne całkowite dochody	-	-	-78	-	-	-
Całkowite dochody razem	2 905	2 138	105 928	98 781	30 792	29 527

Uzgodnienie skróconych informacji finansowych do wartości bilansowej udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	DOM INWESTYCYJNY XELION SP. Z O.O.		PIONEER PEKAO INVESTMENT MANAGEMENT S.A.		KRAJOWA IZBA ROZLICZENIOWA S.A.		RAZEM	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Udział Grupy w aktywach netto na początek okresu	7 125	6 056	135 649	130 559	33 228	31 821	176 002	168 436
Udział Grupy w zysku (stracie) netto za okres (*)	1 452	1 069	51 795	48 324	9 963	10 032	63 210	59 425
Udział Grupy w innych całkowitych dochodach	-	-	-38	-	-	-	-38	-
Dywidendy otrzymane od jednostki stowarzyszonej	-	-	-45 421	-43 234	-9 525	-8 625	-54 946	-51 859
Udział Grupy w aktywach netto na koniec okresu	8 577	7 125	141 985	135 649	33 666	33 228	184 228	176 002
Wartość bilansowa udziałów	8 577	7 125	141 985	135 649	33 666	33 228	184 228	176 002

(*)Udział Grupy uwzględnia zmiany w zysku (stracie) za okres poprzedni, powstałe po dniu publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Banku Pekao S.A., a przed dniem zatwierdzenia sprawozdań finansowych poszczególnych jednostek stowarzyszonych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

35. Wartości niematerialne

	31.12.2014	31.12.2013
Wartości niematerialne, w tym:	571 512	572 011
koszty prac rozwojowych	10 412	12 031
patenty i licencje	436 939	447 917
inne	10 845	1 035
nakłady na wartości niematerialne	113 316	111 028
Wartość firmy	55 520	54 560
Razem	627 032	626 571

Wartość firmy – to wartość powstała w związku z przeniesieniem części majątku Banku BPH S.A., w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, na Bank Pekao S.A. Wartość firmy przeniesiona na Bank Pekao S.A. jest częścią wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przez Bank BPH S.A. Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. „PKBL” w Lublinie i dotyczy tylko tych oddziałów Banku PKBL, które zostały przeniesione do Banku Pekao S.A. w ramach integracji banków. Ustalono najmniejsze możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy PKBL w kwocie 51 675 tys. złotych.

Ponadto w tej pozycji znajduje się:

- wartość firmy powstała w wyniku nabycia Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. Mikołaja Kopernika przez Bank Pekao S.A. Ustalono najmniejsze możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy w kwocie 960 tys. złotych;
- wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółki Pekao Leasing i Finanse S.A. (d. BPH Leasing S.A.) przez Pekao Leasing Holding S.A. (d. BPH PBK Leasing S.A.). Ustalono najmniejsze możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy w kwocie 2 885 tys. złotych.

W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości jest przeprowadzany corocznie bez względu na to, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”), łącznie z wartością firmy, z ich wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej CGU. Wartość użytkowa to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych za okres 5 lat z uwzględnieniem wartości rezydualnej CGU. Wartość rezydualna CGU została skalkulowana poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 2,5%. Prognozy przepływów pieniężnych opierają się na założeniach zawartych w budżecie Grupy na rok 2015 oraz planie finansowym na lata 2016-2019. Do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskonta w wysokości 7,64%, uwzględniającą stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko.

Test na utratę wartości przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej nad wartością bilansową CGU i w związku z tym nie stwierdzono utraty wartości CGU.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji wartości niematerialnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2014	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE	NAKLADY NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	90 484	2 034 712	38 668	111 028	2 274 892
Zwiększenia, w tym:	2 367	120 668	11 444	125 013	259 492
nabycie	-	3 510	-	125 013	128 523
połączenie jednostek gospodarczych	-	411	4 700	-	5 111
inne	737	569	6 569	-	7 875
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	1 630	116 178	175	-	117 983
Zmniejszenia, w tym:	-3 489	-23 321	-449	-122 725	-149 984
likwidacja	-3 489	-15 844	-449	-90	-19 872
inne	-	-7 477	-	-4 652	-12 129
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	-	-	-117 983	-117 983
Stan na koniec okresu	89 362	2 132 059	49 663	113 316	2 384 400
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	78 453	1 586 795	26 672	-	1 691 920
Amortyzacja	3 925	124 169	1 634	-	129 728
Likwidacja	-3 489	-15 844	-449	-	-19 782
Pozostałe	61	-	-	-	61
Stan na koniec okresu	78 950	1 695 120	27 857	-	1 801 927
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	-	-	10 961	-	10 961
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	-	10 961
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	12 031	447 917	1 035	111 028	572 011
Stan na koniec okresu	10 412	436 939	10 845	113 316	571 512

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2013	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE	NAKLADY NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	90 934	1 929 766	38 649	144 348	2 203 697
Zwiększenia, w tym:	-	133 652	68	99 673	233 393
nabycie	-	3 754	-	98 214	101 968
inne	-	3 097	-	1 459	4 556
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	126 801	68	-	126 869
Zmniejszenia, w tym:	-450	-28 706	-49	-132 993	-162 198
likwidacja	-450	-28 704	-49	-	-29 203
inne	-	-2	-	-6 124	-6 126
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	-	-	-126 869	-126 869
Stan na koniec okresu	90 484	2 034 712	38 668	111 028	2 274 892
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	75 076	1 477 167	25 228	-	1 577 471
Amortyzacja	3 827	138 031	1 493	-	143 351
Likwidacja	-450	-28 436	-49	-	-28 935
Pozostałe	-	33	-	-	33
Stan na koniec okresu	78 453	1 586 795	26 672	-	1 691 920
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	-	-	10 961	438	11 399
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	-	10 961
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	15 858	452 599	2 460	143 910	614 827
Stan na koniec okresu	12 031	447 917	1 035	111 028	572 011

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nabyte przez Grupę wartości niematerialne wynoszą 128 523 tys. złotych (w roku 2013 nabyte wartości wynoszą 101 969 tys. złotych).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i w 2013 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 35 372 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku - 21 501 tys. złotych).

36. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2014	31.12.2013
Środki trwałe, w tym:	1 458 085	1 496 630
grunty i budynki	1 103 973	1 131 656
maszyny i urządzenia	261 076	291 519
środki transportu	47 301	35 999
inne	45 735	37 456
Środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	86 054	93 006
Razem	1 544 139	1 589 636

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji rzeczowych środków trwałych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2014	GRUNTY I BUDYNKI	MASZyny I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE I ZALICZKI	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na początek okresu	2 277 707	1 500 970	86 167	343 302	93 006	4 301 152
Zwiększenia, w tym:	44 678	73 992	29 165	17 494	122 356	287 685
nabycie	75	1 150	3 128	645	121 022	126 020
połączenia jednostek gospodarczych	3 006	1 261	144	295	5	4 711
inne	-	653	25 893	58	1 329	27 933
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	41 597	70 928	-	16 496	-	129 021
Zmniejszenia, w tym:	-19 271	-79 444	-20 822	-16 499	-129 308	-265 344
likwidacja i sprzedaż	-19 271	-78 787	-19 938	-16 465	-	-134 461
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-657	-884	-34	-	-1 575
inne	-	-	-	-	-287	-287
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-129 021	-129 021
Stan na koniec okresu	2 303 114	1 495 518	94 510	344 297	86 054	4 323 493
UMORZENIE						
Stan na początek okresu	1 143 486	1 205 363	50 168	305 669	-	2 704 686
Zwiększenia, w tym:	68 106	103 960	13 612	8 949	-	194 627
amortyzacja	68 106	103 393	13 612	8 900	-	194 011
inne	-	567	-	49	-	616
Zmniejszenia, w tym:	-15 016	-78 842	-16 571	-16 197	-	-126 626
likwidacja i sprzedaż	-15 016	-78 246	-16 571	-16 163	-	-125 996
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
inne	-	-596	-	-34	-	-630
Stan na koniec okresu	1 196 576	1 230 481	47 209	298 421	-	2 772 687
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na początek okresu	2 565	4 088	-	177	-	6 830
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-127	-	-36	-	-163
Stan na koniec okresu	2 565	3 961	-	141	-	6 667
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na początek okresu	1 131 656	291 519	35 999	37 456	93 006	1 589 636
Stan na koniec okresu	1 103 973	261 076	47 301	45 735	86 054	1 544 139

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2013	GRUNTY I BUDYNKI	MASZyny I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	ŚRODKI TRWAŁE . W BUDOWIE I ZALICZKI	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na początek okresu	2 265 408	1 557 279	91 977	355 089	90 658	4 360 411
Zwiększenia, w tym:	121 791	61 875	6 445	10 814	114 402	315 327
nabycie	77 808	2 963	4 357	336	112 744	198 208
inne	1 608	537	2 088	85	1 658	5 976
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	42 375	58 375	-	10 393	-	111 143
Zmniejszenia, w tym:	-109 492	-118 184	-12 255	-22 601	-112 054	-374 586
likwidacja i sprzedaż	-31 368	-118 002	-11 345	-22 552	-	-183 267
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-2 462	-	-	-	-	-2 462
inne	-75 662	-182	-910	-49	-911	-77 714
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-111 143	-111 143
Stan na koniec okresu	2 277 707	1 500 970	86 167	343 302	93 006	4 301 152
UMORZENIE						
Stan na początek okresu	1 104 277	1 216 454	42 483	319 016	-	2 682 230
Zwiększenia, w tym:	69 688	104 451	15 012	8 740	-	197 891
amortyzacja	68 896	104 103	14 909	8 683	-	196 591
inne	792	348	103	57	-	1 300
Zmniejszenia, w tym:	-30 479	-115 542	-7 327	-22 087	-	-175 435
likwidacja i sprzedaż	-29 223	-115 376	-6 757	-22 066	-	-173 422
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-1 074	-	-	-	-	-1 074
inne	-182	-166	-570	-21	-	-939
Stan na koniec okresu	1 143 486	1 205 363	50 168	305 669	-	2 704 686
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na początek okresu	1 202	5 988	19	428	-	7 637
Zwiększenia	1 527	55	1	-	-	1 583
Zmniejszenia	-164	-1 955	-20	-251	-	-2 390
Stan na koniec okresu	2 565	4 088	-	177	-	6 830
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na początek okresu	1 159 929	334 837	49 475	35 645	90 658	1 670 544
Stan na koniec okresu	1 131 656	291 519	35 999	37 456	93 006	1 589 636

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku wartość nabytych przez Grupę składników „Rzeczowych aktywów trwałych” wynosi 126 020 tys. złotych (w roku 2013 wyniosła 198 208 tys. złotych), natomiast wartość składników zbytych wynosi 6 394 tys. złotych (w roku 2013 wyniosła 4 861 tys. złotych).

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat w 2014 roku wyniosła 1 661 tys. złotych (w 2013 roku 2 318 tys. złotych).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i w 2013 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 63 077 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku 68 267 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

37. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model ceny nabycia.

Nie występują ograniczenia prawa do zbycia nieruchomości inwestycyjnych i praw do przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji nieruchomości inwestycyjnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

	2014	2013
WARTOŚĆ BRUTTO		
Stan na początek okresu	56 054	56 290
Zwiększenia, w tym:	24 508	1 632
nabycie nieruchomości	318	24
przeniesienie z nieruchomości własnych	-	1 608
przeniesienie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	24 190	-
Zmniejszenia, w tym:	-9 101	-1 868
zbycie nieruchomości	-3 951	-
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-5 150	-1 608
inne	-	-260
Stan na koniec okresu	71 461	56 054
ODPISY AMORTYZACYJNE		
Stan na początek okresu	21 843	20 915
Zwiększenia, w tym:	7 697	2 007
amortyzacja	2 940	1 215
inne	4 757	792
Zmniejszenia, w tym:	-2 056	-1 079
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-819
zbycie nieruchomości	-2 056	-
inne	-	-260
Stan na koniec okresu	27 484	21 843
ODPISY AKTUALIZUJĄCE		
Stan na początek okresu	3 080	2 154
Zwiększenia, w tym:	6 152	926
inne	6 152	926
Zmniejszenia, w tym:	-550	-
zbycie nieruchomości	-550	-
Stan na koniec okresu	8 682	3 080
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO		
Stan na początek okresu	31 131	33 221
Stan na koniec okresu	35 295	31 131

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 53 435 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 44 877 tys. zł). Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została zaklasyfikowana do Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej. Wartość godziwą ustalono w oparciu o wyceny zewnętrznych, niezależnych rzeczoznawców majątkowych, posiadających odpowiednie kwalifikacje i aktualne doświadczenie w takich wycenach, dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się nieruchomości Grupy. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych opierają się na metodzie inwestycyjnej bądź zysków, z uwzględnieniem takich nieobserwowalnych danych wejściowych jak spodziewana stopa wzrostu czynszów, okresy pustostanu, obłożenie, stopa dyskonta.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2014	2013
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	5 070	2 820
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	-1 556	-999
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	-494	-223

38. Inne aktywa

	31.12.2014	31.12.2013
Koszty do rozliczenia w czasie	108 060	101 469
Prawo użytkowania wieczystego gruntu	15 434	15 706
Dochody do otrzymania	37 203	38 077
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	7 461	2 056
Należności od dłużników różnych	942 477	228 724
Rozrachunki kartowe	1 746 293	1 556 469
Razem	2 856 928	1 942 501

Koszty do rozliczenia w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Pozycja „Należności od dłużników różnych” zawiera aktywa do zbycia w kwocie 7 tys. złotych na 31 grudnia 2014 r. (na 31 grudnia 2013 r. – 3 tys. złotych). Aktywa do zbycia stanowią aktywa przejęte za długi, które wykazuje się według wartości stanowiącej kwotę długu, za który aktywa przejęto, pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość tych aktywów utworzony w wysokości różnicy pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Grupa dokonuje sprzedaży aktywów przejętych za długi w przypadku nieruchomości w okresie nie dłuższym niż 5 lat oraz w okresie nie dłuższym niż 3 lata w odniesieniu do pozostałych składników przejętych za długi od daty przejęcia. Po upływie tego okresu Grupa przenosi wartość niesprzedanych aktywów przejętych za długi do odpowiednich pozycji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez Grupę.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

39. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	3 003 206	2 774 855	3 004 383
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	679 338	640 200	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	5 338 928	5 008 832	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	1 124 328	1 115 790	931 077
Depozyty	obligacje	-	-	-
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje	1 335 272	1 339 615	1 037 330
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	obligacje, depozyty pieniężne	40 698	39 915	-
Transakcje pochodne	obligacje	47 790	42 160	33 640

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	4 553 357	4 251 825	4 563 231
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	603 467	575 120	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	5 379 355	5 271 118	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	1 045 089	1 057 224	918 812
Depozyty	obligacje	216 628	206 450	205 894
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje	1 213 544	1 221 631	823 285
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	obligacje, depozyty pieniężne	38 343	38 069	-

Blokowanie papierów wartościowych wynika:

- w transakcjach Repo i Sell-buy-back – z obowiązujących standardów na rynku pieniężnym dla tego rodzaju transakcji,
- w przypadku blokady na rzecz BFG – z obowiązujących przepisów Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,
- dla kredytu lombardowego i technicznego – z polityki i standardów stosowanych przez Narodowy Bank Polski,
- w przypadku pozycji Inne kredyty, Depozyty oraz Transakcje pochodne – z warunków umów zawartych pomiędzy Bankiem Pekao S.A. a jego klientami,
- dla emisji hipotecznych listów zastawnych – z obowiązujących przepisów Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych,
- w przypadku blokady na rzecz KDPW – z posiadania statusu uczestnika rozliczającego transakcje giełdowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

40. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące i depozyty overnight	1 503 821	1 160 683
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	455 673	1 282 795
Otrzymane kredyty i pożyczki	3 243 612	3 048 343
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	126 277	905 238
Środki pieniężne w drodze	15 319	20 598
Razem	5 344 702	6 417 657

Zobowiązania wobec banków według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	2 335 096	3 058 551
CHF	713 045	814 849
EUR	2 218 925	2 410 773
USD	42 023	69 488
Pozostałe waluty	35 613	63 996
Razem	5 344 702	6 417 657

41. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według struktury podmiotowej i produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, w tym:	58 339 752	59 214 508
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	24 353 752	22 708 969
depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	33 986 000	36 505 539
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych, w tym:	6 210 671	5 822 211
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	5 090 071	4 893 773
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	1 120 600	928 438
Zobowiązania wobec ludności, w tym:	55 407 585	50 912 985
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	30 404 771	27 993 266
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	25 002 814	22 919 719
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	4 979 370	3 668 011
Środki pieniężne w drodze	671 622	178 991
Razem	125 609 000	119 796 706

Zobowiązania wobec klientów według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	106 221 889	101 473 042
CHF	205 950	173 571
EUR	11 882 782	10 434 337
USD	6 611 746	7 078 537
Pozostałe waluty	686 633	637 219
Razem	125 609 000	119 796 706

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

42. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według rodzaju

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	2 819 713	2 240 452
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	1 037 330	823 285
Razem	3 857 043	3 063 737

Grupa terminowo wywiązuje się z zobowiązań z tytułu wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	3 679 880	3 003 425
EUR	177 163	60 312
USD	-	-
Razem	3 857 043	3 063 737

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	2014	2013
Stan na początek okresu	3 063 737	4 758 736
Zwiększenia (emisja)	6 015 875	3 667 197
Zmniejszenia (wykup)	-5 312 326	-4 300 519
Zmniejszenia (częściowa spłata)	-1 838	-1 022 028
Różnice kursowe	2 686	2 344
Kupno	-64 625	-
Sprzedaż	136 141	-
Inne zmiany	17 393	-41 993
Stan na koniec okresu	3 857 043	3 063 737

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

43. Rezerwy

Zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego

2014	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	34 986	207 297	113 932	37 322	393 537
Utworzenie/aktualizacja rezerw	5 129	22 657	67 469	13 245	108 500
Wykorzystanie rezerw	-3 053	-6 487	-	-13 878	-23 418
Rozwiązanie rezerw	-2 998	-	-79 724	-	-82 722
Różnice kursowe	-	-	709	134	843
Inne zmiany	3 809	44 524	-	-2 617	45 716
Stan na koniec okresu	37 873	267 991	102 386	34 206	442 456
Krótkoterminowe	9 308	119	45 842	1 242	56 511
Długoterminowe	28 565	267 872	56 544	32 964	385 945

2013	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	56 795	154 281	106 406	42 024	359 506
Utworzenie/aktualizacja rezerw	8 057	16 727	74 688	15 587	115 059
Wykorzystanie rezerw	-8 305	-5 919	-	-20 454	-34 678
Rozwiązanie rezerw	-21 346	-	-67 152	-379	-88 877
Różnice kursowe	-275	-	-10	87	-198
Inne zmiany	60	42 208	-	457	42 725
Stan na koniec okresu	34 986	207 297	113 932	37 322	393 537
Krótkoterminowe	7 277	11 029	63 713	9 713	91 732
Długoterminowe	27 709	196 268	50 219	27 609	301 805

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu kwoty prawdopodobnej do zapłaty.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na programy określonych świadczeń zostały przedstawione w Nocie 45.

Inne rezerwy

Inne rezerwy obejmują głównie rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze oraz rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w związku z planowaną likwidacją działalności Oddziału w Paryżu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

44. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2014	31.12.2013
Przychody przyszłych okresów	122 764	111 631
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	55 894	55 608
Rezerwy na pozostałe zobowiązania pracownicze	189 982	199 266
Rezerwa na koszty rzeczowe	132 718	92 847
Pozostałe koszty do zapłacenia	54 099	63 889
Wierzyciele różni	389 985	284 946
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	658 461	983 497
Rozrachunki kartowe	157 519	167 008
Razem	1 761 422	1 958 692

45. Programy określonych świadczeń

Na mocy postanowień wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania, pracownikom Grupy bądź ich rodzinom przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę:

- a) odprawy emerytalne i rentowe,
- b) odprawy pośmiertne.

Wartość bieżąca tego typu zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarusza za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych („Projected Unit Credit Method”).

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz pośmiertnych jest uzależniona od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Przewidywana kwota odpraw jest dyskontowana aktuarialnie, uwzględniając dyskonto finansowe oraz prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon. Dyskonto finansowe jest ustalane na podstawie aktualnych na dzień bilansowy rynkowych stopach zwrotu z obligacji skarbowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon, jest ustalane metodą ryzyk współzawodniczących („Multiple Decrement Model”), gdzie pod uwagę bierze się następujące ryzyka: możliwość zwolnienia z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci.

Programy określonych świadczeń narażają Grupę na ryzyko aktuarialne, obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych spowoduje zwiększenie zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko wynagrodzeń – wzrost wynagrodzeń pracowników Grupy spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko długowieczności – zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników Grupy spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń.

Do głównych założeń, przyjętych przez niezależnego aktuarusza na dzień 31 grudnia 2014 r., należą:

- stopa procentowa do dyskontowania przyszłych świadczeń w wysokości 2,60% (na dzień 31 grudnia 2013 r. - 4,48%),
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,50% (na dzień 31 grudnia 2013 r. - 2,50%),
- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczone na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Grupie,
- umieralność przyjęta zgodnie z Tablicami Trwania Życia dla mężczyzn i kobiet, publikowanymi przez GUS, odpowiednio skorygowanymi na podstawie historycznych danych Grupy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	2014	2013
Stan na początek okresu	207 297	154 281
Koszty bieżącego zatrudnienia	13 409	8 218
Koszty z tytułu odsetek	9 248	8 509
Ponowna wycena zobowiązania:	44 338	41 524
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	152	12 421
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń finansowych	48 648	15 484
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek korekty założeń ex-post	-4 462	13 619
Wypłacone świadczenia	-6 301	-5 235
Stan na koniec okresu	267 991	207 297

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy.

31.12.2014	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PROGRAMÓW OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	
	WZROST O 1 PUNKT PROCENTOWY	SPADEK O 1 PUNKT PROCENTOWY
Stopa dyskontowa	-29 330	35 584
Stopa wzrostu wynagrodzeń	34 256	-28 732

31.12.2013	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PROGRAMÓW OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	
	WZROST O 1 PUNKT PROCENTOWY	SPADEK O 1 PUNKT PROCENTOWY
Stopa dyskontowa	-20 255	24 267
Stopa wzrostu wynagrodzeń	25 594	-21 652

Zapadalność zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Poniższa tabela przedstawia profil zapadalności zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2014	31.12.2013
Średni ważony okres obowiązywania zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	12,2	13,5

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

46. Płatności na bazie akcji

Program motywacyjny Grupy UniCredit

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące programy motywacyjne przyznane pracownikom Grupy Banku Pekao przez Grupę UniCredit:

- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2007 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2011 roku. Cena realizacji opcji 7,094 EUR. Termin realizacji opcji upływa w 2017 roku.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2008 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2012 roku. Cena realizacji opcji 4,185 EUR. Termin wykonania opcji upływa w roku 2018.
- Plan Nabywania Akcji, w ramach którego pracownicy Grupy UniCredit mają możliwość nabywania akcji zwykłych UniCredit na preferencyjnych warunkach poprzez uzyskanie akcji zwykłych („Akcji rabatowych” i „Akcji odpowiadających” bądź praw dla „Akcji odpowiadających”) przyznanych nieodpłatnie na podstawie liczby akcji nabytych przez uczestnika. Przyznanie akcji bezpłatnych jest zależne od warunków ich nabywania określonych w zasadach Planu. W 2014 roku wprowadzona została szósta edycja Planu.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2011-2013 przyznany w kwietniu 2011 roku w zakresie akcji zwykłych i opcji na akcje. W związku z niespełnieniem warunków Programu, prawa do akcji oraz opcji na akcje nie zostały przyznane.

Wyżej wymienione transakcje płatności na bazie akcji są ujmowane jako rozliczane w środkach pieniężnych.

Wartość godziwa przyznanych opcji na akcje oraz akcje Banku UniCredit S.p.A. została oszacowana na dzień przyznania praw na podstawie modelu Hull and White.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje i akcji UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania:

2014	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	2 345 563	17,36/29,42	-	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	2 345 563	17,84/30,24	-	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 17,84 zł dotyczy programu opcji na akcje z 2008 roku, natomiast wartość 30,24 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2007.

2013	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	6 448 634	17,36/29,42	317 240	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	4 103 071	17,36/29,42	317 240	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	2 345 563	17,36/29,42	-	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*)Wartość 17,36 zł dotyczy programu opcji na akcje z 2008 roku, natomiast wartość 29,42 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2007

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2014.

	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH PIERWSZEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH DRUGIEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT
Data Dostarczenia Akcji Bezpłatnych pracownikom Grupy	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Data Rozpoczęcia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Data Zakończenia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2015	31 lipca 2015
Wartość godziwa „Akcji rabatowych” (za akcję w EUR)	5,774	5,972

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2013.

	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH PIERWSZEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH DRUGIEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT
Data Dostarczenia Akcji Bezpłatnych pracownikom Grupy	5 luty 2013	5 sierpnia 2013
Data Rozpoczęcia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2013	31 lipca 2013
Data Zakończenia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Wartość godziwa „Akcji rabatowych” (za akcję w EUR)	4,35	3,78

Wartość godziwa przyznanych praw do akcji w ramach Planu Nabywania Akcji w okresie do 31 grudnia 2014 roku, na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 654 tys. złotych (332 tys. zł na dzień 31 grudnia 2013 roku).

Koszty wynagrodzeń w 2014 roku z tytułu programów motywacyjnych przyznanych pracownikom Grupy Banku Pekao przez Grupę UniCredit wyniosły 322 tys. złotych (w 2013 roku – 379 tys. złotych).

System zmiennego wynagradzania dla Kadry Zarządzającej Banku Pekao S.A.

System dedykowany jest osobom kluczowym dla realizacji strategii Banku, zarządzania ryzykiem i długoterminowego wzrostu wyniku Banku oraz osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011, które są uwzględnione w wykazie stanowisk kierowniczych Banku. Celem niniejszego Systemu jest wspieranie realizacji strategii działalności Banku, zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

W ramach Systemu uczestnik może otrzymać premię, która składa się z części wypłacanej w gotówce oraz z części przyznanej w formie akcji fantomowych, jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej przyznanym akcjom.

W ciągu okresu sprawozdawczego kończącego się w dniu 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał następujące transakcje płatności w formie akcji własnych:

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

SYSTEM 2011, SYSTEM 2012, SYSTEM 2013 ORAZ SYSTEM 2014	
Rodzaj transakcji	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych (Cash-settled share based payments)
Data rozpoczęcia okresu oceny	System 2011: 1 stycznia 2011 System 2012: 1 stycznia 2012 System 2013: 1 stycznia 2012 System 2014: 1 stycznia 2012
Data ogłoszenia programu	System 2011: kwiecień 2011 System 2012: kwiecień 2012 System 2013: kwiecień 2013 System 2014: czerwiec 2014
Data przyznania programu	System 2011: 1 czerwca 2012 System 2012: 12 czerwca 2013 System 2013: 12 czerwca 2014 System 2014: Data Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2014
Liczba instrumentów przyznanych	System 2011: 87 901 sztuk System 2012: 80 003 sztuk System 2013: 76 013 sztuk System 2014: Zostanie ustalona w dacie przyznania programu
Data zapadalności	System 2011: 31 lipca 2016 System 2012: 31 lipca 2017 System 2013: 31 lipca 2018 System 2014: 31 lipca 2020
Data nabycia uprawnień dla Systemu 2011	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% po 2 latach od daty przyznania ▪ 50% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2012	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 20% po roku od daty przyznania ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2013	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% w roku przyznania (rozliczenie po 2 letnim okresie retencji) ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 20% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 20% po roku od daty przyznania ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2014	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% w roku przyznania (rozliczenie po 3 letnim okresie retencji) ▪ 30% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 30% po 4 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 60% w roku przyznania (rozliczenie po 3 letnim okresie retencji) ▪ 20% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji)
Warunki nabycia uprawnień	Ocena zgodności Ciągłość zatrudnienia spełnienie warunku opartego na wynikach finansowych banku za zadany okres
Rozliczenie programu	W dniu nabycia uprawnień uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej ceny akcji Banku na GPW w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc wypłaty środków pieniężnych.

Dla systemów 2011, 2012, 2013 wartość godziwa programu została oszacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Dla systemu 2014 na datę 31 grudnia 2014 roku Bank sporządził wycenę programu, zakładając, że data przyznania akcji fantomowych wystąpiła w dniu 31 grudnia 2014 roku. Wartość ta zostanie zmieniona w rzeczywistej dacie przyznania programu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

System Zmiennego Wynagradzania w części przyznanej w formie akcji fantomowych to program rozliczany w środkach pieniężnych, i dlatego jego wartość godziwa jest korygowana na każdą datę bilansową aż do momentu rozliczenia programu, który w tym programie pokrywa się z dniem nabycia uprawnień.

Wartość bilansowa zobowiązań wynikających z akcji fantomowych rozliczanych w środkach pieniężnych wyniosła 32 003 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (na 31 grudnia 2013 roku – 25 909 tys. złotych).

Łączna wartość wewnętrzna zobowiązań z tytułu nabytych praw do akcji fantomowych wyniosła 35 642 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (na 31 grudnia 2013 roku – 30 139 tys. złotych).

Koszty wynagrodzeń w 2014 roku z tego tytułu wynosiły 13 796 tys. złotych (w 2013 roku – 15 111 tys. złotych).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie akcji fantomowych Banku:

	2014	2013
Występujące na początek okresu	167 904	87 901
Przyznane w danym okresie	76 013	80 003
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	44 466	-
Wygasłe w danym okresie	-	-
Występujące na koniec okresu	199 452	167 904

Powyższa tabela nie zawiera ilości akcji przyznanych dla Systemu 2014. Ilość ta zostanie ustalona w roku 2015 po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego Banku za rok 2014. Hipotetyczna ilość akcji Banku wyznaczona w oparciu o kwotę podstawową przyznanego bonusu poszczególnym uczestnikom programu oraz średnią arytmetyczną cen akcji Banku na GPW w grudniu 2014 roku wynosi 74 031 sztuk.

System zmiennego wynagradzania dla Kadry Zarządzającej Spółek

W celu wypełnienia wymogów dotyczących zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (uchwała Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2011 roku (Dz. U. Nr 263, poz. 1569) - spółki Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. oraz Pekao Bank Hipoteczny S.A. wprowadziły system zmiennego wynagradzania dla kadry zarządzającej.

W ramach niniejszego systemu uczestnik może otrzymać bonus uzależniony od osiągniętych wyników i efektów pracy uczestnika. Otrzymany składnik zmiennego wynagrodzenia jest wypłacany w formie pieniężnej i w akcjach fantomowych w proporcjach określonych przepisami przywołanymi powyżej oraz wewnętrznymi regulacjami.

Co najmniej 40% składników zmiennych wynagrodzeń jest rozliczane i wypłacane w okresie od trzech do pięciu lat od momentu ich przyznania.

Określenie liczby akcji fantomowych następuje na podstawie sprawozdania finansowego danej spółki zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie. Realizacja praw z akcji fantomowych polega na wypłacie kwoty pieniężnej odzwierciedlającej ich wartość. Wartość akcji fantomowej jest zależna od wartości księgowej danej Spółki określonej w sprawozdaniu finansowym za dany rok zatwierdzonym przez Walne Zgromadzenie przed dniem realizacji praw.

Spółki wyceniają wartość przyszłych świadczeń pracowniczych w wartości godziwej przyjętego na siebie zobowiązania, zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Skutki wyceny zobowiązań do wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń.

Wartość bilansowa zobowiązań wynikających z systemu zmiennego wynagradzania Kadry Zarządzającej Spółek wyniosła 3 909 tys. zł na dzień 31.12.2014 roku (31.12.2013 roku – 3 078 tys. zł).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

47. Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca

Grupa jest leasingodawcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków stanowiących nieruchomości inwestycyjne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Do 1 roku	12 129	12 435
Od 1 roku do 5 lat	15 240	20 962
Powyżej 5 lat	8 893	17 522
Razem	36 262	50 919

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w 2014 roku wyniosła 20 664 tys. złotych (przychód w 2013 roku wyniósł 25 242 tys. złotych).

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest leasingobiorcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków.

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Do 1 roku	119 923	121 577
Od 1 roku do 5 lat	261 232	266 527
Powyżej 5 lat	160 483	194 561
Razem	541 638	582 665

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2014 roku wyniosła 198 670 tys. złotych (koszt w 2013 roku wyniósł 231 200 tys. złotych).

Umowy najmu są zwykle zawarte na czas nieokreślony. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3 lub 6 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych, jak i w walutach obcych. Płatności dokonywane są w złotych niezależnie od waluty umowy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

48. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

W całym 2014 roku łączna wartość przedmiotu sporu w toczących się postępowaniach sądowych przeciwko Grupie wynosiła 1 205 592 tys. złotych (w 2013 roku wynosiła 19 056 219 tys. złotych).

W 2014 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz jednostek od niego zależnych, w których wysokość dochodzonego roszczenia (zapłaty kwoty pieniężnej) stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Najistotniejsze, według kryterium wartości przedmiotu sporu postępowanie sądowe przeciwko podmiotom Grupy toczące się na dzień 31 grudnia 2014 roku to postępowanie z powództwa osób fizycznych przeciwko Bankowi oraz Centralnemu Domowi Maklerskiemu Pekao S.A. o zapłatę kwoty 306 622 tys. złotych tytułem szkody wyrządzonej w związku z nabyciem akcji oraz zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę wywołaną prowadzeniem postępowania egzekucyjnego. W ocenie pozwanych powództwo jest bezpodstawne.

- postępowanie – wszczęte w II kwartale 2014 roku - z powództwa beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 55 996 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej,
- postępowanie – wszczęte w 2013 roku - z powództwa beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 43 760 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej,
- postępowanie – wszczęte w I kwartale 2014 roku – z powództwa beneficjentów gwarancji o zapłatę kwoty 32 750 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej.

W obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków w tych trzech opisanych powyżej sprawach sądowych jako możliwe.

Nadal przedmiotem sporu sądowego jest – prezentowane w sprawozdaniu finansowym za 2013 rok – postępowanie z powództwa akcjonariusza mniejszościowego Banku o uchylenie uchwał Nr 8 oraz Nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 19 kwietnia 2011 roku w przedmiocie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2010 oraz udzielenia Członkowi Zarządu absolutorium. Stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 listopada 2013 roku obecna wartość przedmiotu sporu tego postępowania wynosi 692 złote, zamiast wskazywanej przez powoda kwoty 18 000 000 tys. złotych.

Po dniu 31 grudnia 2014 roku, a przed dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego, Bank otrzymał pozew beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 29 204 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej. Na podstawie stanu faktycznego i prawnego sprawy Bank ocenia ryzyko wypływu środków w tej sprawie jako możliwe”

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa utworzył rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko Grupie, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 37 873 tys. złotych, (na 31 grudnia 2013 roku 34 986 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Udzielone pozabilansowe zobowiązania finansowe

Udzielone zobowiązania finansowe według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Udzielone zobowiązania finansowe, w tym:		
na rzecz podmiotów finansowych	626 967	2 497 373
na rzecz podmiotów niefinansowych	25 804 627	23 208 164
na rzecz podmiotów budżetowych	944 954	1 392 162
Razem	27 376 548	27 097 699

Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne

Udzielone zobowiązania gwarancyjne według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych, w tym:	1 015 435	832 166
gwarancje	971 814	785 796
poręczenia	42 990	43 754
potwierdzone akredytywy eksportowe	631	2 616
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych, w tym:	13 041 275	10 145 187
gwarancje	7 474 912	4 938 747
gwarancje submisji papierów wartościowych	5 566 363	5 146 660
poręczenia	-	59 780
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów budżetowych, w tym:	151 974	99 950
gwarancje	13 007	17 740
gwarancje submisji papierów wartościowych	138 967	82 210
Razem	14 208 684	11 077 303

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Usługi subemisji papierów wartościowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	1 385 000	23.07.10 - 30.06.20
Klient 2	obligacje	540 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 3	obligacje	60 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 4	obligacje	544 000	21.06.12 - 31.12.17
Klient 5	obligacje	156 720	06.12.12 - 31.03.16
Klient 6	obligacje	132 400	28.12.12 - 31.03.15
Klient 7	obligacje	78 700	28.12.12 - 31.03.15
Klient 8	obligacje	164 700	01.07.11 - 20.12.17
Klient 9	obligacje	14 640	19.03.13 - 30.06.15
Klient 10	obligacje	7 500	06.05.13 - 15.05.15
Klient 11	obligacje	4 600	06.05.13 - 15.05.15
Klient 12	obligacje	16 407	24.05.13 - 31.01.15
Klient 13	obligacje	20 000	29.04.13 - 31.03.15
Klient 14	obligacje	140 110	20.05.13 - 30.12.15
Klient 15	obligacje	950	16.08.13 - 31.12.15
Klient 16	obligacje	80 000	16.09.13 - 10.06.16
Klient 17	obligacje	11 000	28.10.13 - 30.12.16
Klient 18	obligacje	73 600	31.10.13 - 30.06.15
Klient 19	obligacje	25 000	31.10.13 - 30.06.15
Klient 20	obligacje	565 000	22.10.13 - 30.12.15
Klient 21	obligacje	50 000	22.10.13 - 30.11.15
Klient 22	obligacje	10 000	22.11.13 - 31.12.15
Klient 23	obligacje	3 983	20.12.13 - 31.12.15
Klient 24	obligacje	25 020	27.01.14 - 31.03.16
Klient 25	obligacje	84 140	30.04.14 - 30.12.15
Klient 26	obligacje	13 100	30.04.14 - 30.12.15
Klient 27	obligacje	31 570	30.04.14 - 30.12.15
Klient 28	obligacje	15 000	30.04.14 - 30.12.15
Klient 29	obligacje	14 000	15.05.14 - 31.12.16
Klient 30	obligacje	5 700	31.05.14 - 31.12.16
Klient 31	obligacje	1 200	24.06.14 - 31.12.15
Klient 32	obligacje	183 180	30.06.14 - 31.03.17
Klient 33	obligacje	61 040	22.07.14 - 31.07.15
Klient 34	obligacje	4 170	22.07.14 - 31.07.15
Klient 35	obligacje	100 000	30.07.14 - 30.06.19
Klient 36	obligacje	26 870	29.07.14 - 30.06.16
Klient 37	obligacje	9 780	29.07.14 - 30.06.16
Klient 38	obligacje	800	08.07.14 - 31.12.15
Klient 39	obligacje	13 000	14.08.14 - 31.12.15
Klient 40	obligacje	25 000	25.08.14 - 31.08.16

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAZOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 41	obligacje	3 580	29.05.14 - 30.04.15
Klient 42	obligacje	50 000	14.09.14 - 30.06.15
Klient 43	obligacje	6 500	08.09.14 - 31.12.16
Klient 44	obligacje	950	09.12.13 - 31.12.15
Klient 45	obligacje	8 544	03.09.14 - 31.12.15
Klient 46	obligacje	16 000	09.10.14 - 31.12.15
Klient 47	obligacje	3 500	09.10.14 - 31.12.15
Klient 48	obligacje	46 140	31.10.14 - 31.03.16
Klient 49	obligacje	4 700	28.11.14 - 31.12.15
Klient 50	obligacje	3 000	15.12.14 - 31.12.15
Klient 51	obligacje	50 000	22.12.14 - 30.06.17
Klient 52	obligacje	119 500	30.12.14 - 31.12.15
Klient 53	obligacje	100 000	30.12.14 - 30.06.16
Klient 54	obligacje	7 500	30.12.14 - 31.03.16
Klient 55	obligacje	198 780	30.12.14 - 09.03.16
Klient 56	obligacje	20 500	30.12.14 - 31.12.16
Klient 57	obligacje	368 256	25.08.14 - 31.12.16

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	1 150 000	23.07.10 - 30.06.15
Klient 2	obligacje	540 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 3	obligacje	60 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 4	obligacje	4 400	19.12.13 - 30.06.14
Klient 5	obligacje	1 020 000	21.06.12 - 31.12.17
Klient 6	obligacje	7 500	13.09.12 - 31.12.14
Klient 7	obligacje	186 720	06.12.12 - 31.03.16
Klient 8	obligacje	185 100	28.12.12 - 31.03.15
Klient 9	obligacje	72 300	28.12.12 - 31.03.15
Klient 10	obligacje	200 000	01.07.11 - 20.12.14
Klient 11	obligacje	105 130	19.03.13 - 30.06.15
Klient 12	obligacje	20 000	19.03.13 - 30.06.15
Klient 13	obligacje	39 780	06.05.13 - 30.09.14
Klient 14	obligacje	12 310	06.05.13 - 30.09.14
Klient 15	obligacje	25 767	24.05.13 - 31.01.15
Klient 16	obligacje	72 780	29.04.13 - 30.12.14
Klient 17	obligacje	20 000	29.04.13 - 31.03.15
Klient 18	obligacje	174 060	20.05.13 - 30.12.15
Klient 19	obligacje	3 450	16.08.13 - 31.12.15
Klient 20	obligacje	16 000	09.09.13 - 31.12.14
Klient 21	obligacje	80 000	16.09.13 - 10.06.16
Klient 22	obligacje	100 000	23.09.13 - 30.06.14
Klient 23	obligacje	84 500	28.10.13 - 30.12.16
Klient 24	obligacje	96 860	31.10.13 - 30.06.15
Klient 25	obligacje	19 070	31.10.13 - 30.06.15
Klient 26	obligacje	565 000	22.10.13 - 30.12.15
Klient 27	obligacje	50 000	22.10.13 - 30.11.15
Klient 28	obligacje	2 600	07.11.13 - 31.12.14
Klient 29	obligacje	20 000	22.11.13 - 31.12.15
Klient 30	obligacje	45 010	28.11.13 - 30.09.14
Klient 31	obligacje	1 770	28.11.13 - 30.09.14
Klient 32	obligacje	5 000	03.12.13 - 31.12.14
Klient 33	obligacje	2 000	12.12.13 - 31.12.14
Klient 34	obligacje	2 600	11.12.13 - 31.12.14
Klient 35	obligacje	2 000	23.12.13 - 31.12.14
Klient 36	obligacje	9 700	20.12.13 - 31.12.14
Klient 37	obligacje	6 960	20.12.13 - 31.12.15
Klient 38	obligacje	4 400	19.12.13 - 31.12.14
Klient 39	obligacje	47 655	23.12.13 - 31.03.14
Klient 40	obligacje	8 448	23.12.13 - 31.10.14
Klient 41	obligacje	160 000	17.12.13 - 23.07.15

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Otrzymane zobowiązania pozabilansowe

Otrzymane zobowiązania według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Finansowe, w tym:	496 467	111 792
od podmiotów finansowych	496 467	111 792
od podmiotów niefinansowych	-	-
od podmiotów budżetowych	-	-
Gwarancyjne, w tym:	12 175 488	9 124 950
od podmiotów finansowych	1 324 576	1 113 604
od podmiotów niefinansowych	10 102 000	7 302 774
od podmiotów budżetowych	748 912	708 572
Razem	12 671 955	9 236 742

Ponadto Grupa ma możliwość uzyskania finansowania w Narodowym Banku Polskim pod zastaw posiadanych rządowych papierów wartościowych.

49. Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego

SERIA / EMISJA	RODZAJ AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII / EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)
A	zwykłe na okaziciela	137 650 000	137 650	w całości opłacony	21.12.1997	01.01.1998
B	zwykłe na okaziciela	7 690 000	7 690	w całości opłacony	06.10.1998	01.01.1998
C	zwykłe na okaziciela	10 630 632	10 631	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
D	zwykłe na okaziciela	9 777 571	9 777	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
E	zwykłe na okaziciela	373 644	374	w całości opłacony	29.08.2003	01.01.2003
F	zwykłe na okaziciela	621 411	621	w całości opłacony	29.08.2003	19.05.2006 16.05.2007
G	zwykłe na okaziciela	603 377	603	w całości opłacony	29.08.2003	15.05.2008
H	zwykłe na okaziciela	359 840	360	w całości opłacony	12.08.2004	01.01.2004
I	zwykłe na okaziciela	94 763 559	94 764	w całości opłacony	29.11.2007	01.01.2008
Liczba akcji razem w szt.		262 470 034				
Kapitał zakładowy razem w tys. złotych			262 470			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł						

Zmiana liczby akcji (w sztukach):

2014	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 470 034	262 470 034
Stan na koniec okresu	262 470 034	262 470 034

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana liczby akcji (w sztukach):

2013	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 470 034	262 470 034
Stan na koniec okresu	262 470 034	262 470 034

50. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego

Struktura kapitału własnego Grupy przypadająca na akcjonariuszy Banku Pekao S.A. przedstawia się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał zapasowy, w tym:	9 464 071	9 460 689
ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	9 137 221	9 137 221
pozostały	326 850	323 468
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	540 806	50 117
przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	-99 699	-55 314
podatek odroczony	18 943	10 510
wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	628 740	146 674
podatek odroczony	-119 461	-27 868
wycena portfela instrumentów finansowych zabezpieczających	138 621	-29 487
podatek odroczony	-26 338	5 602
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą, w tym:	1 169	1 238
różnice kursowe	1 169	1 238
podatek odroczony	-	-
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 937 850	1 937 850
Pozostałe kapitały rezerwowe	9 002 629	9 070 200
Obligacje zamienne na akcje – składnik kapitałowy	28 819	29 185
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego – składnik kapitałowy	-	332
Fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej	15 000	15 000
Pozostałe kapitały razem	20 990 344	20 564 611
Zysk (strata) z lat ubiegłych	50 161	-191 977
Zysk netto za rok bieżący	2 714 714	2 784 779
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego razem	2 764 875	2 592 802
Razem	23 755 219	23 157 413

Zysk netto Banku za rok 2013 w kwocie 2 800 000 tys. złotych został podzielony w następujący sposób: 2 614 202 tys. złotych - na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, 1 839 tys. złotych - na kapitał rezerwowy, a 183 959 tys. złotych - na pokrycie w całości straty z lat ubiegłych.

Od 1982 roku do 1984 roku oraz od 1988 roku do 1996 roku Grupa funkcjonowała w warunkach hiperinflacji.

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tych okresach w ekwiwalentnych kwotach. Ujęcie takiej korekty nie miałyby wpływu na łączną wartość kapitałów Grupy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

51. Udziały niedające kontroli

Poniższa tabela zawiera informacje o każdej jednostce zależnej, która posiada udziały niedające kontroli istotne dla Grupy.

NAZWA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ	KRAJ ZAŁOŻENIA ORAZ MIEJSCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ UDZIAŁÓW NIEDAJĄCYCH KONTROLI W KAPITALE / W GŁOSACH		ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI		ŁĄCZNE UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	
		31.12.2014	31.12.2013	2014	2013	31.12.2014	31.12.2013
Pekao Leasing Sp. z o.o.	Polska	-	12,64	4 891	5 135	4 891	62 433
Pekao Leasing Holding S.A.	Polska	-	19,90	119	253	119	9 391
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Polska	35,00	35,00	5 392	4 823	23 033	22 464
Razem				10 402	10 211	28 043	94 288

Skrócone informacje finansowe każdej jednostki zależnej, która posiada udziały niedające kontroli istotne dla Grupy, zostały przedstawione poniżej.

	PEKAO LEASING SP. Z O.O.		PEKAO LEASING HOLDING S.A.		PEKAO PIONEER POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE S.A.	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków	169 936	22	70	164	65 366	62 861
Należności z tytułu leasing finansowego	3 145 745	2 955 489	-	-	-	-
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	-	-	48 190	47 091	-	-
Inwestycje w jednostkach zależnych	-	-	194 140	194 140	-	-
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	193 560	202 147	3	-	546	963
Pozostałe pozycje aktywów	77 093	101 614	3	1	2 352	3 276
AKTYWA RAZEM	3 586 334	3 259 272	242 406	241 396	68 264	67 100
Zobowiązania wobec innych banków	2 818 791	2 576 413	-	-	-	-
Zobowiązania wobec klientów	50 944	62 696	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	48 190	47 091	-	-	-	-
Pozostałe pozycje zobowiązań	120 248	79 078	82	66	2 458	2 918
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	3 038 173	2 765 278	82	66	2 458	2 918

	PEKAO LEASING SP. Z O.O.		PEKAO LEASING HOLDING S.A.		PEKAO PIONEER POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE S.A.	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Przychody	169 394	181 090	1 399	28 362	18 423	31 112
Zysk (strata) netto za okres	54 585	40 628	995	27 862	15 405	13 781
Całkowite dochody razem	54 585	40 628	995	27 862	15 405	13 781
Dywidendy wypłacone udziałom niedającym kontroli	-	5 291	-	5 146	4 823	2 981
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	13 878	-63 938	-392	-492	16 116	12 293
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-826	-1 750	298	26 415	30 857	15 144
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	156 862	35 603	-	-25 859	-13 781	-8 518
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	169 914	-30 085	-94	64	33 192	18 919
Środki pieniężne na początek okresu	22	30 107	164	100	32 174	13 255
Środki pieniężne na koniec okresu	169 936	22	70	164	65 366	32 174

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

52. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2014	31.12.2013
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 226 254	4 191 229
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	6 329 930	6 424 633
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	15 556 184	10 615 862

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 grudnia 2014 roku 4 021 406 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2013 roku 3 661 336 tys. złotych).

53. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi są transakcjami typowymi dla bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, transakcje w walutach obcych oraz gwarancje.

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe, zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązаныmi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególne decyzjne uprawnione do podejmowania decyzji. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązаныm kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązаныne kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczególne decyzjne na poziomie Centrali Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
UniCredit S.p.A. - jednostka dominująca wobec Banku	183 634	-	13	15 339	-	654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	1 496 697	456 005	4 493	1 048 862	1 002 599	866
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.						
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-	3	22 812	-	36
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	154 825	-	3
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	23 067	144 297	-	9
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	7 766	-	-
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	23 070	329 700	-	48
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	6 385	-	-	33 291	-	-
Razem	1 686 716	456 005	27 576	1 427 192	1 002 599	1 568

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	4 766	178 868	-	-	-	-	183 634
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	621 804	117 883	43 218	351 637	362 155	-	1 496 697
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	2	5 998	-	-	48	337	6 385
Razem	626 572	302 749	43 218	351 637	362 203	337	1 686 716

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	15 339	-	-	-	-	-	15 339
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	126 309	539 530	277	14 061	7 596	361 089	1 048 862
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	28 208	102 192	198 800	500	-	-	329 700
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	15 644	8 679	8 425	443	100	-	33 291
Razem	185 500	650 401	207 502	15 004	7 696	361 089	1 427 192

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 581	180 053	-	-	-	183 634
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	606 379	714 067	6	142 632	33 613	1 496 697
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	6 385	-	6 385
Razem	609 960	894 120	6	149 017	33 613	1 686 716

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	15 339	-	15 339
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	347 597	140	336 914	364 211	-	1 048 862
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	329 700	-	329 700
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	2 894	845	-	22 843	6 709	33 291
Razem	350 491	985	336 914	732 093	6 709	1 427 192

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
UniCredit S.p.A. - jednostka dominująca wobec Banku	4 812	-	29	52 758	-	830
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Banku Pekao S.A.	1 151 416	303 574	4 177	1 620 185	772 939	1 954
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.						
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-	3	22 905	-	8
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	148 571	-	3
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	16 145	133 659	-	22
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	3	13 176	-	-
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	16 151	318 311	-	33
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	6 924	-	-	22 990	-	-
Razem	1 163 152	303 574	20 357	2 014 244	772 939	2 817

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	4 812	-	-	-	-	-	4 812
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	481 281	14 171	953	302 393	352 618	-	1 151 416
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	2	6 514	-	-	54	354	6 924
Razem	486 095	20 685	953	302 393	352 672	354	1 163 152

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	52 758	-	-	-	-	-	52 758
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	281 448	357 478	469 833	21 502	75 687	414 237	1 620 185
Jednostki stowarzyszone	20 132	36 011	126 286	135 882	-	-	318 311
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	1 409	18 316	2 565	600	100	-	22 990
Razem	355 747	411 805	598 684	157 984	75 787	414 237	2 014 244

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 521	1 291	-	-	-	4 812
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	517 811	614 246	6	-	19 353	1 151 416
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	6 924	-	6 924
Razem	521 332	615 537	6	6 924	19 353	1 163 152

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	169	-	-	52 589	-	52 758
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	583 161	5 240	422 910	600 684	8 190	1 620 185
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	318 311	-	318 311
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	2 447	500	-	13 456	6 587	22 990
Razem	585 777	5 740	422 910	985 040	14 777	2 014 244

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	181	-11	342	-2 742	1 108	-13 639
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	48 602	-15 493	7 666	-236	7 874	-26 722
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-3 841	464	-	27	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-3 221	229 919	-	-	-8
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.	-	-565	70	-24	313	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-148	162	-	-	-9 380
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.	-	-7 775	230 615	-24	340	-9 388
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	261	-633	15	-	-	-
Razem	49 044	-23 912	238 638	-3 002	9 322	-49 749

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	84	-151	1 152	-2 530	1 975	-11 534
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	91 862	-38 640	9 337	-1 440	40 362	-8 646
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-4 716	544	-	76	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-3 923	243 262	-	-	-
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.	-	-393	43	-26	262	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-207	107	-	-	-9 369
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.	-	-9 239	243 956	-26	338	-9 369
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	297	-573	8	-	-	-
Razem	92 243	-48 603	254 453	-3 996	42 675	-29 549

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	39 009	270 784	-	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	96 655	557 728	9 885	51 596
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.				
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.	10 030	-	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	15	-	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	54	-	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-	-
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.	10 099	500	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	874	-	-	-
Razem	146 637	829 012	9 885	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	39 009	-	-	39 009
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	96 464	191	-	96 655
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	10 015	84	-	10 099
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	20	516	5	50	273	10	874
Razem	20	516	5	145 538	548	10	146 637
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	700	84 875	42 909	142 300	270 784
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	1 214	1 228	44 810	307 825	202 651	557 728
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	500	-	-	500
Razem	-	1 214	1 928	130 185	350 734	344 951	829 012
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE							
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	9 885	-	-	-	-	-	9 885
Razem	9 885	-	-	-	-	-	9 885
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	1 211	725	14 994	6 699	1 492	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	550	32 986	15 912	2 148	51 596
Razem	-	1 211	1 275	47 980	22 611	3 640	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	39 009	-	-	-	-	39 009
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	35 164	-	-	61 491	-	96 655
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	10 099	-	10 099
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	874	-	874
Razem	74 173	-	-	72 464	-	146 637
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	9 607	-	-	261 177	-	270 784
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	46 734	-	-	510 994	-	557 728
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	500	-	500
Razem	56 341	-	-	772 671	-	829 012
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE						
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	9 885	-	9 885
Razem	-	-	-	9 885	-	9 885
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	18 130	-	-	6 991	-	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	18 336	-	-	33 260	-	51 596
Razem	36 466	-	-	40 251	-	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	GWARANCYJNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	62 569	353 654	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	732 287	273 410	113 807
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.			
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.	30	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	15	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	61	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.	106	500	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	261	-	-
Razem	795 223	627 564	162 152

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa nie posiadała finansowych pozycji pozabilansowych otrzymanych od podmiotów powiązanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	24 000	-	-	38 569	-	-	62 569
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	362 120	180 829	-	189 123	215	-	732 287
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	106	-	106
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	20	-	5	-	226	10	261
Razem	386 140	180 829	5	227 692	547	10	795 223
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	67 076	76 743	-	-	99 139	110 696	353 654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	641	-	44 397	37 951	190 421	273 410
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	500	-	-	500
Razem	67 076	77 384	-	44 897	137 090	301 117	627 564
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 000	-	-	13 904	11 742	19 699	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	29 967	463	980	65 182	14 768	2 447	113 807
Razem	32 967	463	980	79 086	26 510	22 146	162 152

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	38 569	-	-	24 000		62 569
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	29 652	-	-	702 635		732 287
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	106		106
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	261		261
Razem	68 221	-	-	727 002		795 223
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	11 872	-	-	341 782	-	353 654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	15 342	-	-	258 068	-	273 410
Jednostki stowarzyszone Grupy Banku Pekao S.A.	-	-	-	500	-	500
Razem	27 214	-	-	600 350	-	627 564
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	44 895	-	-	3 450	-	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	20 728	-	-	86 510	6 569	113 807
Razem	65 623	-	-	89 960	6 569	162 152

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2014	2013
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	15 652	14 359
Świadczenia długoterminowe (**)	2 171	2 245
Płatności na bazie akcji (***)	7 294	7 011
Razem	25 117	23 615
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	925	835
Razem	925	835

(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, premie oraz inne świadczenia, rozliczenie których nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(**) W pozycji "Świadczenia długoterminowe" ujęto rezerwy na odroczone wypłaty premii.

(***) Wartość płatności na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie wartości godziwej instrumentów przypadające na opcje na akcje oraz akcje, w tym akcje fantomowe, przyznane członkom Zarządu Banku.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w 2014 oraz w 2013 roku nie otrzymywali wynagrodzeń – w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych oraz stowarzyszonych.

Wynagrodzenia Członków Zarządów i Rad Nadzorczych spółek zależnych

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2014	2013
Zarządy Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	13 351	12 205
Pozostałe świadczenia długoterminowe	-	178
Razem	13 351	12 383
Rady Nadzorcze Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	38	38
Razem	38	38

54. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości (transakcje repo oraz sell-buy back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Grupy lub papiery wartościowe zakupione w ramach transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell back).

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy back stanowiące portfel bilansowy Grupy, nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści i ryzyka wynikające z tych aktywów.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2014		31.12.2013	
	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
do 1 miesiąca	2 585 701	2 585 918	4 025 978	4 038 319
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	141 383	141 419	527 379	524 912
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 727 084	2 727 337	4 553 357	4 563 231
Aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse-repo oraz buy-sell back				
do 1 miesiąca	2 380 498	2 378 310	10 021	10 018
Razem aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse-repo oraz buy-sell back	2 380 498	2 378 310	10 021	10 018
Razem	5 107 582	5 105 647	4 563 378	4 573 249

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse-repo oraz buy-sell back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse-repo oraz buy-sell back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

	31.12.2014		31.12.2013	
	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM
Należności od banków				
do 1 miesiąca	1 930 808	1 930 148	3 119 010	3 115 331
Razem należności od banków	1 930 808	1 930 148	3 119 010	3 115 331
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	5 684 231	5 681 251	2 581 676	2 579 440
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	104 833	104 701	-	-
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 789 064	5 785 952	2 581 676	2 579 440
Razem	7 719 872	7 716 100	5 700 686	5 694 771

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

	31.12.2014	31.12.2013
Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem, w tym:	7 716 100	5 694 771
sprzedanych (tzw. „krótka sprzedaż”)	591 311	309 742
sprzedanych z przyrzeczeniem odkupu	2 380 498	10 021

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

55. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Bank Pekao S.A. oraz wszystkie spółki z Grupy zatrudniające co najmniej 20 pracowników utworzyły ZFŚS oraz dokonują corocznych odpisów na rzecz ZFŚS zgodnie z przepisami określonymi w Ustawie i Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Podstawowym celem Funduszu jest finansowanie przez pracodawcę pomocy socjalnej na rzecz pracowników, byłych pracowników (rencistów / emerytów) oraz uprawnionych członków ich rodzin.

Stan Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez spółkę na rzecz ZFŚS, zwiększone o odsetki od środków funduszu i wpływy z oprocentowanych pożyczek oraz pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W skonsolidowanym bilansie Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Grupy. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w skonsolidowanym bilansie Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS:

	31.12.2014	31.12.2013
Zadłużenie z tytułu udzielonych pożyczek	47 099	42 183
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	4 045	8 669
Aktywa ZFŚS	51 144	50 852
Stan ZFŚS	51 144	50 852
	2014	2013
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS	25 910	26 463

56. Zdarzenia po dacie bilansu

Nabywanie udziałów w spółce UniCredit CAIB Poland S.A. (obecnie Pekao Investment Banking S.A.)

W dniu 1 stycznia 2015 roku Bank nabył 100% kapitału akcyjnego UniCredit CAIB Poland S.A. i przejął kontrolę na tą spółką. UniCredit CAIB Poland S.A. specjalizuje się w doradztwie transakcyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem fuzji i przejęć, ofert publicznych i prywatnych oraz obrotu papierami wartościowymi na rynku wtórnym. Dzięki tej transakcji Grupa poszerzy portfolio usług świadczonych klientom z segmentu bankowości korporacyjnej. Cena nabycia wyniosła 274 334 tys. złotych i w całości składała się ze środków pieniężnych. Po nabyciu przez Bank, Spółka zmieniła nazwę na Pekao Investment Banking S.A.

Transakcja nabycia UniCredit CAIB Poland S.A. została zakwalifikowana jako transakcja wewnątrzgrupowa i ujęta według wartości księgowej. Bank rozpoznał aktywa i zobowiązania nabywanej spółki według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości nabywanej spółki. W wyniku tej transakcji nie zostały rozpoznane wartość firmy ani ujemna wartość firmy. Wynik zrealizowany na tej transakcji został ujęty w kapitałach Grupy.

Powyżej przedstawione ujęcie księgowe transakcji nabycia jest zbieżne z polityką Grupy UniCredit, przyjętą przez Grupę i stosowaną dla transakcji nabycia i sprzedaży jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ujęte wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań zostały przedstawione w poniższej tabeli.

NAZWA POZYCJI	
Środki pieniężne	5
Należności od banków	232 469
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12 981
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	640
Wartości niematerialne	730
Rzeczowe aktywa trwałe	4 047
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	42 831
Inne aktywa	60 715
AKTYWA RAZEM	354 418
Zobowiązania wobec innych banków	581
Pochodne instrumenty finansowe	8 906
Zobowiązania wobec klientów	64 042
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	177
Rezerwy	442
Pozostałe zobowiązania	29 786
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	103 934
AKTYWA NETTO RAZEM	250 484

Grupa poniosła koszty związane z transakcją nabycia w kwocie 868 tys. złotych. Koszty te zostały ujęte w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” w skonsolidowanym rachunku wyników.

Wpływ znaczącego umocnienia franka szwajcarskiego na portfel kredytów w CHF

W styczniu 2015 roku nastąpiło znaczące umocnienie się franka szwajcarskiego wobec wszystkich głównych walut, w tym wobec złotego. Istotna zmiana kursów walut była spowodowana decyzją Narodowego Banku Szwajcarii o uwolnieniu kursu franka w stosunku do euro. Narodowy Bank Szwajcarii zdecydował jednocześnie o obniżeniu stóp procentowych. Na dzień 31 grudnia 2014 r. średni kurs NBP PLN/CHF wynosił 3,5447, natomiast w dniu ogłoszenia decyzji Narodowego Banku Szwajcarii, tj. 15 stycznia 2015 r. średni kurs NBP na koniec dnia wyniósł 4,1611.

Poniższa tabela prezentuje portfel kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2014 r.:

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	
		PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
Wartość bilansowa brutto ekspozycji, w tym:	3 457	322 698	4 798 719
- ekspozycje denominowane w CHF	3 457	322 698	965 182
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	3 833 537
Odpisy aktualizujące wartość ekspozycji, w tym:	-	-12 366	-171 056
- ekspozycje denominowane w CHF	-	-12 366	-17 543
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	-153 513
Wartość bilansowa netto ekspozycji, w tym:	3 457	310 332	4 627 663
- ekspozycje denominowane w CHF	3 457	310 332	947 639
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	3 680 024

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela prezentuje analizę jakościową kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2014 r.:

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	
		PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	3 457	298 069	4 581 528
- nieprzeterminowane	3 457	263 331	4 201 472
- do 30 dni	-	26 127	310 533
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	261	48 231
- powyżej 60 dni	-	8 350	21 292
Odpisy IBNR dla ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	-	-1 336	-32 394
- nieprzeterminowane	-	-825	-12 684
- do 30 dni	-	-222	-13 072
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-4	-4 363
- powyżej 60 dni	-	-285	-2 275
Wartość bilansowa brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-	24 629	217 191
- nieprzeterminowane	-	3 430	16 838
- do 1 miesiąca	-	2 493	9 260
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	2 949	15 503
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	833	26 829
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	5 143	76 103
- powyżej 5 lat	-	9 781	72 658
Odpisy aktualizujące dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-	-11 030	-138 662
- nieprzeterminowane	-	-666	-5 271
- do 1 miesiąca	-	-400	-3 447
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-99	-5 445
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-729	-12 232
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-1 442	-50 495
- powyżej 5 lat	-	-7 694	-61 772
Razem wartość bilansowa netto	3 457	310 332	4 627 663

Bank Pekao S.A. nie udziela kredytów hipotecznych dla ludności w CHF od 2003 roku. Niemal cały portfel kredytów dla ludności był udzielony przed sierpniem 2006 roku przez Bank BPH S.A., a następnie przejęty przez Bank Pekao S.A. w wyniku połączenia. Portfel ten ma marginalny udział w sumie aktywów Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku średnie LTV dla portfela kredytów w CHF należącego do Grupy wyniosło 53,4%, przy średnim wskaźniku LTV dla całego portfela wynoszącym 66,9%. Przy wzroście kursu CHF względem PLN do poziomu 4,1611 zanotowanego na dzień 15 stycznia 2015 roku, wartości LTV wyniosłyby odpowiednio 62,5% i 67,9%.

Biorąc pod uwagę charakterystykę tego portfela Grupa nie spodziewa się pogorszenia jego jakości.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

10.02.2015	Luigi Lovaglio	Prezes Zarządu Banku, CEO	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Diego Biondo	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Andrzej Kopyrski	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Grzegorz Piwowar	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Stefano Santini	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Marian Ważyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis

Załączniki do sprawozdania finansowego

Niniejsze Załączniki stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Załącznik nr 1

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku.

- **MSSF 10** „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”

Standard określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka kontroluje jedną lub więcej innych jednostek. MSSF 10 zastępuje wymogi konsolidacji zawarte w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” i standardzie MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”. MSSF 10 opiera się na obowiązujących zasadach określających pojęcie kontroli jako czynnika decydującego, czy jednostka powinna być uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki dominującej. Standard zawiera dodatkowe wytyczne, pomocne w ustaleniu występowania kontroli, gdy jest to trudne do oceny.

Grupa uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania, poza zmianą polityki rachunkowości w zakresie konsolidacji.

- **MSSF 11** „Wspólne ustalenia umowne”

Standard przewiduje bardziej realistyczne odzwierciedlenie wspólnych porozumień, koncentrując się na prawach i obowiązkach porozumień, a nie jego formie prawnej (jak ma to miejsce obecnie). Standard porządkuje nieścisłości w sprawozdawczości wspólnych porozumień poprzez wprowadzenie jednolitej metody księgowania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

MSSF 11 wymaga rozliczania udziałów we wspólnych porozumieniach tylko metodą praw własności, co eliminuje metodę konsolidacji proporcjonalnej. Istnienie oddzielnego podmiotu prawnego nie jest już warunkiem podstawowym klasyfikacji. Postanowienia przejściowe różnią się w zależności od metody klasyfikacji wspólnych porozumień w ramach MSR 31.

Grupa uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 12** „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”

Standard jest nowym, kompleksowym zbiorem przepisów, określającym wymogi ujawniania informacji dla wszystkich form udziałów w innych podmiotach, w tym dla spółek zależnych, wspólnych porozumień, jednostek stowarzyszonych i innych jednostek nie konsolidowanych.

Grupa uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień.

- **MSR 27** „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Grupa uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **MSR 28** „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Nowy standard dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Grupa uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 32 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: prezentacja”

Celem wprowadzenia zmian jest wyeliminowanie niespójności w stosowaniu wymogów dotyczących zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych.

Grupa uważa, że zmiana standardu, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień, nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 36 (zmiana)** „Utrata wartości aktywów”

Przy opracowywaniu MSSF 13 „Wycena według wartości godziwej”, Rada postanowiła wprowadzić zmianę do MSR 36, która wymaga ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów zagrożonych.

Opublikowana zmiana wyjaśnia pierwotny zamiar Rady: że zakres tych ujawnień jest ograniczony do wartości odzyskiwalnej aktywów zagrożonych, który jest oparty na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 39 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”

Zmiana pozwala nadal stosować rachunkowość zabezpieczeń w sytuacji, gdy instrument pochodny wyznaczony jako instrument zabezpieczający, podlega nowacji w wyniku rozliczeń z kontrahentem centralnym w wyniku zmian prawa lub przepisów, przy spełnieniu określonych warunków.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 2

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

- **KIMSF 21 „Opłaty publiczne”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 17 czerwca 2014 roku.

KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Interpretacja wyjaśnia co jest zdarzeniem powodującym powstanie zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej.

Wpływ początkowego zastosowania Interpretacji zależy od konkretnych opłat publicznych, do których uiszczenia Grupa będzie zobowiązana na dzień początkowego zastosowania. Nie oczekuje się, aby nowa Interpretacja miała znaczący wpływ na roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy. Jednakże, może mieć znaczący wpływ na śródroczne skrócone sprawozdania finansowe. Grupa jest w trakcie analizy wpływu nowej Interpretacji na śródroczne skrócone sprawozdania finansowe.

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Celem wprowadzenia tego standardu jest zwiększenie porównywalności sprawozdań finansowych jednostek zaangażowanych w działalność podlegającą regulacji cen.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 3

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2018 roku.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- nowe zasady kwalifikacji aktywów finansowych,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych z aktywów finansowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie.

Standard został rozszerzony o części dot. zasad wyceny wg zamortyzowanego kosztu oraz zasad stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Grupa jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Grupy, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Grupy.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2017 roku.

Standard poprawi sprawozdawczość finansową w zakresie przychodów oraz porównywalność sprawozdań finansowych.

Kluczową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby rozpoznać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu (tj. zapłacie), które spółka spodziewa się otrzymać w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowym MSSF 15 przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta.

Grupa jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 15 na sprawozdanie finansowe.

- **MSR 19 (zmiana) „Świadczenia pracownicze”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Zmiana dotyczy składek wnoszonych do programów określonych świadczeń przez pracowników lub strony trzecie. Celem zmian jest uproszczenie ujęcia składek, które nie zależą od okresu zatrudnienia, na przykład składki pracownicze ustalone jako stały procent wynagrodzenia.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **MSR 16 (zmiana) „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 (zmiana) „Wartości niematerialne”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Rada doszła do wniosku, że stosowanie metody dochodowej do amortyzacji aktywów nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane z działalności, w ramach której wykorzystuje się dane aktywa, na ogół odzwierciedlają inne czynniki niż zużycie korzyści ekonomicznych pochodzących z tych aktywów.

Rada doszła też do wniosku, że dochód nie jest odpowiednią podstawą do pomiaru zużycia korzyści ekonomicznych pochodzących z wartości niematerialnych. Założenie to może jednak nie mieć zastosowania w ściśle określonych warunkach.

Grupa uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSR 16 (zmiana) „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 41 (zmiana) „Rolnictwo”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

MSR 41 „Rolnictwo” obecnie wymaga, aby wszystkie aktywa biologiczne związane z działalnością rolniczą, były wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Opiera się to na założeniu, że wycena w wartości godziwej najlepiej odzwierciedla biologiczną transformację, którą przechodzą takie aktywa w trakcie swojego życia. Jednakże istnieje podzbiór aktywów biologicznych, określane jako rośliny produkcyjne, które zgodnie z oczekiwaniami powinny być używane w produkcji przez kilka okresów. Na koniec ich życia produkcyjnego są najczęściej likwidowane. Gdy roślina produkcyjna osiągnie dojrzałość i zacznie dawać plony, jej przemiana biologiczna nie jest dłużej istotna dla generowania przyszłych korzyści ekonomicznych.

Rada zdecydowała, że rośliny produkcyjne powinny być księgowane na tych samych zasadach jak rzeczowe aktywa trwałe, ponieważ funkcja takich roślin jest podobna do funkcji produkcji.

Grupa uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSSF 11 (zmiana) „Wspólne ustalenia umowne”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany dodają nowe wytyczne dla ujęcia nabycia udziałów we wspólnym działaniu, które stanowi przedsiębiorstwo. Zmiany określają odpowiednie podejście księgowe do takich przejęć.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2010-2012 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Grupa uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2011-2013**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2011-2013 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Grupa uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2012-2014 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Grupa uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 10 (zmiana)** „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i **MSR 28 (zmiana)** „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany dotyczą transakcji sprzedaży bądź wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub jednostką będącą wspólnym przedsięwzięciem. Główną konsekwencją zmian jest to, że pełny zysk lub stratę ujmuje się, gdy transakcja dotyczy przedsięwzięcia (jeśli jest ono prowadzone przez spółkę zależną, bądź też nie). Częściowe zyski lub straty ujmuje się wtedy, gdy transakcja dotyczy aktywów, które nie stanowią przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdują się w jednostce zależnej.

Grupa uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSR 27 (zmiana)** „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany do MSR 27 umożliwią podmiotom stosowanie metody praw własności do wyceny inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych.

Grupa uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 4

Słowniczek

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (IFRS – International Financial Reporting Standards) to standardy, interpretacje i ich struktura przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości RMSR (IASB – International Accounting Standards Board).

MSR – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (IAS – International Accounting Standards) – starsza nazwa standardów stanowiących część obecnych MSSF.

KIMSF – Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC – International Financial Reporting Interpretations Committee) komitet działający w ramach Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości publikujący interpretacje MSSF.

CIRS – ang. Currency Interest Rate Swap – swap walutowo-procentowy jest to transakcja wymiany kwot kapitału i płatności odsetkowych w różnych walutach pomiędzy dwoma partnerami.

IRS – ang. Interest Rate Swap – umowa pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie (w określonych odstępach czasu w trakcie trwania kontraktu) odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.

FRA – ang. Forward Rate Agreement – umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu.

CAP – opcja cap na stopy procentowe to umowa finansowa, która ogranicza ryzyko, jakie ponosi pożyczający przy zmiennej stopie procentowej, narażający się na możliwość poniesienia strat w wyniku wzrostu stopy procentowej. Opcja cap to seria opcji call na stopy procentowe, w której wystawca gwarantuje nabywcy, że zrekomensuje mu dodatkowe koszty odsetkowe, które musi on płacić od swojego kredytu, jeśli oprocentowanie kredytu wzrośnie powyżej uzgodnionej stopy procentowej.

FLOOR – opcja floor na stopy procentowe, która ogranicza ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku stopy procentowej przez kredytodawcę udzielającego kredytu przy zmiennej stopie oprocentowania. Opcja floor to seria opcji put na stopy procentowe, wystawca gwarantuje odsetki, które musi on zapłacić od kredytu, jeśli oprocentowanie od kredytu spadnie poniżej uzgodnionej stopy procentowej.

IBNR – ang. Incurred But Not Reported – rezerwa na poniesione lecz nieudokumentowane straty kredytowe.

PD – ang. Probability Default – parametr wykorzystywany przy Metodzie Wewnętrznych Ratingów oznaczający prawdopodobieństwo nie wywiązania się dłużnika ze spłaty swojego zobowiązania. PD mówi o tym, z jakim prawdopodobieństwem w horyzoncie jednego roku nastąpi strata kredytowa z nim związana.

LGD – ang. Loss Given Default – część ekspozycji kredytowej banku, która w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności kredytobiorcy (default) zostanie utracona.

EAD – ang. Exposure At Default – wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (default).

EL – ang. Expected Loss – oczekiwana strata na portfelu kredytowym.

CCF – ang. Credit Conversion Factor – współczynnik konwersji kredytowej.

A-IRB – ang. Advanced Internal Ratings-Based Approach – zaawansowana metoda wewnętrznych ratingów, gdzie wszystkie parametry ryzyka (PD, LGD, EAD) są szacowane przez bank, za pomocą własnego modelu ilościowego, w celu wyznaczenia wielkości aktywów ważonych ryzykiem.

VaR – ang. Value at Risk – wartość zagrożona, miara o jaką wartość rynkowa aktywów lub portfela aktywów może się zmniejszyć przy określonych założeniach, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem.

EaR – ang. Earnings at Risk – maksymalny spadek dochodów, względny do określonego celu, który może zaistnieć z powodu wpływu ryzyka rynkowego na określony zbiór czynników ryzyka dla danego przedziału czasu i poziomu ufności.

ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.